

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI

Přírodovědecká fakulta

Katedra geografie

Bc. Barbora KHUNOVÁ

Kriminalita v Novém Jičíně a okolí a její vnímání místním obyvatelstvem

Diplomová práce

Vedoucí práce: Mgr. Miloslav ŠERÝ

Olomouc 2013

Autor (osobní číslo) Bc. Barbora Khunová (R100733)
Studijní obor: Regionální geografie
Název práce: Kriminalita v Novém Jičíně a okolí a její vnímání místním obyvatelstvem
Title of thesis: Criminality in Nový Jičín and the surrounding area and its perception by resident population
Vedoucí práce: Mgr. Miloslav Šerý
Rozsah práce: 103 s.

Abstrakt:

Základním principem této práce je poskytnutí obecného obrazu o kriminalitě v Novém Jičíně a jeho okolí. Hlavním cílem je analyzovat a strukturovat kriminální činy a popis stavu, vývoje a intenzity kriminality ve zkoumaném území. Cílem vlastního výzkumu této práce je zjistit, jak vnímají zkoumané území místní obyvatelé z hlediska bezpečnosti a jaké mají s kriminalitou, popřípadě trestnými činy zkušenosti.

Klíčová slova: kriminalita, Nový Jičín, analýza, bezpečnost,

Abstract:

The basic principle of this work is to provide a general picture of criminality in New Jicin and its surroundings. The main objective is to analyze and structure the criminal acts of a description of the status, development and intensity of crime in the investigated area. The aim of this own research work is to find out how they perceive the surveyed local residents in terms of security and what the crime or crimes experience.

Keywords: criminality, Nový Jičín, analysis, safety

Prohlašuji, že jsem zadanou diplomovou práci vypracovala sama pod vedením
Mgr. Miloslava Šerého a také, že jsem veškerou použitou literaturu a zdroje uvedla
v seznamu použité literatury.

V Olomouci dne

.....

podpis autora

Ráda bych na tomto místě poděkovala panu Mgr. Miloslavu Šerému za ochotu, trpělivost a poskytování cenných rad a připomínek při zpracování této diplomové práce. Dále bych také ráda poděkovala své rodině za trpělivost, kterou se mnou po dobu vypracování práce měli.

UNIVERZITA PALACKÉHO V OLOMOUCI
Přírodovědecká fakulta
Akademický rok: 2010/2011

ZADÁNÍ DIPLOMOVÉ PRÁCE

(PROJEKTU, UMĚLECKÉHO DÍLA, UMĚLECKÉHO VÝKONU)

Jméno a příjmení: **Bc. Barbora KHUNOVÁ**
Osobní číslo: **R100733**
Studijní program: **N1301 Geografie**
Studijní obor: **Regionální geografie**
Název tématu: **Kriminalita v Novém Jičíně a okolí a její vnímání místním obyvatelstvem**
Zadávající katedra: **Katedra geografie**

Zásady pro vypracování:

Diplomová práce se bude zabývat fenoménem kriminality. Jejím cílem bude analyzovat kriminální činy na území Nového Jičína a jeho okolí. Dílčí cíle této práce spočívají ve strukturaci trestné činnosti a analýze stavu, vývoje a intenzity kriminality ve zkoumaném území. Cílem vlastního výzkumu práce je zjistit, jak vnímají zkoumané území místní obyvatelé z hlediska bezpečnosti a jaké mají s kriminalitou, popřípadě trestnými činy zkušenosti. Autorka diplomové práce bude využívat informací níže uvedené relevantní literatury, dále dat Policiejního prezidia ČR, dat Českého statistického úřadu a dat, které autorka práce shromáždí během vlastního terénního šetření.

Rozsah grafických prací: Podle potřeb zadání
Rozsah pracovní zprávy: 20 000 - 24 000 slov
Forma zpracování diplomové práce: tištěná/elektronická
Seznam odborné literatury:

Kuchta, J., Válková, L.: Základy Kriminologie a trestní politiky. C. H. Beck, Praha, 2005.
Marešová, A.: Kriminalita v roce 1999-2007, (sborníky)
Scheinost, M.: Kriminalita očima kriminologů. IKSP, Praha, 2010
Novotný, O., Zapletal, J.: Kriminologie. ASPI, Praha, 2008
Kaier, G.: Kriminologie: úvod do základů. C. H. Beck, Praha, 1994.
Čech, S., Řezníček, M.: Zločin kolem nás. Melantrich, Praha, 1997.
časopisy Kriminallistika, Veřejná správa, Policista

Vedoucí diplomové práce: Mgr. Miloslav Šerý
Katedra geografie
Datum zadání diplomové práce: 30. listopadu 2010
Termín odevzdání diplomové práce: 10. dubna 2012

Prof. RNDr. Jaraš Ševčík, Ph.D.
děkan

L.S.

Doc. RNDr. Zdeněk Štezyrba, Ph.D.
vedoucí katedry

V Olomouci dne 30. listopadu 2010

Obsah

1	ÚVOD A CÍLE PRÁCE	8
2	REŠERŠE LITERATURY	10
3	METODIKA VÝZKUMU A ZDROJE DAT	15
3.1	Analýza statistických dat	15
3.1.1	Zdroje dat o kriminalitě.....	16
3.2	Dotazníkové šetření	17
3.2.1	Struktura dotazníku	18
3.2.2	Sběr dotazníků	19
3.2.3	Struktura respondentů	19
4	CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ	21
4.1	Kriminogenní faktory ve městě Nový Jičín.....	22
5	TEORETICKÉ ZARÁMOVÁNÍ	24
5.1	Základní pojmy.....	24
5.1.1	Kriminologie	24
5.1.2	Viktimologie	26
5.1.3	Penologie.....	26
5.1.4	Kriminalistika	26
5.2	Kriminalita.....	27
5.2.1	Členění kriminality	27
5.2.2	Stav, úroveň, struktura a dynamika kriminality.....	27
5.3	Kontrolní orgány	30
5.4	Geografie zločinu	31

5.4.1	Chicagská kriminologická škola	32
6	ANALÝZA KRIMINALITY NA ÚZEMÍ NOVOJIČÍNSKA.....	33
6.1	Vývoj a stav celkové kriminality.....	33
6.2	Násilná trestná činnost.....	39
6.3	Majetková trestná činnost.....	43
6.4	Hospodářská trestná činnost.....	53
6.5	Mravnostní trestná činnost	58
7	VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ.....	63
7.1	Pocit bezpečí v místě bydliště	63
7.2	Riziková místa	69
7.3	Riziková trestná činnost	78
7.4	Zkušenost s trestnou činností.....	80
7.5	Důvody kriminality ve městě	87
7.6	Práce policie	89
7.7	Místa strachu	92
8	ZÁVĚR	96
	SUMMARY.....	99
	SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ.....	100

1 ÚVOD A CÍLE PRÁCE

Tato diplomová práce se zabývá fenoménem kriminality na území Nového Jičína a jeho okolí. Základním principem je poskytnutí obecného obrazu o kriminalitě na zkoumaném území.

Hlavním cílem práce je analyzovat kriminální činy na zkoumaném území města Nového Jičína a okolí podle registrovaných dat. Dílčí cíle diplomové práce spočívají ve strukturaci trestné činnosti a analýze stavu, vývoje a intenzity kriminality ve zkoumaném území.

Cílem vlastního výzkumu této práce je zjistit, jak vnímají zkoumané území místní obyvatelé z hlediska bezpečnosti a jaké mají s kriminalitou, popřípadě trestnými činy zkušenosti. Cílem také bylo identifikovat místa, které obyvatelé vnímají v okolí svého bydliště jako nebezpečná, či z kterých mají dokonce strach a zjistit, proč jsou takto tyto místa vnímána, popřípadě zda k tomu může přispívat sociální či fyzické prostředí města. Cílem je také analyzovat práci policie a její užitečnost v boji proti kriminalitě ve městě.

Hlavním důvodem, proč jsem si vybrala právě toto téma, je skutečnost, že se v zájmovém území nachází místo mého bydliště, a proto je mi toto území dobře známé. Chtěla bych nahlédnout do vnímání kriminality a bezpečnosti místních lidí a zjistit, jaká je intenzita kriminality v místě mého bydliště a v porovnání s ostatními částmi regionu. Nemalý důvod pro výběr tématu má i zaměstnání rodinného příslušníka u policie České republiky. Jeho dlouholetá zkušenost je mi jistým přínosem jak v získávání registrovaných dat, tak i cennými radami ohledně fenoménu kriminality a poskytnutí důležitých postřehů z tohoto odvětví.

Práce je členěna do 8 kapitol. Po tomto úvodu a vytýčení cílů následuje druhá kapitola věnující se rešerši dostupné literatury. V třetí kapitole jsou shrnuty metody a techniky, které byly pro vypracování práce použity spolu se zdroji dat, z kterých je možno v dnešní době čerpat. V další kapitole je popsána charakteristika zkoumaného území. Zde je popsána lokalizace, územní členění a stručná socioekonomická charakteristika zkoumaného území. Následující pátá kapitola je věnována teoretickému zarámování, především kriminologickým pojmům, členěním a strukturou kriminality, ale také charakteristikou kriminality ve městech a vysvětlení pojmů strachu ze zločinu a geografii strachu. V šesté kapitole následuje analýza kriminality ve zkoumaném území.

Obsahuje stručný popis jednotlivých druhů kriminality, jejich časový vývoj a strukturaci. Také stanovení prostorové distribuce a dynamiky kriminality v území. Potom již následuje sedmá kapitola, která podrobněji hodnotí výsledky dotazníkového výzkumu. Nejvýznamnější poznatky jsou shrnuty v kapitole závěr.

2 REŠERŠE LITERATURY

Přesná definice kriminality je velice těžce definovatelná. Podle trestního práva je kriminalita vysvětlována jako souhrn trestných činů spáchaných na určitém území za určité období. Širší definice zahrnuje i jevy, které jsou pro společnost velmi škodlivé, ale jejichž skutková podstata není uvedena ve zvláštní části trestního zákona. Kriminalitu můžeme také obecně definovat jako jeden z předmětů kriminologie. A naopak se dá říci, že kriminologie je věda či nauka o kriminalitě, jejích pachatelích, obětech a o její kontrole. Samotné slovo "kriminologie" je přitom odvozeno od latinského *crimen* - zločin a řeckého *logos* - učení. Poprvé tohoto termínu použil francouzský antropolog Topinard (1879) *De la notion de race en anthropologie*. O šest let později se tento výraz objevil i v názvu knihy italského profesora práv a senátora Garofalova (1885) *Kriminologie: studie o zločinu, jeho příčiny a prostředky represe*.(IKSP, 2013)

Kriminologie se vykryštovala v návaznosti na potřebu vědeckého zkoumání kriminality, která se koncem 19. století a ve 20. století stává velkým společenským problémem. Kriminologie se stává předmětem zvýšeného zájmu široké veřejnosti i výzkumných institucí a začíná se utvářet v samostatný vědní obor. Její výuka je dnes již standardním studijním předmětem, vcházejícím do většiny právních, sociologických, psychologických a dalších společenskovedních studijních programů. Dnes je kriminologie uznávána jako samostatná vědecká a pedagogická disciplína. Vzniklo mnoho kriminologických učebnic a monografií. Existuje velké množství kriminologických výzkumných pracovišť, vysokoškolských fakult a kateder, které se touto problematikou zabývají. (Svatoš, R., 2012)

Institucionální základna české kriminologie není příliš rozsáhlá. Kriminologie se přednáší především na právnických fakultách v rámci trestního práva, nikoli jako samostatný obor. Je rovněž přednášena na Policejní akademii České republiky, kde je zřízena jediná katedra kriminologie v České republice, jejíž pracovníci jsou kromě výuky zapojeni také do výzkumu v rámci výzkumné činnosti Policejní akademie ČR. Jediným specializovaným pracovištěm, které systematicky rozvíjí kriminologická studia, zůstává Institut pro kriminologii a sociální prevenci, jehož zřizovatelem a řídicím orgánem je Ministerstvo spravedlnosti České republiky. Činnost institutu je zaměřena především na vytváření, udržování a aktualizaci poznatkové základny o stavu

a vývoji kriminality, sociálně patologických jevů a trestní politiky v České republice a na rozvoj oboru kriminologie. Institut také vykazuje nejrozsáhlejší publikační činnost v tomto směru.

Zpracovávání dat a informací o kriminalitě v České republice nemá dlouhodobou tradici. Některá díla se objevila již před rokem 1989, například publikace Zdeňka Karabce (1977) *Struktura pachatelů trestných činů a přečinů v ČSSR podle pohlaví a věku*. Ale největší rozvoj kriminalistických publikací začíná až po zmíněném roce. Ve srovnání se světem, u nás dosud odborné literatury z oblasti kriminologie vychází stále spíše poskrovnu. Nicméně oproti dřívějším dobám, mají dnes zájemci o tento vědní obor několik zajímavých prací přeci jen k dispozici.

Knih shrnujících obecné informace týkající se kriminologie je na našem trhu několik. Většinou se jedná o vysokoškolské učebnice nebo jsou aspoň vydávány pod záštitou některé z vysokých škol. První skripta týkající se kriminologie napsal Pavel Vantuch (1981) *Základy Kriminologie*. Vytvořil je pro právnickou fakultu, v této době, ještě univerzity J. E. Purkyně v Brně. Novější dvoudílná skripta napsal již pro Masarykovu univerzitu v Brně Josef Kuchta (1993) *Kriminologie*. Ten se především orientuje na trestní právo, na které se zaměřil i v jiné publikaci napsané společně s Helenou Válkovou (2005) *Základy kriminologie a trestní politiky*. Tato žena byla vedoucí katedry Trestního práva na právnické fakultě v Plzni a na téma trestního práva se zaměřila hned v několika dalších publikacích například (1990) *Recidivní pachatelé jako důkaz neúčinnosti uložených trestů* nebo (2006) *Česká reforma trestního práva hmotného na rozcestí*. Ostravskou univerzitou v Ostravě byla vydána publikace napsaná Václavem Bouřou (2007) *Vybraná témata z kriminologie*. Kromě základů kriminologie se zde zabývá přímo rozbořením kriminality a viktomologií. Dalším autorem jedné z nejnovějších publikací je profesor Bratislavské vysoké školy práva Květoň Holc (2009) *Kriminologie* nebo Gustáv Dianiška (2009) *Kriminológia*. Ze středoškolských učebnic stojí za zmínku kniha autorek Ivany Zoubkové a Marcely Moulisové (2004) *Kriminologie a prevence kriminality*. Ty se kromě základů kriminologie zabývají také prevencí zločinnosti, jak v národním, tak v místním měřítku.

Jednou z nejvýraznějších osobností české kriminologie byl Josef Zapletal. Mnoho let působil v Institutu pro kriminologii a sociální prevenci, kde se podílel na řadě výzkumných projektů. Byl zakladatelem a po dlouhou dobu také vedoucím katedry kriminologie na Policejní akademii České republiky. S kolektivem autorů sepsal

dvoudílnou vysokoškolskou učebnicí (2001, 2002) *Kriminologie*. První díl popisuje kriminalitu obecně jako jev, její příčiny a podmínky. Druhý díl se orientuje na jednotlivé druhy kriminality. Pro Univerzitu Karlovu napsal knihu (1993) *Základy kriminologie* a pod záštitou Policejní akademie knihy (2000) *Prevence kriminality*, (2001) *Vybraná kriminologická témata* a (2009) *Aktuální problémy kriminologie*. Společně s Otou Novotným napsal komplexní publikaci o kriminalitě Novotný, Zapletal (2001, 2004, 2008) *Kriminologie*, která pojednává o pojmu, předmětu a úkolech kriminologie a o stavu, struktuře a dynamice kriminality. Popisuje jednotlivé druhy kriminality a text je doplněn velkým množstvím grafů, schémat a tabulek. Tato kniha je určena nejen jako učebnice pro studenty Právnické fakulty univerzity Karlovy a Policejní akademie České republiky, ale i pro širší veřejnost. Oto Novotný, se více než o základy kriminologie, zabýval v knihách trestním právem a druhy trestných činů. Například (1995, 1997, 2004, 2007) *Trestní právo hmotné* nebo (1965) *Boj s trestnými činy a trestní právo*.

Nejvýznamnější ženskou autorkou je bezesporu Alena Marešová, která se zabývá velice širokým spektrem kriminality. Nejčastějšími tématy jsou typologie pachatelů, alternativní tresty a extremismus. K obecné kriminalitě každoročně publikovala shrnující sborníky (1999-2008) *Kriminalita*. K roku 2009 vydala speciální analýzu shrnující posledních dvacet let kriminality v České republice (2010) *Analýza kriminality v roce 2009 a v předchozím dvacetiletém období*. Všechny díly mají graficky i tabulkově zpracovaný vývoj kriminality v České republice a jsou doplněny textovými komentáři.

Publikací zabývajících se jednotlivými druhy kriminality je na trhu nespočet. Hospodářskou kriminalitou se zabýval například Karel Pešta (1979) *Příčiny a podmínky hospodářské kriminality* nebo již zmiňovaný Oto Novotný (1998) *Finanční kriminalita a vybrané otázky její kontroly*. Z dalších autorů můžeme zmínit Irenu Brabcovou (2002) *Hospodářská kriminalita z pohledu kriminologie*, Petra Poncara (1991) *Kriminalita související se zaváděním tržního hospodářství*, Vladimíra Balouna (2004) *Finanční kriminalita v České republice*, či Daniela Prouzu (2005) *Daňová kriminalita*. Mravnostní kriminalitou se více zabýval Jan Chmelík (2005) *Mravnost, pornografie a mravnostní kriminalita*. Drogovou kriminalitou zase Pavel Vantuch (1990) *Drogy a kriminalita* a Renata Štáblová (1995) *Návykové látky a kriminalita*, (2000) *Drogy, kriminalita a prevence*. V dnešní době velice populární počítačovou kriminalitou se

ještě před rokem 1989 věnoval Martin Vlček (1989) *Počítače a kriminalita*. Dnes Michal Matějka (2002) *Počítačová kriminalita*, Vladimír Smejkal (2004) *Právo informačních a telekomunikačních systémů*, a Stanislav Musil (2000) *Počítačová kriminalita*.

V České republice nevychází specializované kriminologické periodikum, ale kriminologické články a studie jsou pravidelně publikovány v odborných periodikách, jako jsou například *Kriminalistika*, tento čtvrtletník pro kriminalistickou teorii a praxi vydává ministerstvo vnitra stejně jako týdeník *Veřejná správa* a měsíčník *Policista*. Mezi další odborná periodika s kriminologickými příspěvky patří *Trestněprávní revue*, *Trestní právo* a *Sociologický časopis*. K pravidelně vydávaným titulům s články s touto problematikou můžeme zařadit také SOCIOweb, což je webový magazín pro všechny, kteří se zabývají společností, ve které žijeme. Členem redakční rady tohoto magazínu je Daniel Čermák, který se zabýval kriminalitou v hlavním městě (2008) *Kriminalita na území hlavního města Prahy*. Článek sledoval rozložení různých druhů trestných činů a jejich vztah k vybraným charakteristikám populace a území.

Co se týče geografie, její možnost spočívá v přístupu zkoumání kriminality především z pohledu prostorového rozložení a koncentrace jednotlivých trestných činů. Na takto orientovaný výzkum nebyly v češtině doposud napsány žádné knižní publikace, ale můžeme nalézt několik kvalifikačních prací či odborných článků. Kriminalitou ve městech se delší dobu zabývá Karel Schmeidler (2002) *Sonda Hodonín: Jak občané vnímají riziko kriminality ve svém městě*, v tomto článku se autor zabývá četností trestných činů, přestupků a průzkumem občanů na trestnou činnost v Hodoníně. Jeho pohled na kriminalitu je sice především ze sociologického a architektonického hlediska, ale neopomíná ani geografický aspekt.

Kriminalitou ve městě, v tomto případě v Praze, se zabývá i Jana Jíchová a Jana Temelová, které poznatky publikovaly v Geografických rozhledech, periodiku vydávaným Českou geografickou společností, v článku s názvem (2012) *Kriminalita a její percepce ve vnitřním městě*. V příspěvku je nastíněna problematika kriminality a vnímání strachu na příkladu města Prahy a porovnání různých skupin obyvatel v odlišných rezidenčních prostředích. Jana Jíchová na stejnou problematiku napsala také diplomovou práci *Vnímání strachu na Žižkově a Jarově* (2009), která se zabývá pocitem bezpečnosti obyvatel v pražských částech Jarov a Žižkov .

Za zmínku určitě stojí také práce výzkumné skupiny z Plzně, která prováděla již několik rozsáhlejších studií zaměřených na vnímání kriminality pro nejrůznější města. Skupina se nazývá Centrum aplikovaného antropologického výzkumu (CAAT). Vytvářejí analýzy pocitu bezpečí občanů a kriminálního jednání pro účely zpracování různých koncepcí prevence kriminality a pro plánování lokální, regionální i celostátní bezpečnostní politiky. Z jejich prací je důležité zmínit práci Ladislava Touška a Františka Kalvase (2009) *Analýza postojů veřejnosti ke kriminalitě v Plzni*.

Co se týče vnímání kriminality obyvatelstvem a metod výzkumu, publikoval v Sociologickém časopisu Jiří Buriánek článek *Bezpečnostní rizika a jejich percepce českou společností* (2001), kde rozebíral vnímání rizik a postojů veřejnosti ke kriminalitě, reálná rizika, hodnocení bezpečnostní situace občany, konkrétní obavy a prostorovou diferenciaci obav. Podobnou problematiku rozebírá také v článku *Reflexe kriminality ve veřejném mínění* (2001).

Z kvalifikačních prací stojí jistě za zmínku práce Filipa Kolbábka (2007) *Vývoj kriminality na území České republiky*, Jiřího Dejmka (2008) *Regionální diferenciacie kriminality v ČR*, Kamila Jelínka (2010) *Kriminalita a její prevence v okrese Prostějov* a Jakuba Calábka (2011) *Kriminalita na Ostravsku*.

3 METODIKA VÝZKUMU A ZDROJE DAT

Pro vznik této kvalifikační práce bylo potřeba několik zdrojů dat a několik druhů výzkumných metod. Jako kvantitativní metoda byla použita analýza statistických dat (topografická metoda) a dotazníkové šetření a jako kvalitativní metoda výzkumu, forma řízených rozhovorů s vybranými respondenty. Tyto dvě stěžejní metody jsou doplněny poznatky zjištěnými na základě historické a prognostické metody. Historická analýza vždy na začátku uvede to, co již o problému víme, naopak prognostická metoda se snaží o určitý pokus prognózy vývoje zkoumaného jevu. (Cejp, M., 2011)

Na začátku vypracovávání práce bylo potřeba vyhledat dostupnou literaturu, která se zabývá obecnou kriminalitou a kriminologií. Následně došlo k analýze této literatury a výběru základních pojmů a definic, týkající se kriminality a spojené s tématem diplomové práce. Další metody byly následující.

3.1 Analýza statistických dat

Analýze statistických dat, se zabývá především kapitola Analýza kriminality na území Novojičínska. Tato kapitola se zaměřuje na celkovou analýzu trestných činů, strukturaci trestné činnosti, její charakteristice a analýze stavu, vývoje a intenzity kriminality na zkoumaném území.

V části diplomové práce, věnované analýze kriminality na zkoumaném území, bylo pracováno převážně s daty ze Statistických výkazů kriminality, vydávaných vždy za určité období a území. Tyto výkazy pravidelně vydává Policejní prezidium České republiky na základě poskytnutých dat z hierarchicky nižších policejních jednotek. Statistické výkazy pro území České republiky a jednotlivých krajů jsou volně stažitelné na internetových stránkách Policejního prezidia České republiky (www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx, 2012). Data pro území okresu a jednotlivé územní oddělení, mi byly poskytnuty na Okresním ředitelství v Novém Jičíně způsobilými osobami.

Data k této analýze jsou zpracovávána k území Policejního územního oddělení Nový Jičín (dále Novojičínsko), který je prostorově totožný se Správním obvodem obce s rozšířenou působností Nový Jičín (dále jen SO ORP Nový Jičín). Důvod proč není analýza zpracována k území města Nového Jičína, je ten, že Policie České republiky

nevytváří statistiky kriminality za jednotlivá města, ale komplexně za jednotlivé Územní oddělení. Separace dat za samostatné město Nový Jičín z těchto statistik, by byla velice obtížná a nebyla mi ze strany odpovědných osob Okresního ředitelství v Novém Jičíně poskytnuta. Z těchto důvodů je v této části práce zkoumané větší území, než je město Nový Jičín, v tomto případě SO ORP Nový Jičín (dále Novojičínsko).

Grafickou část této kapitoly tvoří grafy, tabulky a kartogramy, vytvořené na základě dat z policejních statistických výkazů kriminality.

Pro možnost srovnání různě velkých územních jednotek byl použit **Index kriminality**. Ten umožňuje srovnání jednotlivých prvků kriminality mezi různě velkými územními jednotkami. V našem případě Českou republikou, Moravskoslezským krajem, okresem Nový Jičín a SO ORP Nový Jičín.

Udává počet trestných činů v daném území na 1 000 obyvatel daného území.(Zapletal J. a kol., 2001)

$$Index\ kriminality = \frac{Počet\ trestných\ činů}{Počet\ obyvatel} \times 1\ 000$$

Výhodou techniky vypracování této kapitoly je fakt, že většina kriminálních jevů je statisticky evidovaná a pro získání dat máme hned několik možností. Nevýhodou této techniky je práce se statistickými údaji pouze kriminality registrované. Což je kriminalita, která vyšla najevo a je proto registrovaná v oficiálních statistikách. Nejde tedy o kriminalitu skutečnou, která může být i několikanásobně vyšší.

Pro tento výzkum jsou vedle údajů vykazovaných ve vlastních kriminálních statistikách důležité informace obsažené i v jiných statistických systémech, zejména data z demografických statistik. Použity byly údaje z databází Českého statistického úřadu. Především ze Sčítání lidu domů a bytů v roce 2011 (SLDB 2011, 2012) a údajů Městské a obecní statistiky (MOS, 2013).

3.1.1 Zdroje dat o kriminalitě

Základními zdroji dat o kriminalitě v České republice jsou evidence a analýzy vedené ústředními orgány státní správy a výsledky domácích a zahraničních výzkumů kriminality. Nejčastěji využívanými údaji o evidované kriminalitě jsou statistiky

systematicky vedené orgány činnými v trestním řízení (státními zastupitelstvími, soudy a policií) v České republice. Statistiky kriminality shromažďuje a zpracovává Policejní prezidium České republiky (statistické výkazy kriminality) a Ministerstvo spravedlnosti České republiky (statistiky státních zastupitelství a statistiky soudní a vězeňské služby). (Tomášek, J., 2010)

Statistiky státních zastupitelství a soudů jsou zaměřené především na sledování a evidování osob, které se dopustily trestného činu, avšak jejich stíhání není přípustné. Také v nich můžeme nalézt záznamy o počtu obžalovaných a odsouzených osob. Statistiky vězeňské služby jsou orientovány především na informace o samotných vězeňských zařízeních, o počtech obviněných a odsouzených ve věznicích, jejich věku vzdělání a kriminální historii. (Svatoš, R. 2010)

Pro tuto práci jsou důležité hlavně Policejní statistiky a Policejní statistické výkazy kriminality, které poskytují nejúplnější přehled o základních ukazatelích kriminality (hlavně stavu, úrovní a struktuře kriminality). Důležité také je, že se s kriminalitou setkávají bezprostředně a registrují jí průběžně. Obsahují úplné informace o všech zjištěných a policií evidovaných trestných činech, bez ohledu na to zda byl, anebo nebyl pachatel odsouzen. Tyto statistiky obsahují také informace o objasněnosti trestných činů, obětech kriminality a údaje o škodách způsobených kriminalitou. Trestný čin se vykazuje podle místa spáchání. Pro označení jednotlivých druhů trestných činů se používá tzv. taktickostatistické klasifikace, např. kapesní krádeže, krádeže věcí z automobilů atd. Taktická hlediska jsou uplatňována též při klasifikaci objektů napadení. (Svatoš, R. 2010)

3.2 Dotazníkové šetření

Dotazníkové šetření představuje základ celého výzkumu. Tato technika je založená na vytvoření abstraktního teoretického modelu, který zobecňuje názory skupiny osob a ve zjednodušené formě vystihuje skutečnost. Pomocí dotazníků můžeme zjistit postoje, názory a zkušenosti určitého okruhu lidí s námi požadovaným problémem. (Cejp, M., 2011)

Hlavním cílem dotazníku v této diplomové práci je zjistit postoje veřejnosti k aktuálním otázkám kriminality a také osobní zkušenosti s kriminalitou a jednotlivými trestnými činy na zkoumaném území. Sekundárním cílem je zjištění existence míst

strachu v Novém Jičíně a celkového pocitu bezpečí ve městě z pohledu místních obyvatel.

Při konstrukci dotazníků jsme vycházeli z teoretické analýzy zkoumaného problému a dosud známých skutečností. Na tomto základě jsme vymezili tematický okruh, který chceme řešit a položili jsme si otázky, které chceme zjistit. Poté jsme konstruovali otázky, které byly v tomto dotazníkovém šetření kladeny dotazovaným.

Otázky jsou jednoduché, srozumitelné a mají logickou návaznost. Některé jsou uzavřené některé polootevřené či otevřené. V uzavřených jsou předem předepsány možnosti odpovědí, z nichž dotazovaný vybírá tu, která nejvíce vyhovuje jeho názoru. V polootevřených otázkách může dotazovaný svůj výběr doplnit o vlastní vyjádření nebo vysvětlení. V otevřených otázkách pak zcela formuluje svůj názor.

Respondenti jsou na zkoumaném území vybírání náhodně, přičemž se počítá s tím, že určité procento z dotázaných se již stalo obětí trestného činu nebo se s určitým trestným činem nějak setkalo. Velké procento obětí totiž trestný čin neoznámí, tím pádem nemůže být skutek ve statistice zahrnut. Z toho důvodu jsou informace od respondentů velice důležité. To je také pro tento zdroj informací velké pozitivum, avšak údaje získané výzkumy by měly být i přes to všechno interpretovány uvážlivě a neměly by být přeceňovány.

Výhodou tohoto šetření je zjištění názoru většího počtu lidí. A protože všechny otázky jsou stejné, můžeme názory porovnávat a třídit podle jednotlivých skupin či hledat souvislosti. Nevýhodou dotazníkového šetření je rozsáhlost a množství formulářů. V důsledku toho můžeme pouze vyčíslit výskyt určitých názorů, nedostaneme se však do hloubky a většinou nezjistíme, proč lidé tyto názory mají či jak se u nich vytvořily. (Jíčov, J.,2009)

3.2.1 Struktura dotazníku

Dotazník se skládá z 22 otázek hlavních a otázek týkajících se identifikačních údajů. Z celkového počtu otázek se v třinácti případech jedná o otázky tzv. uzavřené a ve zbylých případech o otázky tzv. otevřené. Otevřené otázky tvoří sice samostatnou otázku, ale ve většině případů pouze specifikují předchozí otázku uzavřenou.

První část dotazníku je zaměřena na délku života respondentů ve městě Nový Jičín. Hned na ní navazují otázky zabývající se pocitem bezpečí respondentů a to jak v

okolí svého bydliště, tak komplexně ve městě Novém Jičíně. Dále následují otázky na konkrétní nejrizikovější místa a nejčtetnější trestné činy. Na tento oddíl navazují otázky zjišťující, jak obyvatelé vnímají práci Policie a to jak státní tak městské a jak jsou s touto prací spokojeni. Konec dotazníku se již plně zaměřuje na zkušenosti místních obyvatel s kriminalitou v Novém Jičíně.

Jako identifikační údaje bylo zjišťováno pohlaví respondentů, věk, vzdělání a ekonomická aktivita a bydliště respondentů.

3.2.2 Sběr dotazníků

Sběr dotazníků probíhal v březnu a dubnu roku 2012. Data byla zjišťována především tazatelskou činností v různých částech města Nového Jičína. Ke sběru bylo využito také několik institucí a to Základní škola Komenského 68, Gymnázium Nový Jičín a Klub seniorů Nový Jičín. Instituce byly voleny především v závislosti na věkové vyváženosti respondentů, kdy po primární tazatelské činnosti chybělo ve výzkumu zastoupení seniorů a dětí. Část dotazníku byla vyplněna také elektronickou formou pomocí internetového dotazníku.

3.2.3 Struktura respondentů

Dotazníkového šetření se zúčastnilo celkem 268 respondentů žijících na území Nového Jičína. Tento vzorek odpovídá 1,2 % obyvatel Nového Jičína. U věkové struktury respondentů dotazníku, je poměr mladistvých do 15 let o něco nižší než ve věkové struktuře obyvatel Nového Jičína. Tato odchylka je způsobena zejména malou ochotou mladistvých vyplňovat dotazníky a také nízkou použitelností již vyplněných dotazníků této věkové skupiny. Mužů je v Nové Jičíně méně než žen, 48 % z celkového obyvatelstva. Mužů respondentů se do výzkumu zapojilo ještě méně pouhých 46 %. Důvodem je větší ochota žen vyplnit dotazník.

Vzdělanostní struktura dotázaných se výrazně odlišuje od průměru Nového Jičína. Ve větší míře jsou v dotazníkovém šetření zastoupeni jak lidé se základním vzděláním, tak lidé s vysokoškolským vzděláním, naopak výrazně nižší podíl je lidí se středoškolským vzděláním bez maturity.

Tabulka č. 1: Demografická struktura obyvatel Nového Jičína a respondentů dotazníkového šetření

počet obyvatel	Nový Jičín		Respondenti dotazníkového šetření (1,2 % obyvatelstva)	
	abs. hodnoty	%	abs. hodnoty	%
Celkem	23 202	100	268	1,2
Muži	11043	48	124	46
Ženy	12159	52	144	54
0 - 14 let	3430	15	30	11
15 - 64 let	16287	70	199	74
65 a více	3415	15	39	15
Vzdělání				
základní	3481	15	80	30
střední bez maturity	6568	28	39	15
střední s maturitou	5489	24	99	37
vysokoškolské	2512	11	50	19

Zdroj: Sčítání lidu domů a bytů 2011(<http://www.scitani.cz/>, 2012)

4 CHARAKTERISTIKA ÚZEMÍ

Tato práce se zabývá kriminalitou na území Nového Jičína a jeho okolí. Okolí Nového Jičína v tomto případě představuje SO ORP Nový Jičín. Ten se mimo jiné kryje s Územním oddělením Nový Jičín, za jehož území jsou pro práci poskytnuty statistická data o kriminalitě. Tyto data jsou využity především v analýze kriminality této diplomové práce. Dotazníkový výzkum se již zabývá pouze územím samotného města Nového Jičína.

Nový Jičín se nachází na území Moravskoslezského kraje. Leží v jižní části ostravské průmyslové aglomerace v úvalu Moravské brány lemované výběžky Nizkého Jeseníku – Oderskými vrchy a horským pásem Beskyd.

Rozkládá se na 9 katastrálních územích s celkovou rozlohou 4471 ha. Nový Jičín má 6 místních částí. Místní část Nový Jičín je jádrová městská část, Žilina, Straník, Bludovice a Kojetín jsou svým charakterem zástavby spíše sídla venkovská. Místní část Loučka je tvořena sídlištní zástavbou z devadesátých let a zástavbou rodinných domů. Místní části Žilina a Loučka tvoří s jádrovou městskou částí Nový Jičín souvisle zastavěné území. Naopak Bludovice, Kojetín, Straník jsou od městské části odděleny nezastavěným územím. (Město Nový Jičín, 2012)

Město Nový Jičín patří počtem obyvatel k městům střední velikosti. V roce 2011 žilo na území města 23 202 obyvatel, z toho 12 159 žen a 11 043 mužů. (SLBD 2011, 2012). Počet obyvatel v předproduktivním věku a poproduktivním věku je vyrovnaný.

Tabulka č. 2: Věková a vzdělanostní struktura obyvatel Nového Jičína v roce 2001

věková struktura	Počet	%	vzdělanostní struktura	Počet	%
	0 - 14	3 430		15	základní
15 - 24	2 844	12	střední bez maturity	6 568	28
25 - 34	3 463	15	střední s maturitou	5 489	24
35 - 44	3 466	15	vysokoškolské	2 510	11
45 - 54	3 008	13			
55 - 64	3 506	15			
65 a více	3 415	15			

Sčítání lidu domů a bytů 2011(SLBD 2011, 2012)

Město se opírá o bohatou průmyslovou tradici v kloboučnictví a strojírenství. Největší zaměstnavatel je firma s dlouholetou tradicí, Visteon-Autopal, který zaměstnává 4 000 osob (r.2008). Významná kloboučnická výroba v Novém Jičíně postupně upadá, Tonak a.s. od roku 2001 snižuje výrobu a průběžně každý rok propouští zaměstnance. Výrazné propouštění největších novojičínských firem je příčinou rostoucí nezaměstnanosti, která na konci roku 2011 dosáhla hodnoty 9,1 %. Zaměstnanost souvisí především se stavem propouštění či nabírání zaměstnanců těchto největších podniků. (HBI monitor, 2013)

Z hlediska cestovního ruchu je území Novojičínska velice atraktivní. Nachází se zde lokalizační faktory jak historického charakteru (Žerotínský a Kunínský zámek, hrad Starý Jičín) tak charakteru přírodního (CHKO Poodří a CHKO Beskydy). Důležitý faktor cestovního ruchu je i to, že náměstí v Novém Jičíně je městskou památkovou rezervací.

4.1 Kriminogenní faktory ve městě Nový Jičín

Jedním z typických Kriminogenních faktorů městského prostoru je velká hustota obyvatel a distribuční rozložení v rámci města. Charakteristická pro větší města je panelová zástavba. V Novém Jičíně se jedná především o panelové sídliště v místní části Loučka, které v rámci Nového Jičina zabírá největší zastavěnou sídlištní plochu.

Hlavním problémem velkých panelových komplexů je jejich vysoká anonymita jak lidí, tak prostředí. Kvůli nevhodným fyzickým podmínkám, jako je příliš hustá nebo spíše nevhodně volená zeleň, nemohou občané dohlížet na svůj i cizí majetek a následně tak nedbat na bezpečí lokality. Jako další faktor je anonymita tamějšího obyvatelstva, která může vést k nerozeznání cizích, kriminálně nebezpečných lidí.(Policejní prezidium, 2013)

Kriminalita může růst také díky vysoké koncentraci snadně dostupného a zpeněžitelného majetku, který vlastní lidé v bytech a domech. Pachatele trestné činnosti mohou lákat i zaparkovaná vozidla v blízkosti domů, zejména pokud majitelé ponechají nějaký majetek ve vozidle, nebo pokud nedostatečně zajistí zabezpečení. (Němečková, M., 2012)

Dalším lákadlem jsou podnikatelské subjekty a jejich majetek v areálech velkých sídlišť nebo nákupní centra a střediska, jejichž rozlehlé prostory a přilehlá parkoviště nabízejí příležitost pachatelům bagatelní majetkové trestné činnosti.

Další společenské, sociální a ekonomické kriminogenní faktory

a) Sociální struktura obyvatel

Existence občanů s velmi nízkými nebo žádnými příjmy, kteří se koncentrují v určitých lokalitách například v areálu Novojičínského autobusového nádraží, či při březích řeky Jičínky.

b) Vysoká nezaměstnanost

V roce 2011 byla míra nezaměstnanosti v Novém Jičíně 9,1 %. Nedostatek financí spojený s nezaměstnaností vede k propadu životní úrovně a mnohdy také k zvýšené míře konzumace alkoholu a následnému páčání trestné činnosti. (MPSV, 2013)

c) Nedostatečná kontrola způsobu trávení volného času dětí ze strany rodičů

Málo aktivit pro děti a mládež a nezáměr ze strany rodičů často vede ke vzniku závadových part a závislosti mladistvých na drogách. Potřeba obstarat si peníze na drogy vede často k páčáním trestné činnosti. (Galiová, J., 2012)

d) Existence výchovného ústavu mládeže

V Novém Jičíně se Výchovný ústav mládeže nachází na Divadelní ulici. Chovanci tohoto ústavu často utíkají a páčají trestnou činnost ve městě a okolí.

f) Vyšší podíl násilné trestné činnosti

Moravskoslezský kraj má nejvyšší podíl násilné kriminality ze všech krajů v České republice. I Nový Jičín má zvýšený podíl vůči republikovému průměru. Tyto trestné činy jsou často páčané pod vlivem alkoholu. (Statistický výkaz kriminality, 2011)

5 TEORETICKÉ ZARÁMOVÁNÍ

Rychlý a dynamický rozvoj vyspělých společností sebou přináší řadu pozitivních, ale i negativních jevů a problémů. Jedním z naléhavých společenských problémů, se kterými se potýká naše společnost, je prudký vzestup kriminality. Kriminalita je jevem, který negativně zasahuje do harmonického vývoje společnosti, narušuje stanovená pravidla lidského soužití, společenského řádu a zpravidla působí společnosti i státu nezanedbatelné škody. (Holcr, K. a kol., 2009)

5.1 Základní pojmy

V této práci se budou často opakovat některé základní kriminologické pojmy, proto bych tuto část ráda věnovala jejich objasnění a základním charakteristikám, které jistě povedou k zjednodušení a lepšímu pochopení textu v dalších částech práce.

5.1.1 Kriminologie

Kriminalitou jako sociálně patologickým fenoménem v celé své obrovské šíři, se zabývá kriminologie. Pochází z latinského Crimen (zločin) a z řeckého Logos (nauka). Z toho lze kriminologii velice jednoduše charakterizovat jako nauku o kriminalitě. Jako každá věda se i kriminologie vyvíjela postupně v závislosti na rozvoji ostatních společenských věd a vykristalizovala se v návaznosti na potřebu vědeckého zkoumání kriminality. Dnes je kriminologie uznávána jako samostatná vědecká a pedagogická disciplína. (IKSP, 2013)

Předmětem kriminologie je kriminalita, jako hromadný sociálně-právní fenomén, spolu s její kontrolou, oběťmi kriminality a jejími pachateli. Když kriminologie zkoumá vývojové tendence svého předmětu, jde o tzv. kriminální fenomenologii, jejímž úkolem je zjištění stavu, struktury a dynamiky kriminality. Příčiny kriminality vysvětluje tzv. kriminální etiologie. Ta se zabývá vznikem, vývojem kriminality a jejími příčinami. (Zapletal, J. a kol., 2001)

Zatím co panuje všeobecná shoda v tom, že kriminologie je vědou o kriminalitě, názory na obsah a rozsah samotného pojmu kriminality se více méně rozcházejí. S určitým zjednodušením můžeme názory na kriminalitu rozdělit do dvou

skupin. První názor je postaven na tom, že kriminalitou se rozumí trestná činnost. Tomuto pojetí říkáme legální chápání kriminality. Jeho výhodou je jeho určitá, terminologická preciznost a významová jednoznačnost. Nevýhodou je, že nezahrnuje společenské nežádoucí jevy, které sice nejsou trestněprávně sankciované, ale velice často kriminalitě předcházejí. Druhým pojetím se kriminalitou rozumí i takové jednání a chování, které sice není trestněprávně sankciované, ale je společensky nežádoucí, tzv. sociologizující chápání kriminality. Výhodou tohoto pojetí je jeho relativní komplexnost (zahrnuje i faktory, které podporují vznik trestné činnosti jako extrémní formy nežádoucího chování nebo tuto činnost jinak ovlivňují). Nedostatkem sociologizujícího pojetí je jeho neurčitost a nepřesnost. Vymezení toho, co už je a co ještě není kriminální, se tak stává do značné míry problematickým. (Bruna, E., 2011)

Kriminologie jako vědní obor má mnoho funkcí, nejčastěji uváděné a nejvýznamnější z kriminologického hlediska jsou: explanační (vysvětlovací), deskriptivní (popisnou) a predikační (předvídající). Vysvětlovací funkce kriminologie jako vědního oboru vypracovává a poskytuje vědecké vysvětlení jevů a procesů spojených s kriminalitou, jejími pachateli, oběťmi a také s kontrolou kriminality. Druhou základní funkcí kriminologie je její funkce deskriptivní, která poskytuje vědecký popis kriminality a jejich složek. Využívány jsou i specifické vědecké výrazové prostředky jako například grafy, tabulky a různá schémata. Popis jevů a procesů není samoučelný a izolovaný od funkcí jiných. Jeho poslání je předkládat fakta k jejich vědeckému vysvětlení a naopak vysvětlení by nebylo možné bez faktů poskytovaných popisem. Pro kriminologii je důležité nejen procesy vysvětlovat a popisovat, ale také předvídat. Právě včasnost poznatků o pravděpodobném vývoji kriminality a jejich složek umožňuje přijímat rozhodnutí a opatření již v době, kdy lze vybírat z více optimálních možností. Predikční funkce kriminologie je v současnosti natolik významná, že vedla ke vzniku prognostiky jako vědního oboru a následně k jejím aplikacím na vlastní předmět zkoumání s názvem Kriminologická prognostika. Z dalších funkcí můžeme uvést například funkci systematickou, která spočívá v systémovém uspořádání kriminologických poznatků nebo funkci definiční, jejímž účelem je permanentní upřesňování speciálního jazyka kriminologie. (Novotný, O., Zapletal, J. a kol., 2008)

5.1.2 Viktimologie

Viktimologie je poměrně novou disciplínou. Je to vědní obor, jehož středem zájmu je především osobnost oběti trestného činu (role oběti ve vývoji trestného činu, role oběti v odhalování a stíhání trestného činu, způsoby pomoci oběti po trestném činu a způsoby jak se vyhnout poškození trestným činem). Můžeme také říci, že viktimologie zkoumá, jakou roli hraje oběť v motivaci pachatele a jakým způsobem se podílí na interakci v průběhu trestného činu. (Válková, H., 2005)

Obecným cílem viktimologie je vypracování poznatků o tom, jak se lze účinně vyhnout roli oběti a jakým preventivním opatřením lze snížit riziko ohrožení. Souhrnně hovoříme o tzv. bezpečném chování. (Válková, H., 2005)

5.1.3 Penologie

Penologie je naukou o výkonu trestu. Předmětem jejího zájmu je především úloha výkonu trestu jako nástroje donucovací stránky kontroly kriminality, přičemž trestem zde není míněn pouze trest odnětí svobody, ale zahrnuje i další trestněprávní sankce ukládané soudem v souladu s platnou legislativou. (Zoubková, I. a kol., 2011)

Někdy bývá chápána i v širším významu, kdy pojednává o nejvhodnějším zacházení s odsouzenými pachateli, architekturou vězeňských zařízení a organizací života vězňů v těchto zařízeních. (Zoubková, I. a kol., 2011)

5.1.4 Kriminalistika

Podobně jako kriminologie je i kriminalistika samostatnou, multidisciplinární a empirickou vědou orientovanou na oblast kriminality. Kriminalistika vypracovává efektivní metody odhalování a vyšetřování trestné činnosti, které poskytuje zejména policejním a justičním orgánům a znalcům. Zpracovává také efektivní metody kriminalistické prevence. (Holcr, K. a kol., 2009)

Svou pozornost zaměřuje zvláště na objasňování zákonitostí vzniku trestného činu, shromažďování a využívání stop i na získávání jiných kriminalisticky relevantních informací. Její přínos ke zdokonalování trestněprávní kontroly kriminality záleží hlavně v tom, že zvyšuje pravděpodobnost rychlého a účinného trestního postihu. (Holcr, K. a kol., 2009)

5.2 Kriminalita

Při slově kriminalita, si představíme něco nepatřičného, něco škodlivého a pro některé lidi toto slovo dokonce evokuje pocit strachu, vzteku či bezmocnosti. Z hlediska kriminologie jsou kriminalita a jednotlivé druhy kriminality sociálně – patologickým jevem, pro nějž je příznačná jejich společenská škodlivost. S rozvíjením nejrůznějších oborů lidské činnosti vždy docházelo i k pronikání kriminality do nových sfér činnosti člověka. Proto bylo v zájmu každé společnosti, v rámci eliminování kriminality, pátrat po příčinách kriminality, zjišťovat podmínky jejího vzniku. Touto problematikou se zabývá kriminologický výzkum. (Novotný, O., Zapletal, J. a kol., 2001)

5.2.1 Členění kriminality

Kriminalitu můžeme členit podle druhu zjištěných dat na kriminalitu zjevnou (registrovanou) a latentní (skutečnou). Kriminalitu zjevnou můžeme charakterizovat jako trestnou činnost, která vyšla najevo a byla evidována v oficiálních statistikách. Jde tedy o větší či menší část kriminality skutečné. Pramenem informací jsou především oficiální statistiky kriminality. (Bouřa, V., 2007)

Naproti tomu kriminalita skutečná je kriminalita, o které se orgány činné v trestním řízení nedozví, není registrovaná v oficiálních statistikách. Míra skutečné kriminality bývá ovlivněna celou řadou skutečností. Počet občanů, kteří neoznámí trestný čin policii, se udává odhadem asi 40 – 50 %. Nejčastější důvod je poměrně nízká úroveň právního vědomí občanů, ale jsou zde i jiné jako nedůvěra v schopnosti a možnosti policie, obava msty ze strany pachatele, různé zábrany ze strany poškozených či neochota zaměstnavatelů oznamovat trestné činy svých zaměstnanců a mnohé další. (Bouřa, V., 2007)

5.2.2 Stav, úroveň, struktura a dynamika kriminality

Sledování, hodnocení a porovnávání neustále se měnící kriminality, jejich pachatelů, obětí, způsobu páchaní a rozsahu způsobených škod by nebylo možné bez relativně ustálených ukazatelů s požadovanou vypovídající hodnotou. Značná kvalitativní a kvantitativní různorodost kriminality a jejich složek sice nabízí značné množství volby takových ukazatelů, avšak jejich nadměrný počet by popis kriminality značně problematizoval. S určitým přizpůsobením lze kriminalitu celkem jednoduše

popsat pomocí údajů o jejím stavu, úrovni, struktuře a dynamice. (Novotný, O., Zapletal, J. a kol., 2001)

Nejčastěji používaným ukazatelem kriminality je její stav. Znamená celkový počet takových protispolečenských skutků, které jsou v uvažovaném státě kriminalizované, jsou známé orgánům trestní justice a jsou evidovány jako trestné činy. Stav je vždy uváděn v absolutních hodnotách a vždy je brána v potaz jistá územní jednotka a časový interval. Dá se říci, že je dán údajem o počtu evidovaných trestných činů za určitý čas a na určitém místě.

Ačkoli je stav registrované kriminality nejčastěji uváděným ukazatelem, jeho vypovídající hodnota je poměrně nízká. Údaje o stavu kriminality jsou zatíženy mnohými nepřesnostmi, které je do jisté míry znehodnocují. Porovnávání dvou území podle stavu registrované kriminality může být v mnoha případech velice zavádějící. Je jisté, že větší populace bude vykazovat větší stav kriminality, což ovšem nemusí znamenat, že je více kriminalitou zatížená. Zavádějící může být i populace s rozdílným zastoupením věkových kategorií, problematická je kategorie, která je pod hranicí trestní odpovědnosti. Slabá místa, stavu kriminality byla důvodem pro zavedení ukazatele přesnějšího, jakým je úroveň kriminality. (Novotný, O., Zapletal, J. a kol., 2001)

Úroveň kriminality bývá také někdy označována jako její intenzita, což je dokonce výstižnější, jelikož skutečně vyjadřuje intenzitu páchaní trestné činnosti. Tento ukazatel zohledňuje kromě počtu spáchaných trestných činů také příslušné demografické ukazatele jako například počet obyvatel, jejich strukturu, pohlaví, věk, vzdělání a jiné. Můžeme tedy říct, že úroveň kriminality vyjadřuje poměr počtu trestných činů k celkovému počtu zvolené části obyvatelstva. Nejčastěji se udává jako počet trestných činů na 1 000 (podle území i 100tis.) obyvatel. Výsledná hodnota se nazývá index kriminality. (Svatoš, R., 2012)

Indexy kriminality vypočítané z celkového počtu obyvatelstva bývají někdy označovány jako „hrubé“ ukazatele. Počítají totiž i s osobami, které nejsou trestně odpovědné, nejčastěji pro nízký věk. „Čisté“ indexy se vypočítávají pouze z té části obyvatelstva, která je za svoje jednání trestně odpovědná. (Svatoš, R., 2012)

Úroveň kriminality je tedy při porovnání s jejím stavem ukazatelem neporovnatelně hodnotnějším, nicméně také ona je zatížena riziky. Ta spočívají ve větších či menších rozdílech v chápání kriminality v různých zemích. Odlišné trestní zákony, a tím i odlišné statistiky registrované kriminality mezinárodní porovnání indexů

kriminality značně problematizují. Proto mají nejvyšší vypovídající hodnoty indexy vybraných trestných činů, které jsou mezinárodně porovnatelné. Z pravidla jsou to nejzávažnější násilné, mravnostní a majetkové trestné činy. (Štablová, R., 2008)

Dynamika kriminality je ukazatelem, který vyjadřuje její změny v čase. Dynamiku kriminality charakterizují dva parametry. Prvním parametrem je směr probíhajících změn, který může být vzestupný (narůstající), nebo sestupný (klesající). Jestliže ve sledovaném čase nedochází ani k poklesu ani nárůstu kriminality jedná se o stagnaci v dynamice kriminality. Směr dynamiky kriminality vypovídá o její kvalitativní stránce. Druhý parametr vypovídá o rychlosti probíhajících změn kriminality. Je proto kvantitativní stránkou dynamiky kriminality. (Novotný, O., Zapletal, J. a kol., 2001)

Dynamika kriminality popsána jenom jedním prvkem, tedy jen jejím směrem, se nazývá tendencí vývoje kriminality. Je-li tento stav kvantifikován, potom se takový popis nazývá trendem vývoje kriminality. Tyto poznatky o dynamice kriminality mají značný význam pro vypracovávání prognóz jejího budoucího vývoje. (Bouřa, V., 2007)

Struktura kriminality vyjadřuje rozdělení celkové kriminality, jejich pachatelů, obětí, forem jejího páchaní, způsobených škod do zvláštních skupin. Poskytuje přehled o podílu jejich složek na celkové kriminalitě a o jejím teritoriálním rozložení. Při struktuře kriminality volí nejčastěji hledisko podle druhu kriminality (viz. obr. č. 1.).

Obr. 1: Struktura kriminality rozdělená podle druhu kriminality

Pramen: Štablová, R., 2008, vlastní zpracování

Kriminalitu můžeme dělit i podle formy páchaní kriminality (organizovaná, tradiční), podle znaků pachatelů (věk, pohlaví, vzdělání), znaků obětí kriminality (podobně jako u pachatelů) a jiné. (Štablová, R., 2008)

5.3 Kontrolní orgány

Kriminalitou se z hlediska šetření spáchaných trestných činů zabývají především dva orgány, a to Policie České republiky a Městská policie. Oba orgány se od sebe liší různými pravomocemi a různým spektrem činností. Do činnosti městské policie spadá především řešení nejrůznějších přestupků, policie České republiky již řeší závažnější trestné činy. Často dochází také k určité kooperaci jejich činností a to při speciálních příležitostech, především při větších společenských akcích, hledání neznámých osob nebo jen vyměňování a poskytování informací. (Dušek, J., Pána, L. a kol., 2010)

Policie České republiky je jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor zřízený zákonem České národní rady ze dne 21. června 1991. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Plní rovněž úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené zákony. (Policejní prezidium ČR, 2012)

Policie české republiky za posledních 20 let prošla a prochází ornamentními změnami. K největší došlo v roce 2009, kdy byla zrušena okresní ředitelství policie, která sídlila v území okresů a na těchto územích vznikly dva územní odbory a to územní odbor služby kriminální policie a vyšetřování a územní odbor vnější služby (uniformovaní policisté pořádkové policie a dopravní policie). Současně vznikla krajská ředitelství policie na místo krajských správ policie. Do 31.12.2009 bylo na území České republiky těchto krajských ředitelství 8 (teritoria bývalých krajů). Od 1.1.2010 tyto krajská ředitelství kopírují krajské administrativní členění České republiky, to znamená, že je 14 těchto územních celků. (Policejní prezidium ČR, 2012)

Policie České republiky (dále státní policie) je podřízena ministerstvu vnitra. Struktura Policie České republiky má v současné době čtyři hierarchické stupně. Na centrální úrovni působí Policejní prezidium České republiky, kde jsou zřízeny specializované útvary služby kriminální policie a vyšetřování, které se zabývají

nejzávažnější trestnou činností. Tyto útvary působí jako expozitury v jednotlivých krajích, ale nejsou podřízeny krajským ředitelstvím. Závažnou kriminalitou se dále zabývají odbory obecné a hospodářské kriminality služby kriminální policie a vyšetřování, které působí při krajských ředitelstvích policie České republiky. V tzv. třetí úrovni působí Policie české republiky na územích okresů. Zde jsou zřízeny územní odbory služby kriminální policie a vyšetřování. Tyto odbory se zabývají ostatní kriminalitou, která nespadá do působnosti centrálních útvarů a krajských odborů. Nejméně závažnou trestnou činností, jakoby na úrovni čtvrtého stupně, se zabývají uniformovaní policisté, působící na jednotlivých obvodních odděleních Policie České republiky (plošně téměř totožné se správními obvody obcí s rozšířenou působností).

V působnosti těchto útvarů jsou trestné činy, na něž zákon stanoví trest odnětí svobody, jehož horní hranice nepřevyšuje tři roky. (Dušek, J., Pána, L. a kol., 2010)

Vedle Policie České republiky existují i městské či obecní policie řízené jednotlivými městy. Činnost obecní policie je omezena pouze na příslušnou obec.

Zkoumané území spadá pod Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje, které se člení na šest Územních odborů (Bruntál, Frýdek-Místek, Karviná, Nový Jičín, Opava a Ostrava). Zkoumané území je součástí policejního Územního odboru Nový Jičín. Ten se skládá z osmi obvodních oddělení (Nový Jičín, Fulnek, Kopřivnice, Bílovec, Frenštát pod Radhoštěm, Příbor, Odry, Studénka). Pro tuto kvalifikační práci jsem si vybrala území Obvodního oddělení Nový Jičín.

5.4 Geografie zločinu

Geografie zločinu zkoumá vztah mezi zločinem, prostorem a společností (Jíchová, J., 2009). Kořeny této disciplíny můžeme najít již v polovině 19. století u některých evropských kriminalistů. Největší rozvoj je ovšem zaznamenán od vzniku tzv. Chicagské školy. V 70. letech 20. století se prosadil koncept tzv. High-risk neighbourhood, neboli koncept vysoce rizikového sousedství. Tento koncept popisoval nejrizikovější čtvrtě vnitřních městech a městských perifériích. (Jíchová, J., Temelová, J., 2012)

Jedním ze zajímavých proudů spojeným s geografii zločinu, byl výzkum vlivu designu prostředí na míru kriminality v městském prostoru. Představitel tohoto směru

byl Oscar Newman. Geografie zločinu je základním kamenem pro studium strachu ze zločinu, jehož koncept je postaven na základech behaviorální geografie. Stejně jako celý tento směr je i pro geografii zločinu důležitý faktor vnímání a prožitků jednotlivců v závislosti na prostoru. Rozvoj tohoto směru byl především v období 60. let 20. století ve Spojených státech (Jíchová, J., 2009)

5.4.1 Chicagská kriminologická škola

Vývoj kriminologického myšlení je možné sledovat a charakterizovat různými způsoby zařadit ho do různých období. Za nejvhodnější je pokládán přístup spočívající ve vytvoření určité klasifikace těchto koncepcí na základě teorií formulovaných představiteli různých kriminologických škol a směrů. Kriminologické školy tvoří skupiny badatelů, které je možné charakterizovat společnými metodologickými východisky i společnými přístupy k výběru, analýze a interpretaci získaných dat.

Sociologické teorie na kriminalitu pohlížejí jako na společenský jev, neboli jako na produkt společnosti. Představitelem je francouzský sociolog Durkheim, který vycházel ze skutečnosti, že neexistuje společnost, ve které by neexistovala kriminalita. Kriminalita je tedy normálním jevem, pokud nepřekročí určitou hranici. (Tomášek, J., 2010).

Zkoumáním kriminality ve městech se po skončení první světové války začala věnovat tzv. Chicagská škola. Ta prezentovala propojení sociálních patologií s vlivem města. Tato teorie prokázala vliv špatných sociálních podmínek na geografické rozložení kriminality. Zabývala se především jevy, jako je vysoká urbanizace, industrializace, masová imigrace z Evropy, dopady prohibice a velké nezaměstnanosti kvůli hospodářské krizi. Podle teorii Chicagské školy se kriminalita soustředila především v místech s největší koncentrací chudého obyvatelstva a v místech s velkým množstvím přistěhovalců. (Tomášek, J., 2010).

6 ANALÝZA KRIMINALITY NA ÚZEMÍ NOVOJIČÍNSKA

Při zpracování analýzy trestných činů na území Novojičínska bylo vycházeno ze Statistických výkazů kriminality Policejního prezidia ČR. Analýza se vztahuje k území SO ORP Nový Jičín (dále Novojičínsko), který je totožný s policejním územním oddělením Nový Jičín. Podrobnější data (za město Nový Jičín) bohužel nebyly získatelná.

Územní oddělení Policie ČR v Novém Jičíně je oddělením, které každoročně eviduje ze všech oddělení spadajících do kompetence Okresního ředitelství Nový Jičín, jeden z nejvyšších počtů trestných činů. V roce 2011 jich bylo evidováno 1 045. Oproti roku 2010 došlo k nárůstu počtu spáchaných trestných činů o celkem 118 případů. Převážnou část tohoto zvýšení představuje trestná činnost statisticky zařazená mezi tzv. zbývající kriminalitu a to trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky (zejména řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu) a trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění.

6.1 Vývoj a stav celkové kriminality

Jak už bylo napsáno, v roce 2011 bylo registrováno celkově 1 045 trestných činů s celkovou objasněností 49 %. Index kriminality byl v tomto roce 22. Oproti jiným územním jednotkám je tento index relativně nízký. Česká republika má index celkové kriminality v roce 2011 o 8 jednotek vyšší (30) a Moravskoslezský kraj dokonce vyšší o 12 jednotek (34). Podobně jako Novojičínsko je na tom celý okres Nový Jičín, který vykazuje index stejný jako sledované území.

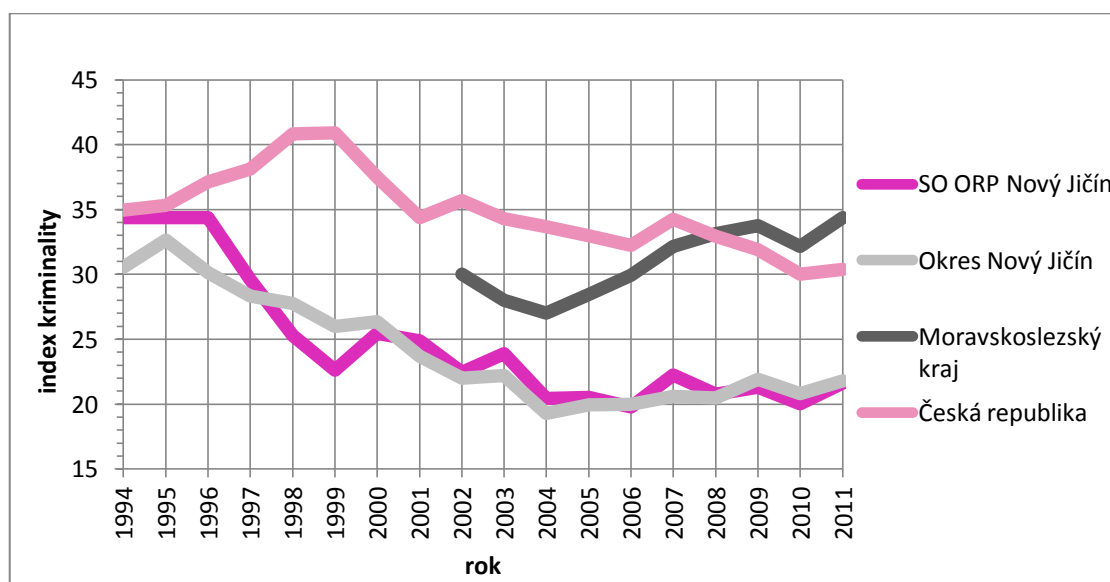
Území Novojičínska je z pohledu celkového počtu trestných činů pod průměrem České republiky. Mezi lety 1994 a 2011 můžeme pozorovat u České republiky dvě etapy. První se vyznačuje relativně strmým nárůstem počtu celkových spáchaných trestných činů na tomto území (v roce 1994 index kriminality 34) s vyvrcholením v roce 1999, kdy je za celé zkoumané období tento počet nejvyšší, celkem 426 930 spáchaných trestných činů (index kriminality 41). Po roce 1999 dochází k poklesu celkových spáchaných trestných činů až do roku 2011. Výjimkou jsou dva malé růsty v letech 2002 a 2007.

Trend vývoje na území Moravskoslezského kraje sledujeme od roku 2002, a to kvůli územním změnám na krajské policejní úrovni. Dne 1.1.2000 se z původních 8 krajských ředitelství policie přešlo na 14 krajských ředitelství, která odpovídají územně správnímu členění České republiky. (Policejní Prezidium, 2013)

Zde na rozdíl od vývoje celkových trestných činů v České republice můžeme sledovat nárůst. V roce 2008 se dokonce křivka překlenula přes státní průměr a do roku 2011 se nad ním stále drží.

Okres Nový Jičín se drží v počtu trestných činů na obyvatele pod průměrem České republiky i kraje. Spolu s Novým Jičínem mají podobné trendy v růstu i poklesu. Od roku 1994 je trend převážně klesající a to až do roku 2004 (index kriminality 19). Po tomto roce velice mírně roste až do roku 2011 (index kriminality 22).

Na území Novojičínska bylo v roce 1994 zaregistrováno 1 662 trestných činů (index kriminality 34). Po roce 1996 začal počet trestných činů prudce klesat až na index kriminality 23 v roce 1999. Poté v roce 2000 a 2003 lehce vzrostl. Od roku 2004 se drží v rozmezí indexu celkové kriminality mezi 20 – 22.

Obrázek č. 2: Srovnání indexu kriminality na území České republiky, Moravskoslezského kraje, Okresu Nový Jičín a SO ORP Nový Jičín

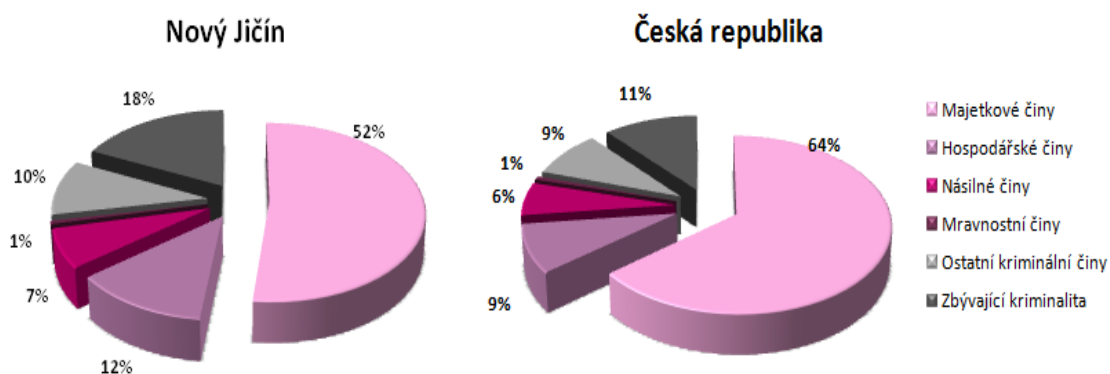
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Z grafu struktury trestné činnosti v České republice v roce 2011 je patrné, že nejvíce je zastoupená majetková kriminalita, více než 60 % z celkové kriminality. Na Novojičínsku je situace obdobná, i když procentuální zastoupení není tak vysoké, pouze 53 %. Tato skutečnost je pochopitelná, neboť snaha o získání určité věci nebo určitého

zisku je stále vysoká a stále roste. Existuje hned několik důvodů vysokého zastoupení majetkové trestné činnosti. Stále zvyšující se nezaměstnanost, ta vede ke zvýšení potřeby živit rodinu a lidé, kteří prostředky nemají, se často uchylují i k tomuto řešení. Problém jsou také uživatelé drog, kteří svou finanční situaci řeší krádežemi.

Vysoké procento zastoupení zbývající kriminality odráží skutečnost, že jsou zde zahrnuty relativně „běžné“ trestné činy, které sama policie vyhledává a preventivně kontroluje, jako například trestný čin ohrožení pod vlivem návykové látky (zejména řízení motorového vozidla pod vlivem alkoholu), trestný čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění či zanedbání povinné výživy. Na Novojičínsku je podíl této kriminality 18 %, v České republice je trochu nižší a to 11 %.

Procento násilných trestných činů je v Novém Jičíně o 1 % vyšší než v České republice a podobně jsou na tom také trestné činy hospodářské, kterých je na Novojičínsku více o 3 %. Mravnostních trestných činů je v obou územních jednotkách stejný podíl (1 %).

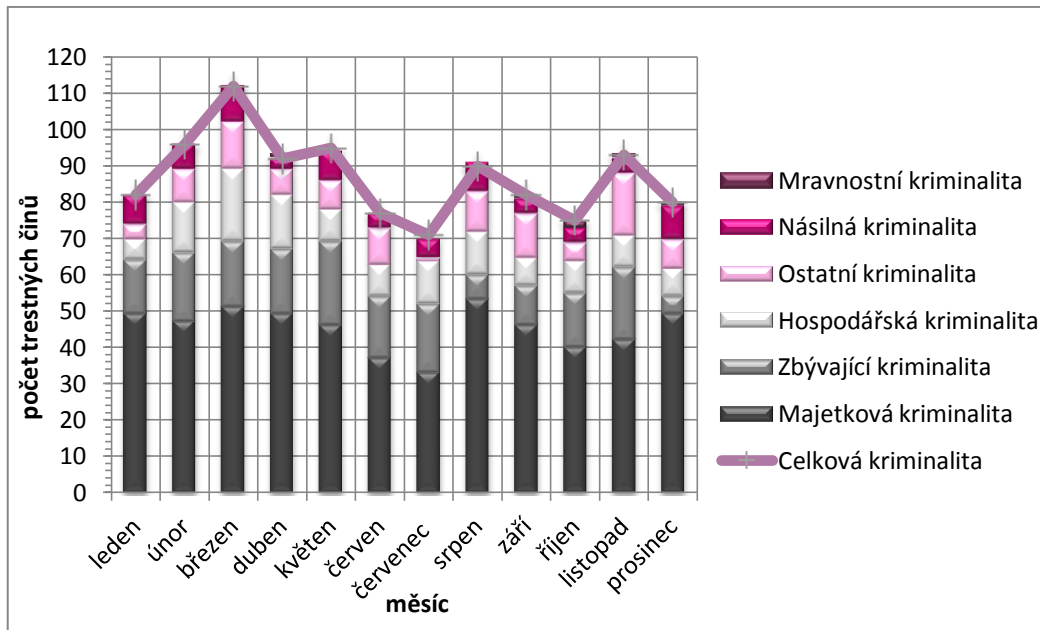

Obrázek č. 3: Srovnání struktury kriminality na území České republiky a území Novojičínska v roce 2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

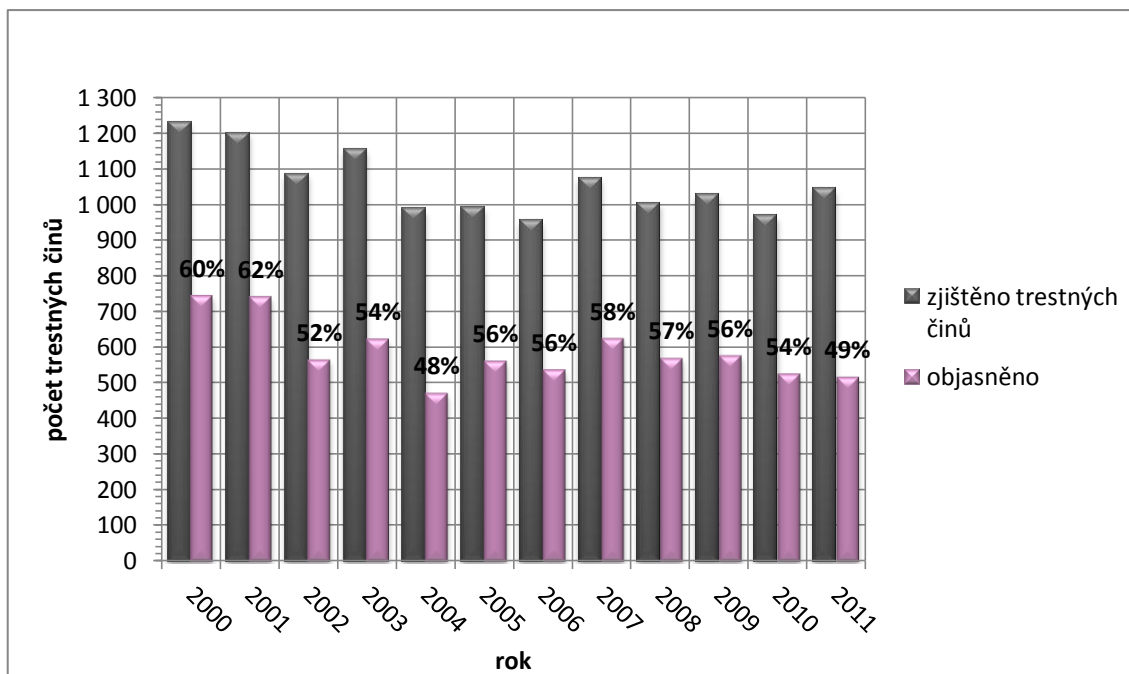
V roce 2011 došlo na území Novojičínska celkově k 1 045 trestným činům. Nejvíce je zastoupena trestná činnost majetková a naopak nejméně trestná činnost mravnostní. Největší počet všech trestných činů v roce 2011 bylo spácháno v měsíci březnu (112) nejméně v měsíci červenci (71). Mravnostních trestných činů bylo v tomto roce spácháno pouze 6, z toho 2 v měsíci říjnu a 4 v podzimních měsících celkově. Násilných trestných činů bylo nejvíce zaznamenáno v měsíci březnu (10), nejméně v dubnu a to pouhé 3 tyto trestné činy. Nejvyšší počet trestných činů, označených jako

hospodářské, bylo také zaznamenáno v březnu (20) a nejméně v lednu (6). Nejvyšší složka trestné činnosti na Novojičínsku, majetková trestná činnost, měla svůj vrchol v srpnu, kdy se stalo celkem 53 těchto trestných činů. Nejméně v červenci 33.

Obrázek č. 4: Struktura kriminality v jednotlivých měsících v roce 2011 na Novojičínsku
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Objasněnost u celkové trestné činnosti představuje na Novojičínsku mezi lety 2000 až 2011 relativně vysoké čísla. V celém sledovaném období se pohybuje nad úrovní 50 %. Výjimku představuje rok 2004, kdy objasněnost klesla na 48 % a rok 2011 kdy klesla na 49 %. Nejvíce objasněných případů nalezneme na začátku sledovaného období v roce 2001 (62 %).

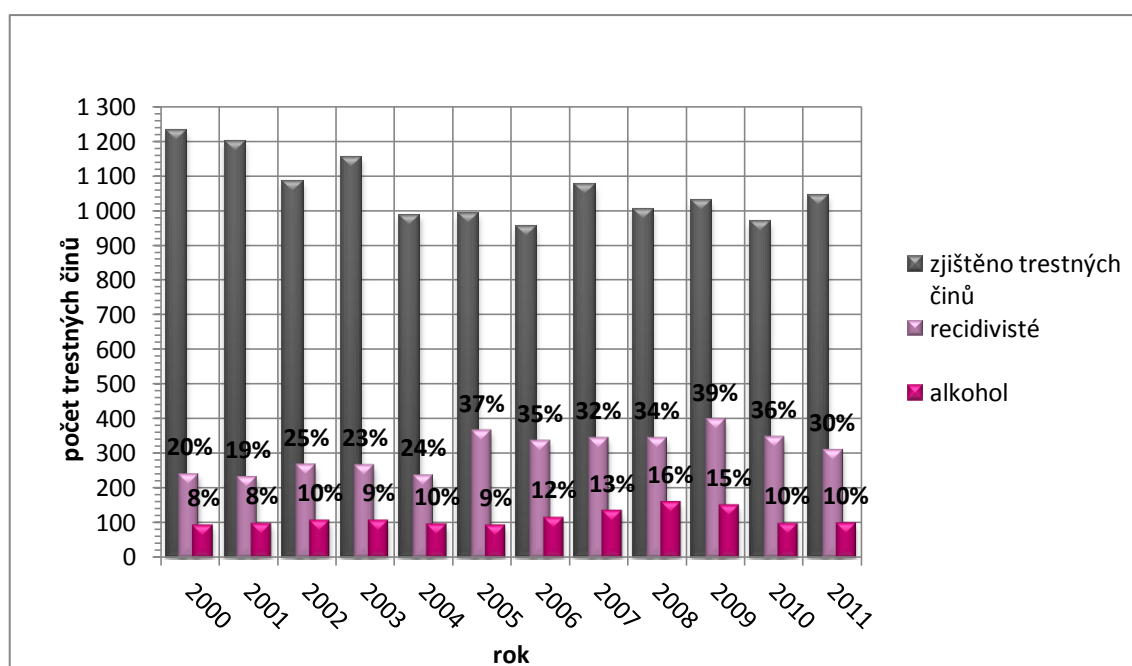
Obrázek č. 5: Objasněnost trestných činů na území Novojičínska mezi lety 2000 - 2011
 Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Významnou složkou trestné činnosti na Novojičínsku je podíl recidivistů. Ve statistice policejního prezidia ČR se recidiva vykazuje jako opětovné spáchání úmyslné trestné činnosti po předchozím pravomocném odsouzení. (Svatoš, R., 2010) Podle policejních statistik se podíl recidivní úmyslné trestné činnosti na Novojičínsku mezi lety 2000 až 2011 pohybuje mezi 20 % až 40 %. Nejnižší zastoupení recidivy na celkové trestné činnosti bylo v roce 2001, celých 19 % (234 trestných činů). Nejvyšší naopak v roce 2009 39 % (398 trestných činů). Nejvyšší podíl recidivy v roce 2011 nalezneme u násilné trestné činnosti, celých 46 % (119 trestných činů). Podíl u hospodářské trestné činnosti je 27 % a majetkové 25 %. Zajímavé je také věkové rozložení recidivistů. Soustřeďuje se převážně do mladších věkových skupin a obecně platí, že s rostoucím věkem pachatele klesá i nebezpečí opětovného páchaní trestné činnosti. (Marešová, A. a kol. 2010)

Významnou roli v celkové trestné činnosti hrají také trestné činy spjaté s požitím alkoholu. Negativní působení alkoholu na chování člověka se často dostává do fáze, kdy již překračuje společenskou hranici tolerance a přivede člověka až k trestné činnosti a to ne jen nedbalostního charakteru, ale často právě k úmyslné trestné činnosti, nejčastěji mravnostní a násilné. (Zapletal, J. a kol., 2001)

Podíl alkoholu na celkové trestné činnosti ve zkoumaném území mezi lety 2000 až 2011 se pohybuje od 8 % do 16 %. Nejvyšší podíl (16 %) je v roce 2008 (161 trestných činů), naopak nejnižší podíl je 8 % v roce 2000 (94 trestných činů) a 2001 (99 trestných činů). V roce 2011 bylo na Novojičínsku alkoholem zapříčiněno celkem 101 trestných činů. Nejvyšší 33% podíl má alkohol u násilné trestné činnosti (86 trestných činů) a druhý nejvyšší 19 % podíl nalezneme v trestné činnosti mravnostní

Vážný problém představuje alkohol v dopravě. Zneužívání alkoholu je příčinou velkého množství dopravních nehod na silnicích. Varující je také nárůst trestné činnosti pod vlivem alkoholu u mladistvých.

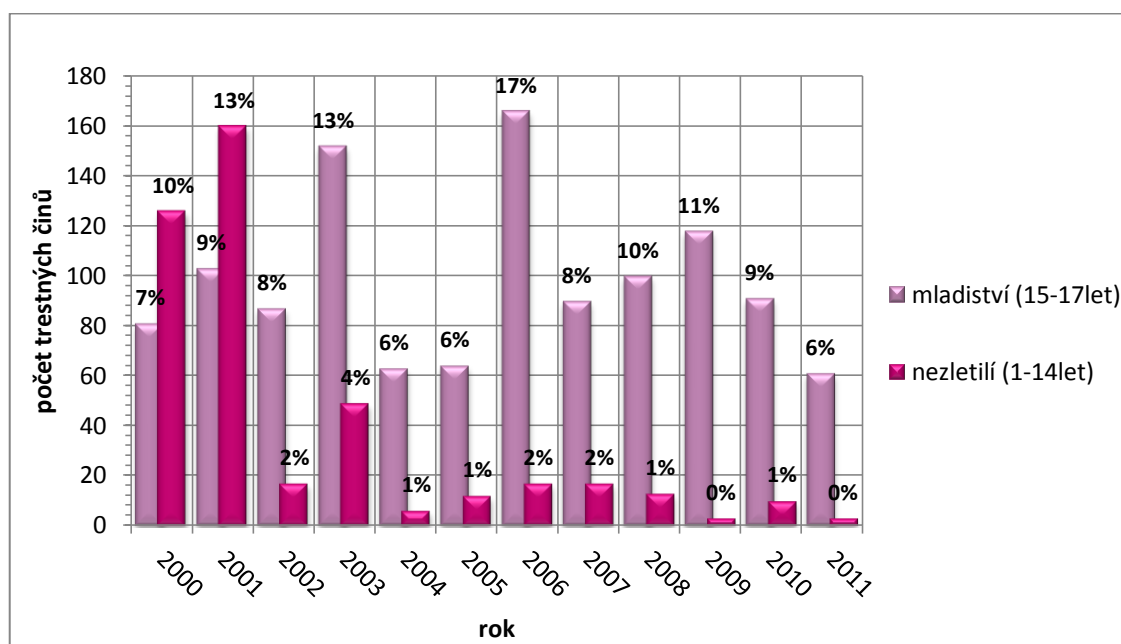
Obrázek č. 6: Vývoj počtu trestných činů zaviněných alkoholem a recidivisty na území Novojičínska mezi lety 2000 – 2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Při analýze kriminality je třeba věnovat zvýšenou pozornost také kriminalitě věkové kategorie mládeže. Dosavadní právní úprava pod kriminalitu mládeže zahrnuje především skutky, kterých se dopouští kategorie mladistvých (15-18 let), ale je zde zahrnuta také dětská kriminalita nebo jinak kriminalita nezletilých (do 15 let). V této oblasti se vyskytuje pojem prekriminalita, což je kriminalita, kterou spáchaly osoby mladší 15 let a která, pokud by ji spáchaly osoby starší 15 let, by byla považována za trestný čin. Takto tyto činy nezletilých, ač splňují znaky skutkové podstaty trestného činu, trestnými činy nejsou. (Zapletal, J. a kol., 2001)

Na začátku sledovaného období v letech 2000 a 2001 vykazuje kriminalita nezletilých celkem vysoká čísla. Podílu na celkové kriminalitě 13 % dosahuje v roce 2001. Po tomto roce podíl prudce klesá a od roku 2004 se pohybuje pod hranicí 2 %. Naproti tomu podíl trestných činů mladistvých má nejvyšší hodnotu v roce 2006, kdy dosahuje hodnoty 17 % na celkové trestné činnosti. Poté prudce klesá, v roce 2007 a dalších letech se drží kolem hranice 10 %.

V této oblasti je nutné brát v potaz, že podíl na trestné činnosti je počítán z objasněných trestných činů. Skutečný počet proto může být i několikanásobně vyšší. Závažná je také skutečnost, že děti a mladiství pachatelé se dopouštějí většinou omezeného okruhu trestných činů, ale v těchto okruzích často představují podstatnou část jejich pachatelů. (Marešová, A. a kol. 2010)

Obrázek č. 7: Vývoj počtu trestných činů spáchaných mladistvými a nezletilými osobami na území Novojičína mezi lety 2000 - 2011 a jejich procentuelní zastoupení na kriminalitě celkové

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

6.2 Násilná trestná činnost

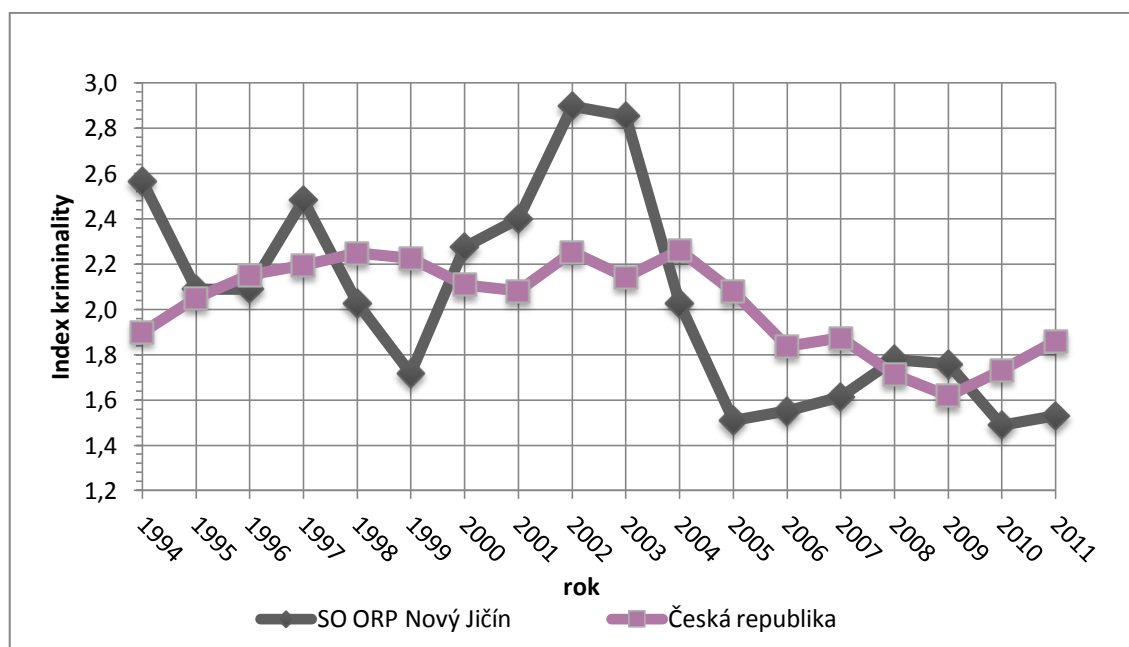
Násilná trestná činnost patří v naší společnosti k nejzávažnějším typům kriminality, jelikož při ní dochází k útoku na lidské zdraví či dokonce lidský život.

Z tohoto důvodu je tomuto druhu kriminality přidělována mimořádná důležitost, což se mimo jiné projevuje vysokou objasňeností oproti jiným typům kriminality.

(Svatoš, R.,2010)

Vývoj násilné kriminality na území Novojičína je značně nestabilní. Na začátku zkoumaného období, v roce 1994, byl index násilné kriminality 2,6. Poté klesl na hranici 2, aby se v roce 1997 zpět vyšplhal na 2,5. Do roku 2002 je zaznamenán největší růst a v tomto roce byl index násilné kriminality 2,9 nejvyšší za celé zkoumané období. Po tomto roce nastává opět prudký pokles až do roku 2005 (1,5). Další roky se již drží v rozmezí 1,5 až 1,8 indexu násilné kriminality.

Index násilné kriminality v České republice je mnohem vyváženější ve srovnání s indexem Novojičína. V roce 1993 je velice nízký (1,9), po tomto roce lehce stoupá a od roku 1996 do roku 2004 se drží lehce nad hranicí 2, maximálně 2,2. Po roce 2004 dochází k mírnému poklesu, po kterém se až do současnosti drží kolem hranice 1,8.

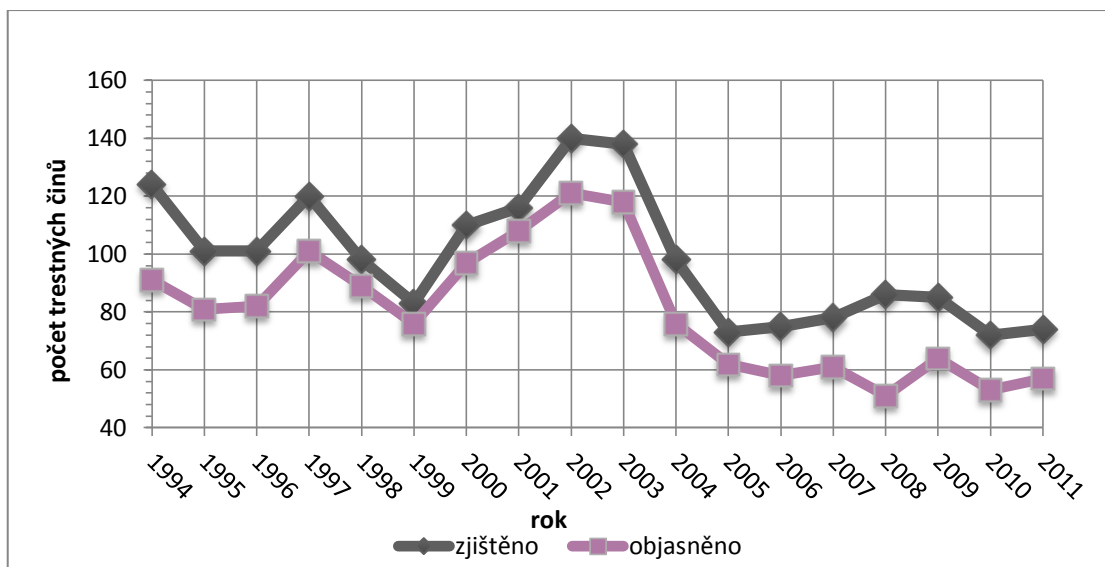

Obrázek č. 8: Srovnání indexu násilné kriminality České republiky a Novojičína v období mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Pokud jde o objasňenost násilné kriminality na území Novojičína je po celé zkoumané období relativně vysoká. Stabilně se drží nad 70 % a dá se předpokládat, že se tak udrží i do budoucna. Jde o nejvyšší objasňenost mezi všemi typy kriminality, kdy dosahuje téměř dvojnásobku objasňenosti celkové kriminality. Důvodem takto vysoké

objasněnosti je především fakt, že oběti této trestné činnosti se dostávají do kontaktu s pachateli a je zde mnohem větší možnost pachatele popsat a později identifikovat. Další důvodem je, že násilná kriminalita je jeden z ukazatelů úspěšnosti státu v boji s kriminalitou. Proto jí policie přikládá vysokou váhu. (Svatoš, R., 2010)

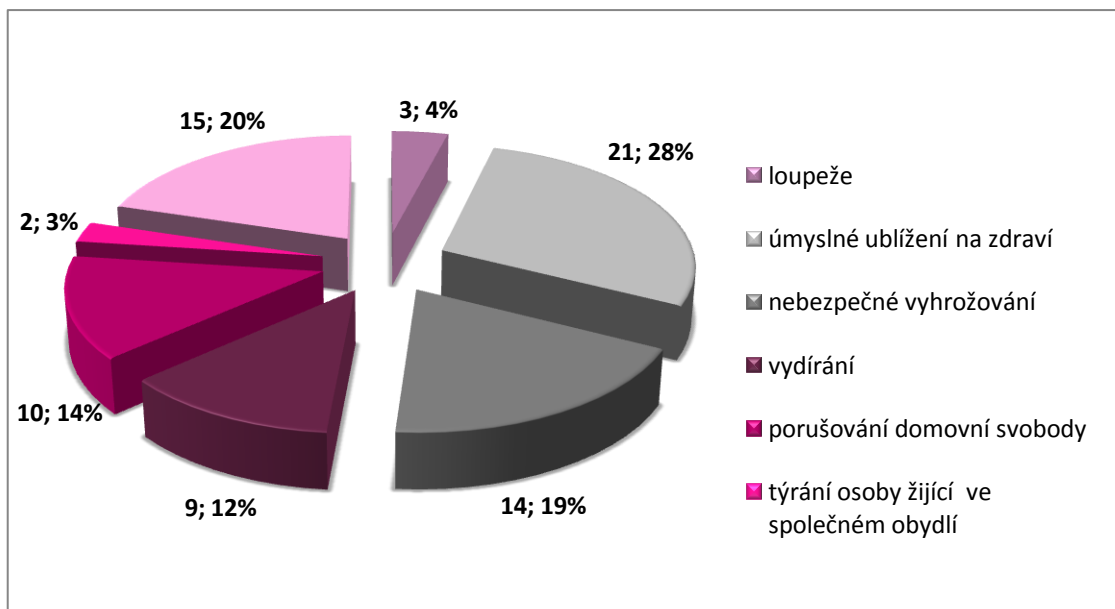

Obrázek č. 9: Vývoj objasněnosti násilné trestné činnosti na území Novojičínska v letech 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Křivka vývoje objasněnosti násilných trestných činů po většinu zkoumaného období kopíruje vývoj nápadu trestné činnosti. Jak už bylo řečeno, kromě roku 2008, kdy byla objasněnost násilných trestných činů pouze 59 % se drží stále nad 70 % hranicí objasněnosti. V roce 2008 byla objasněnost nejnižší pouze 51 objasněných násilných trestných činů z celkových 86. V období mezi lety 1995 až 2003 je naopak objasněnost vyšší než 80 %, nejvyšší objasněnost je evidována v roce 2001, kdy bylo objasněno z celkových 116 násilných trestných činů, celkem 108 (93 %).

Násilná kriminalita v roce 2011 tvoří z celkové kriminality na území Novojičínska pouhých 6 % (74 násilných trestných činů). Z tohoto počtu nejvyšší procento zaujímají trestné činy úmyslného ublížení na zdraví, a to 28 % z celkové násilné trestné činnosti v roce 2011. Druhou nejčastější násilnou trestnou činností v roce 2011 je loupež, nahlášená v patnácti případech (20 %). Mezi další násilné trestné činnosti patří nebezpečné vyhrožování nahlášené v 14 případech (19 %), porušování domovní svobody v deseti případech (14 %). A násilný trestný čin vydírání v devíti případech (12 %).

Obrázek č. 10: Struktura násilné trestné činnosti na území Novojičína v roce 2011
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Mezi nejzávažnější násilné trestné činy patří loupeže a vraždy. Loupeže byly zaznamenány v roce 2011 pouze ve třech případech a tvoří jen 4 % z celkové násilné trestné činnosti v tomto roce. Jedná se o nejnižší počet tohoto násilného trestného činu od roku 1994. Dynamika tohoto trestného činu je velice nestabilní. Například v roce 2008, kdy došlo k 26 případům a více než 20 těchto případů nalezneme i v letech 2005 a 2002.

Vraždy nebyly v roce 2011 na zkoumaném území zaznamenány žádné. V období mezi lety 1994 a 2011 bylo na zkoumaném území zaznamenáno 11 trestných činů vražd. Objasněno jich bylo 8 (73 %). Jednalo se především o vraždy s motivem v osobních vztazích a to celkem v pěti případech, dále pak o vraždy loupežné a sexuální.

Tabulka č. 3: Stav násilné kriminality na Novojičínsku v roce 2011

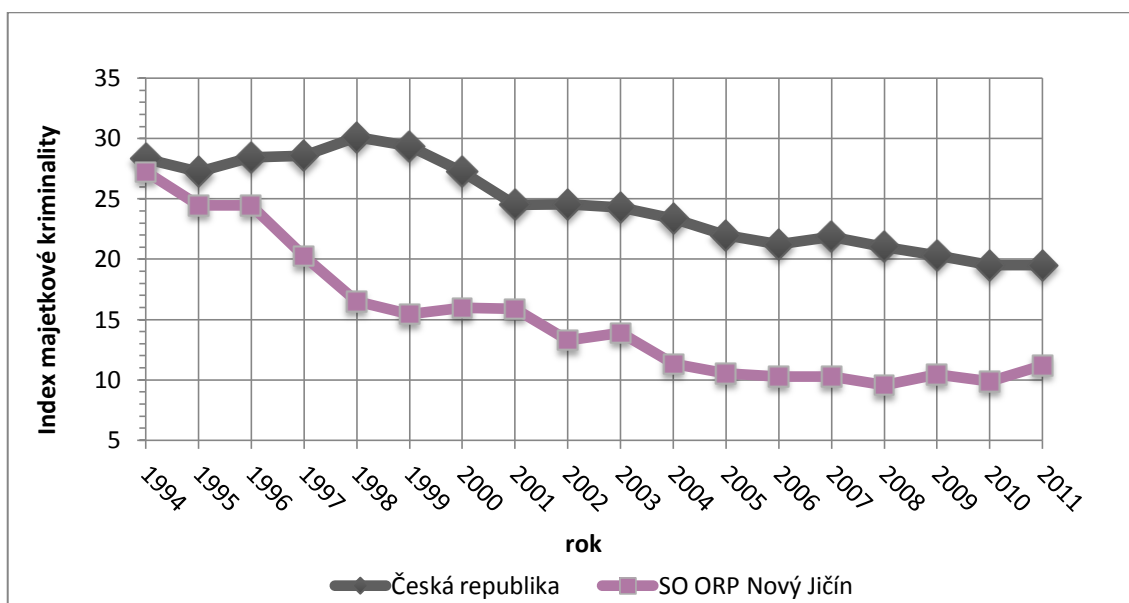
Stav násilné kriminality na Novojičínsku v roce 2011			
	počet násilných trestných činů	objasněno	objasněno v %
Loupeže	3	2	67
Násilí proti úřednické osobě či policistovi	4	3	75
Úmyslné ublížení na zdraví	21	17	81
Nebezpečné vyhrožování	14	12	86
Nebezpečné pronásledování	7	6	86
Vydírání	9	7	78
Omezování a zbavení osobní svobody	2	1	50
Porušování domovní svobody	10	7	70
Neoprávněný zásah do práva domu či bytu	1	1	100
Týrání svěřené osoby	1	0	0
Týrání osoby žijící ve společném obydlí	2	1	50
Celkem	74	57	77

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

6.3 Majetková trestná činnost

Majetková trestná činnost je charakterizována zejména krádežemi. Představuje pro společnost velké nebezpečí a to především pro její značný rozsah. Touto trestnou činností je zatěžována největší část obyvatelstva a vzhledem k jejímu rozsahu je účinnost boje s tímto typem kriminality velice nízká. Pro majetkovou trestnou činnost je typický útok na majetkové hodnoty. Její podíl představuje až 60 % celkové kriminality a značně předurčuje její vývoj. Pro tuto kriminalitu je typická nízká objasněnost s vysokým procentem pachatelů recidivistů. (Válková, H. a kol., 2012)

Z teoretického hlediska lze majetkovou kriminalitu rozdělit do tří základních skupin. Do první skupiny řadíme trestné činy pro něž je charakteristickou pohnutkou ziskovost a směřují k obohacení pachatele. K nim náleží zejména krádež, zpronevěra, podvod a další. Druhou skupinou trestných činů, spočívajících zejména v úmyslném poškozování cizího majetku, úmyslem pachatele většinou není vlastní obohacení. Jde o trestné činy poškozování cizí věci, zneužívání vlastnictví a podobně. Třetí skupinou je podílíctví, kde pachatel využívá trestné činnosti páchané jinou osobou. Na příklad jde o „praní špinavých peněz“. (Zapletal, J. a kol., 2001)

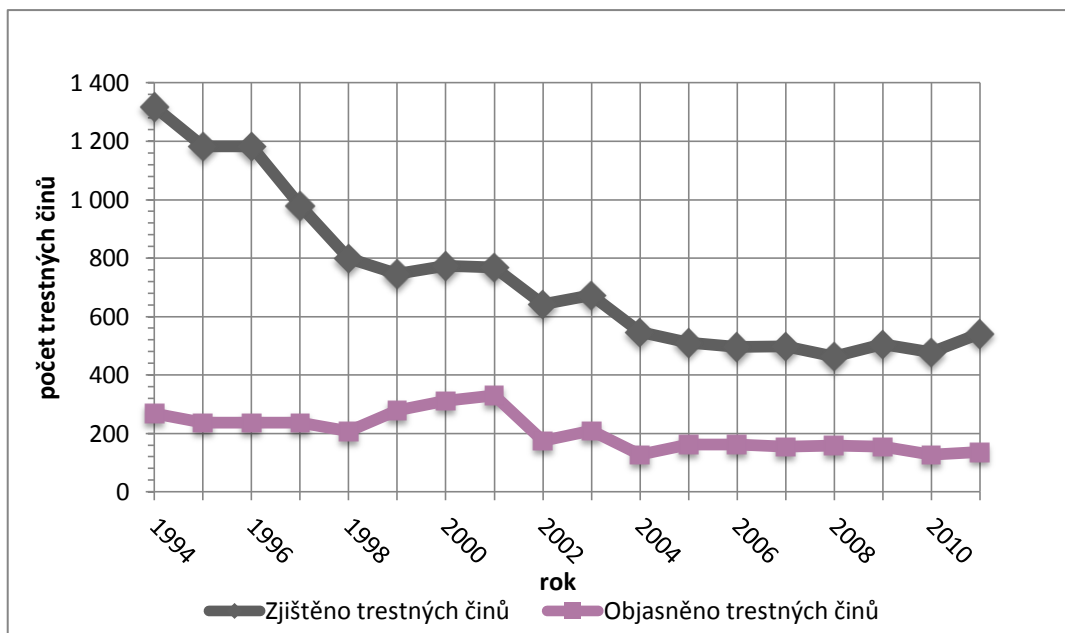

Obrázek č. 11: Srovnání indexu majetkové kriminality na území České republiky a Novojičínska mezi lety 1994 až 2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Vývoj zjištěné majetkové kriminality v České republice je relativně konstantní. Na rozdíl od mravnostní kriminality, která zaznamenala po roce 1989 strmý pád, majetková kriminalita po roce 1989 zaznamenává rychlý nárůst. Zapříčiněno je to především změnou jednotného vlastnictví (po roce 1989 dochází k přesunu ze státního vlastnictví do soukromého vlastnictví) a změnou hranice mezi přestupkem a trestným činem. Nejvyšší index majetkové kriminality je v roce 1998 a to 30. Od roku 1998 je zaznamenán mírný pokles, a to až do roku 2011, kdy je index kriminality nejnižší (19,5).

Majetková kriminalita na území Novojičínska je podle indexu kriminality nižší než v celé České republice. Od roku 1994, kdy byl index kriminality nejvyšší (27,2), je zaznamenán pokles do roku 2008, kdy je index nejnižší (9,6). Od tohoto roku se index mírně zvyšuje.

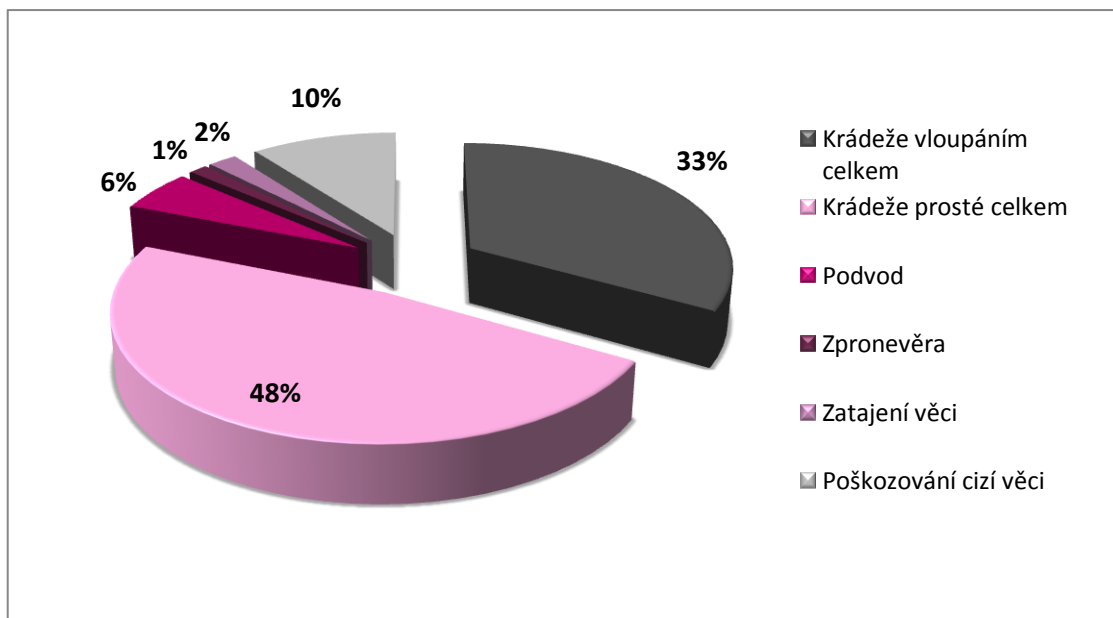
Obrázek č. 12: Vývoj objasněnosti majetkové kriminality na území Novojičína v letech 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Co se týče objasněnosti, má majetková trestná činnost jednu z nejnižších objasněností ze všech druhů kriminalit. Od roku 1994 do roku 1996 se hranice držela na pouhých 20 % objasněných majetkových trestných činů, což je nejnižší hodnota v celém zkoumaném období. Od roku 1996 začala objasněnost majetkové kriminality vzrůstat. V roce 2001 dosáhla nejvyšší hodnoty 43 %. Po tomto roce opět poklesla a momentálně se drží v rozpětí 25-35 %.

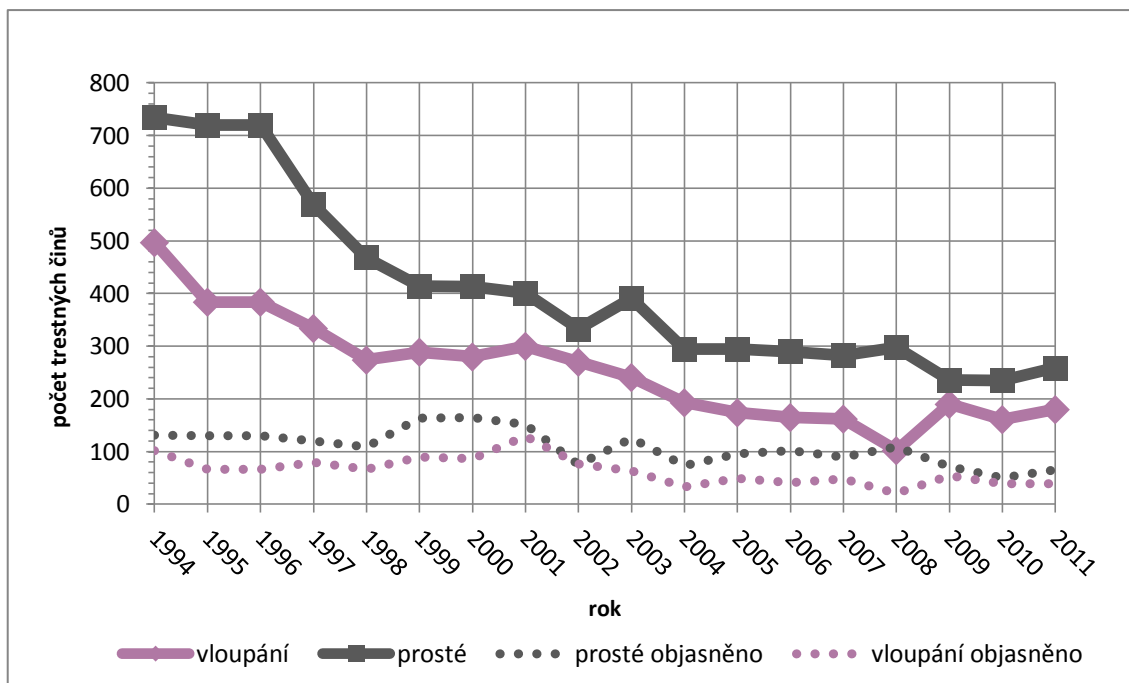
Z dostupných zdrojů plyne, že nejfrekventovanějším trestným činem majetkového charakteru je krádež. Tu policejní statistiky dělí na krádež prostou, což je krádež, při které nemusí pachatel překonávat žádnou fyzickou překážku např. zamčené dveře, a krádež vloupáním, kde je fyzická překážka překonána. (Svatoš, R., 2010)

Majetková kriminalita na území Novojičína v roce 2011 se skládá převážně z krádeží prostých, které tvoří 48 % z celkové majetkové trestné činnosti. Krádeže vloupáním dosahují 33 % a jako třetí nejčetnější majetkový trestný čin je poškozování cizí věci (10%). Dále následuje podvod (6 %) a zatajení věci (2 %), pachatelem tohoto trestného činu je osoba, která si přisvojí cizí věc vyšší hodnoty, která se dostala do její moci nálezem či omylem.

Obrázek č. 13: Struktura majetkové kriminality na území Novojičína v roce 2011
 Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Krádeže prosté jsou nejčastější druh majetkové kriminality na Novojičíně. V roce 1994 bylo registrováno 734 těchto trestných činů. K velkému poklesu dochází v letech 1996 -1999, kdy se počet prostých krádeží snížil o více než 300 těchto trestných činů. Další pokles nalezneme v letech 2001-2002, který je ovšem zapříčiněn legislativní změnou, zákonem č. 265/2001 Sb. Kdy od 1. ledna 2002 došlo ke změně v posuzování výše škody způsobené trestným činem. Výše způsobené škody, která odlišuje přešpek od trestného činu krádeže prosté, se zvýšila z 2000Kč,- na 5000,-Kč. (Elektronické právo, 2012) Od roku 2004 do roku 2011 je počet prostých krádeží relativně stabilní a drží se v rozmezí 200 až 300 těchto trestných činů za rok.

Obrázek č. 14: Objasněnost násilné trestné činnosti krádeží prostých a vloupáním na území Novojičínska mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Objasněnost krádeží prostých je velice podobná jako objasněnost majetkových trestných činů celkově. Mezi lety 1994 až 1996 byla objasněnost krádeží prostých velice nízká, pod hranicí 20 %. Od roku 1997 pozvolna rostla až na hranici 40 % v roce 2000. Až na pár výjimek se další roky drží v rozmezí 25-35 %. Nízká objasněnost krádeží prostých je dána především tím, že pachatelé, při těchto činech zanechávají minimum stop a je proto mnohem těžší je vypátrat. Tato trestná činnost patří k nejčtenějším druhům trestné činnosti a policie ji mnohdy také bagatelizuje a nepřisuzuje jí takovou váhu jako méně čtenějším a závažnějším trestným činům.

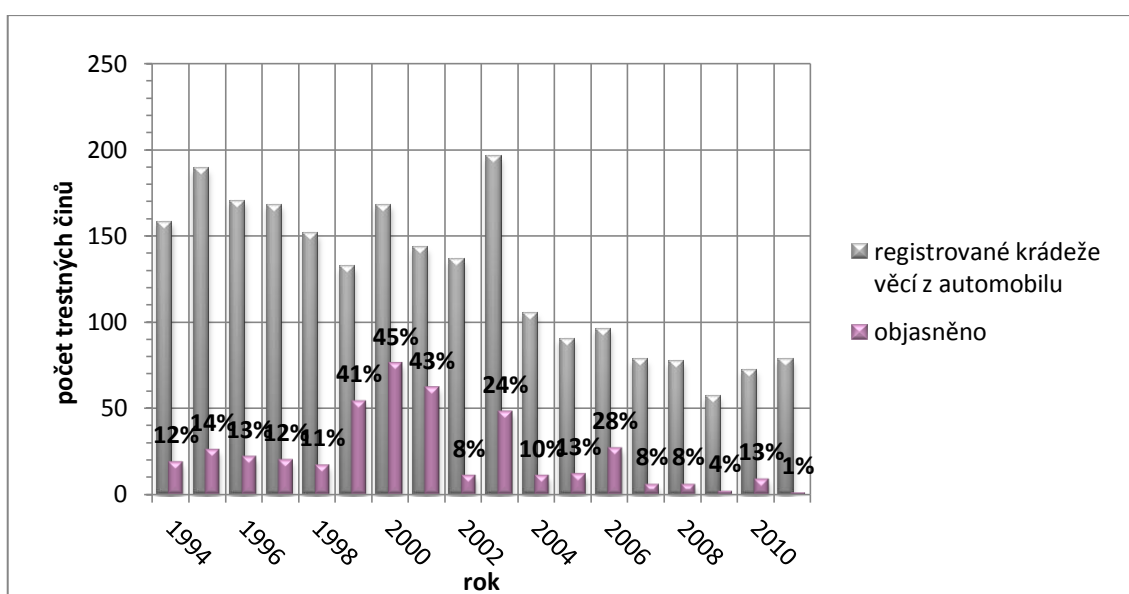
Celkový počet spáchaných trestných činů krádeží prostých na území Novojičínska v roce 2011 bylo 259, pouze 65 jich bylo objasněno, což činí 25 %. Typické pro tuto trestnou činnost je účast recidivistů, ta byla u objasněných případů více než 90 %.

Tabulka č. 4: Stav trestných činů krádeží prostých na Novojičínsku v roce 2011

	Počet trestných činů krádeží prostých		Objasněnost	
	abs. hodnoty	%	abs. hodnoty	%
kapesní	11	4	1	9
jiné (na osobách)	17	7	10	59
motorových vozidel (dvoustopých)	19	7	6	32
motorových vozidel (jednostopých)	1	0	0	0
věcí z automobilů	78	30	1	1
součástek motorových vozidel	7	3	2	29
jízdních kol	24	9	3	13
v bytech a rodinných domech	15	6	8	53
v jiných objektech	55	21	27	49
ostatní	32	12	7	22

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Nejpočetnější skupinou krádeží prostých jsou krádeže věcí z automobilu. Těch bylo spácháno v roce 2011 78, přičemž objasněn byl pouze jeden případ. Tyto krádeže se velice těžko objasňují. Pachatel má většinou již dopředu vytipované vozidlo a často jen počká na chvíli, kdy se majitel vzdálí, aby v nestřeženou chvíli odcizil často i z nezajištěného auta odložené věci. Na tyto krádeže z motorových vozidel se pachatelé specializují a páchají je opakovaně. Opět se jedná nejčastěji o recidivisty.

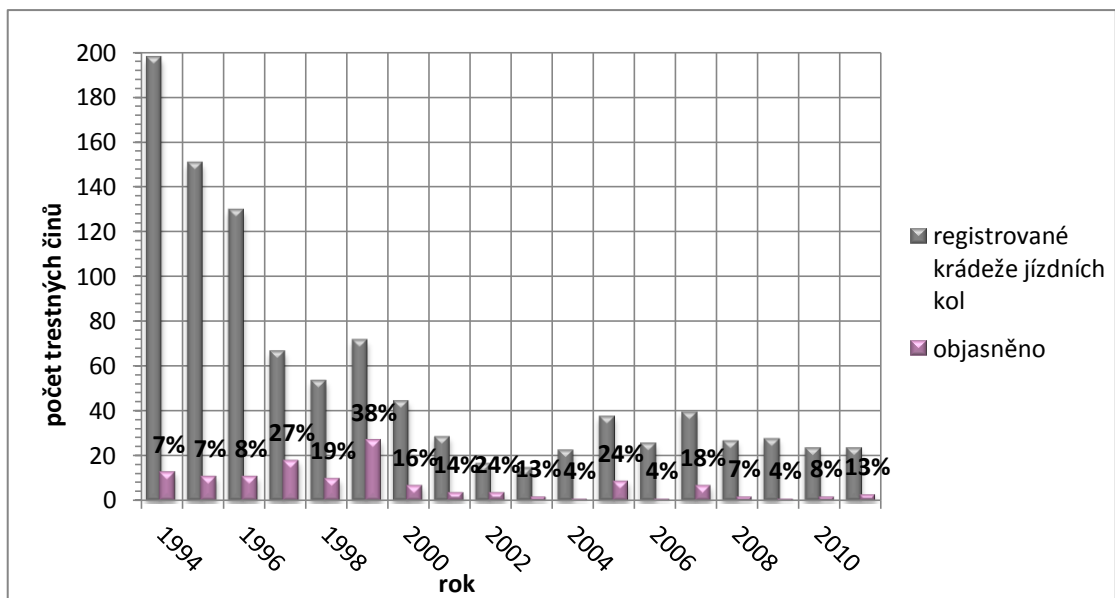
Obrázek č. 15: Objasněnost krádeží věcí z automobilů na Novojičínsku mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Druhý nejvyšší počet krádeží prostých jsou krádeže v bytech a rodinných domech. Zde se jedná o krádeže, kde nebyla překonána žádná překážka. V opačném případě by nešlo o krádež prostou, ale o krádež vloupáním. V roce 2011 bylo registrováno na území Novojičínska 15 těchto trestných činů, objasněno jich bylo 8 (53 %). Většinou se jedná o případy, kdy pachatel nalezne klíč, například pod rohožkou. Dále se jedná o případy, kdy nedojde k uzamčení bytu nebo když sama oběť pozve pachatele do bytu či domu. Vysoká míra objasněnosti svědčí o faktu, že oběť s pachatelem často komunikuje a je proto schopna pachatele popsat.

Mezi další krádeže prosté v roce 2011 na území Novojičínska patří krádeže součástí z motorových vozidel, kterých bylo 7 (objasněnost 29 %). Dále zde tvoří krádeže jízdních kol, kterých bylo zjištěno 24, a objasněny byly pouze 3 případy. U krádeži nezajištěných jízdních kol často nebývá motivem zisk, ale pachatel odcizí kolo, které potřebuje, aby se někde dostal, a poté se jej zbavuje.

Vývoj nápadu krádeží jízdních kol na území, zaznamenává po roce 1994 strmý pád, v tomto roce nalezneme ve statistikách 200 krádeží těchto prostředků a v roce 2011 pouhých 24. Pokles krádeží jízdních kol je pravděpodobně zapříčiněn tím, že na začátku zkoumaného období nebyla jízdní kola ve větší míře dostupná jako dnes, proto byla pro mnoho pachatelů lákavým cílem. S čím dál větší dostupností tohoto dopravního prostředku a pravděpodobně i klesající cenou se snížil i zájem pachatelů o předmět této krádeže. Dnešní objasněnost těchto trestných činů se od roku 1994 příliš neliší a zůstává stále velice nízká.

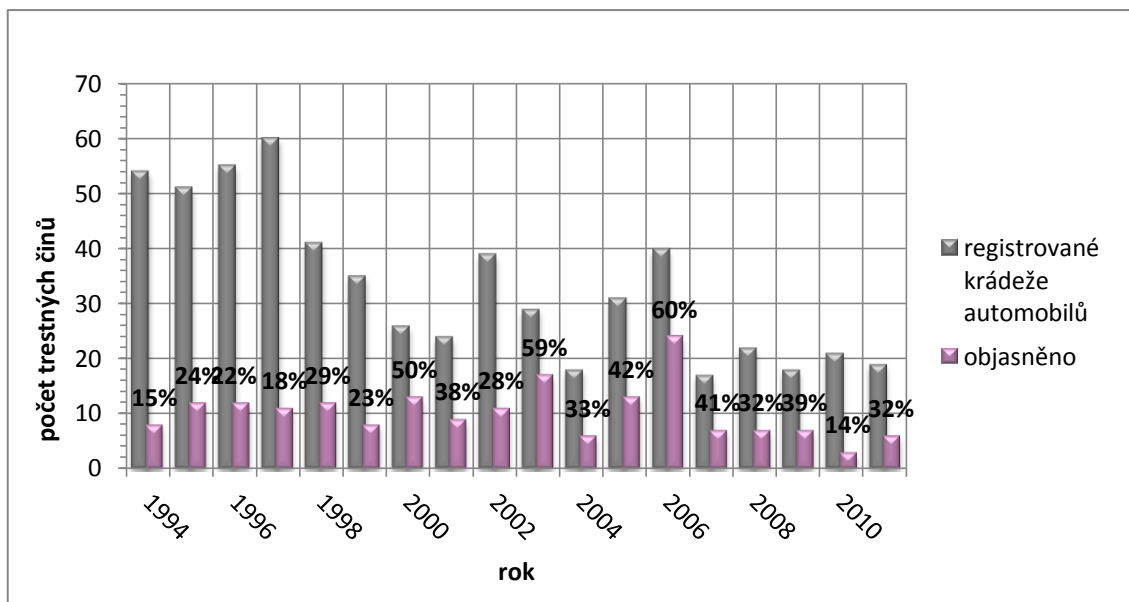

Obrázek č. 16: Vývoj počtu krádeží jízdních kol na Novojičínsku mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Mezi nejvážnější krádeže prosté řadíme zejména krádeže motorových vozidel, při kterých dochází k vysokým škodám. V roce 2011 bylo registrováno 19 krádeží dvoustopých vozidel a objasněno pouze 6 případů (32 %). Všechny objasněné trestné činy byly spáchány recidivisty a tři z nich osobami mladšími 15 let. Tato skutečnost svědčí o organizovanosti a sériovosti této kriminality.

Po roce 1994 se počet ukradených automobilů pohyboval nad hranicí 50, v roce 1997 dokonce přesáhl hranici 60 kusů. Objasněnost v té době byla, stejně jako dnes, velice nízká a pohybovala se kolem 20 %. Od roku 2007 se počet ustálil kolem hranice 20 ukradených automobilů za rok.

Obrázek č. 17: Objasněnost krádeží automobilů na Novojičínsku mezi lety 1994-2011
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Jedním z majetkových trestných činů prostých, kdy se oběť dostane do přímého kontaktu s pachatelem, je krádež kapesní. V roce 2011 bylo na území Novojičínska registrováno 11 těchto krádeží, objasněn byl pouze 1 případ (9%). Tato trestná činnost se velice složitě objasňuje. Je páchána nejčastěji v ruchu města či hromadné dopravě a hlavně je páchána organizovaně. O výborné organizovanosti a s tím související opakovanosti svědčí vysoký podíl recidivistů. Vysoká účast na této trestné činnosti je i u mladistvých. Jediný tento případ, který byl v roce 2011 vyřešen, měl pachatele právě mladistvého recidivistu.

Druhým nejčastějším trestným činem majetkového charakteru jsou krádeže vloupáním. Při této trestné činnosti musí pachatel překonat určitou překážku (např. ve formě uzamknutých dveří) a většinou je tato trestná činnost charakterizovaná typem objektu, do kterého se pachatel vloupal.

Těchto trestných činů je na území Novojičínska méně než krádeží prostých. Největší počet je doložen za rok 1994 (497). Od tohoto roku tato trestná činnost klesala, nejnižší počet nalezneme v roce 2008 (102). Objasněnost je u této kriminality opět relativně nízká, v posledních letech se pohybuje v rozmezí 20 – 30 %.

V roce 2011 bylo registrováno celkem 180 trestných činů vloupáním. Objasněno bylo pouhých 39 těchto činů (22%). Z těchto 39 objasněných trestných činů bylo 39 spácháno recidivisty a 5 trestných činů spácháno mladistvými osobami.

Mezi nejzávažnější krádeže vloupáním řadíme krádeže vloupáním do rodinných domů, při kterých dochází k zasahování do práva domovní svobody, kdy je narušena intimita domova. Totéž platí o krádežích vloupáním do bytů.

Tabulka č. 5: Stav trestných činů krádeží prostých na Novojičínsku v roce 2011

	Počet majetkových trestných činů krádeží vloupáním		Objasněnost	
	abs. hodnoty	%	abs. hodnoty	%
rodinné domy	18	10	3	17
obchody	11	6	2	18
víkendové chaty	10	6	4	40
restaurace a hostince	10	6	3	30
kiosky	8	4	4	50
školy	7	4	1	14
byty	4	2	0	0
ostatních objekty	112	62	22	20

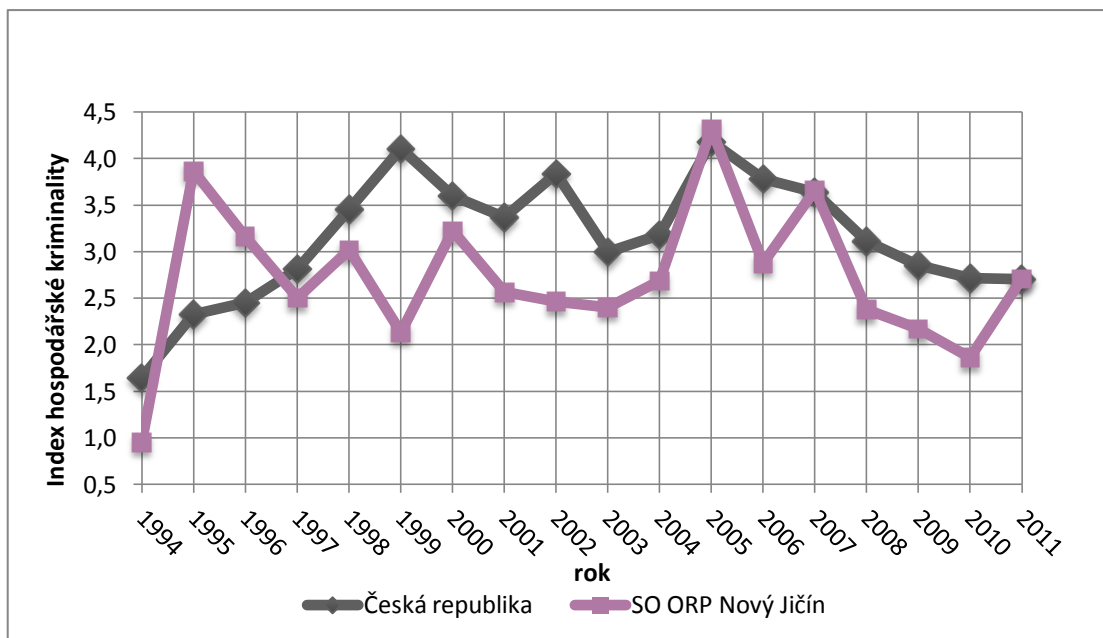
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

K nejčastějším trestným činům vloupáním v roce 2011 na Novojičínsku patří právě vloupání do rodinných domů 18 (10 %). Objasněnost je velice nízká pouze 3 vyřešené případy (objasněnost asi 17 %). I tak je ale průměrná ke zbylým trestným činům vloupáním. K objasňování přispívá, že pachatelé zanechávají na místě činu velké množství stop, navíc domácí osoby dobře znají stav věcí v domech, kde žijí a dokážou policistům určit, s kterými předměty bylo pohybováno a na kterých by se mohly nacházet stopy. Taktéž přesněji určí a popíše věci, které byly odcizeny, což pomáhá při objasňování. Další typ majetkové trestné činnosti vloupáním je vloupání do víkendových chat. V roce 2011 jich bylo registrováno 10, vyřešeny byly 4 případy (40 %). Vysoká objasněnost je dána stejnými důvody jako u rodinných domů. 6 % se podílí na struktuře této trestné činnosti vloupání do obchodů. Registrováno bylo 11 těchto trestných činů, objasněnost je nízká a to pouhých 18 %. Tato vloupání bývají zpravidla páchána sériově, buď na objednávku, nebo pro vlastní potřebu. Cílem jsou především alkoholické výrobky, cigarety a v poslední řadě potraviny. Recidivisty bylo spácháno každé páté vloupání do obchodů a v jednom případě se na vloupání spolupodílel mladistvý. Nejvyšší účast recidivistů najdeme u trestného činu vloupání do restaurací a hostinců. Těch bylo registrováno 10 (6 %), objasněnost je 30 %. Pachateli byli recidivisté v polovině případů. Pouhými 4 % se na struktuře krádeží vloupáním podílí

vloupání do kiosků a škol. Motivem vloupání do kiosků jsou především tabákové výrobky. Při této trestné činnosti je i vysoký podíl recidivistů, téměř 40 %. Vloupání do kiosků se daří objasňovat na více jak 50 %. Motivem vloupání do škol je zejména odcizení výpočetní techniky. Objasněno je pouhých 15% těchto případů. (Svatoš, R. 2010)

6.4 Hospodářská trestná činnost

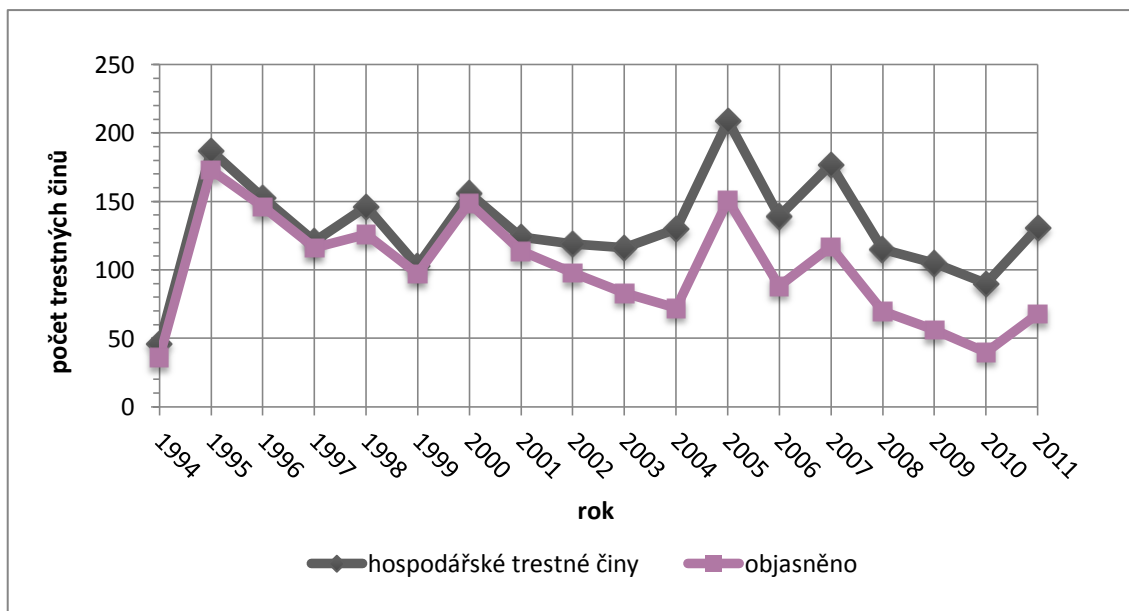
Hospodářské trestné činy jsou velice nebezpečné pro svoje následky, především pro vysoké škody. Rozdíl mezi hospodářskou trestnou činností a majetkovou trestnou činností je ten, že u hospodářské trestné činnosti dojde ke krádeži v rámci pracovněprávního vztahu. Tato kriminalita může do jisté míry ohrozit sociální a ekonomickou stabilitu státu a často přesahuje jeho hranice. Má vysokou latenci, která pramení často z anonymity oběti a z absence zájmu o odhalení či z falešné solidarity, obdivem nad tím, že někdo dokázal okrást stát. Trestné činy jsou většinou dlouhodobě plánované, organizované a často plánované ve skupině. Pachatelem hospodářské kriminality může být fyzická i právnická osoba. V případě fyzické osoby jde často o zaměstnance firmy. (Válková, H. a kol. 2012)

Obrázek č. 18: Vývoj indexu hospodářské kriminality v České republice a Novojičínsku v období mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

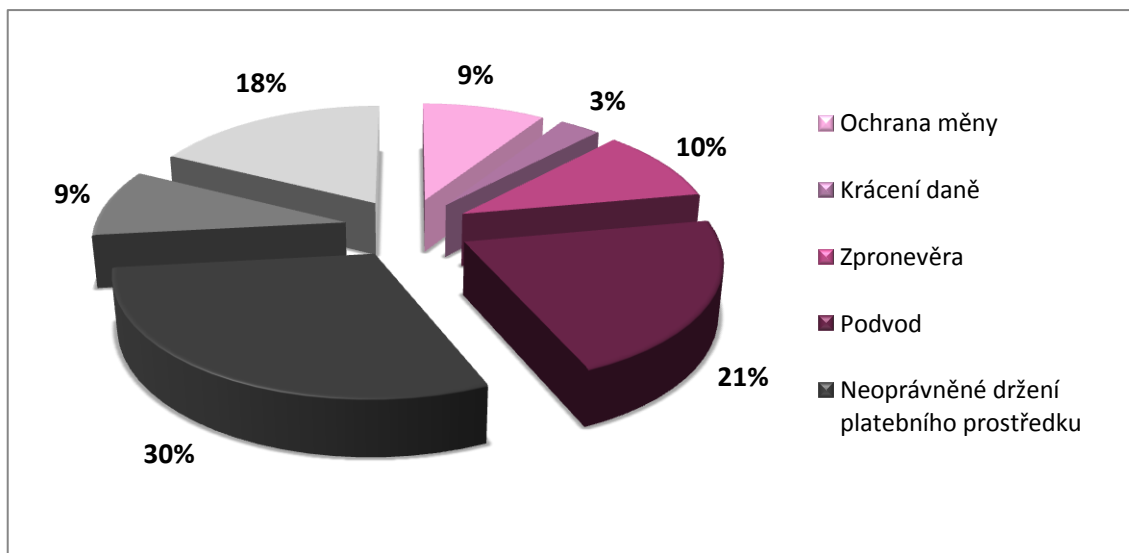
Po roce 1990 došlo k prudkému nárůstu této trestné činnosti. Hlavním důvodem je nárůst podnikatelských aktivit. Prudký nárůst je zřetelnější na Novojičínské křivce. V roce 2005 dosahuje uvedená kriminalita na obou křivkách svého vrcholu. V tomto roce bylo na Novojičínsku zaznamenáno 209 hospodářských trestných činů, index hospodářské kriminality byl 4,3. Tato hodnota je dokonce vyšší, než index kriminality v České republice za stejné období, který činí 4,2. Po tomto roce se počet těchto trestných činů v České republice pozvolna snižoval a podle prognóz by se měl ustálit a pohybovat se kolem hodnot 3 indexu hospodářské trestné činnosti. Hlavním důvodem je velice malý státní majetek a také stabilizace právního prostředí. Na území Novojičínska je tento vývoj obdobný, počet hospodářských trestných činů po roce 2005 většinou klesá. Výjimkou jsou roky 2007 a 2011, kdy dochází k mírnému navýšení, ale i tak se většinu období index hospodářské kriminality drží pod celostátním průměrem. Nejnižší hodnotu nalezneme v roce 2010 a to necelé dva trestné činy na 1000 obyvatel v území.

Obrázek č. 19: Objasněnost hospodářské trestné činnosti na území Novojičínska v letech 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Objasněnost majetkové trestné činnosti na Novojičínsku můžeme popsat ve dvou etapách. První je do roku 2001 a druhá je od tohoto roku. První etapa se vyznačuje vysokou objasněností případů (ve většině roků se objasněnost drží nad 90 %), v roce 1997 je dokonce 96 %. Vysoká objasněnost této trestné činnosti je dána především faktem, že se jedná o trestnou činnost, která je páchána v rámci obchodních vztahů, kdy je ve většině případů známá druhá strana smluvního vztahu. Druhá etapa zaznamenává skokový pokles objasněnosti, kdy některé hodnoty klesají i pod 50 %. Nejnižší byla objasněnost v roce 2010, pouhých 45 %. Ostatní hodnoty se pohybují v rozmezí 50-60 %. Tento pokles je zřejmě zapříčiněn změnou metodiky vykazování hospodářské trestné činnosti. V minulosti byly do statistiky zaváděny hospodářské trestné činy ve většině případů až v době, kdy bylo sděleno obvinění konkrétní osobě, tedy až bylo zahájeno trestní stíhání a šlo vlastně o skoro objasněný případ. Ostatní případy s neznámým pachatelem, nebyly ve statistice vedeny. V roce 2002 došlo ke změně vykazování, kdy jsou ve statistice vedeny všechny případy a tímto ji samozřejmě do jisté míry mění.

Obrázek č. 20: Struktura hospodářské kriminality na území Novojičína v roce 2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Nejvíce je v celkové hospodářské trestné činnosti na území Novojičína v roce 2011 zastoupen trestný čin neoprávněného držení platebního prostředku, a to 30 %. Ve většině případů jde zejména o případ, kdy pachatel odcizí peněženku a s ní i platební kartu, aniž by jí vůbec chtěl. Obratem se jí zbavuje, neboť nezná PIN.

Dalším nejpočetnějším trestným činem je podvod. Do této kategorie spadají všechny podvody v oblasti obchodně právních vztahů, vyjma úvěrového, pojistného a dotačního podvodu. Ty se uvádějí v policejních statistikách samostatně.

Jako třetí nejčastější je trestný čin zpronevěry. Ten se podílí na celkové struktuře hospodářské kriminality na Novojičínku 10%. U tohoto trestného činu jde především o neoprávněné přisvojení svěřené věci a tím způsobení škody v obchodněprávních vztazích.

Mezi zbylé trestné činnosti patří 9 % úvěrový podvod. Ten spočívá v tom, že pachatel při potřebě získat finanční prostředky a nespĺňující podmínky pro přiznání úvěru, uvede nepravdivé nebo zkreslené údaje při uzavírání úvěrové smlouvy. I přesto, že úvěr pravidelně splácí, dopouští se trestného činu. Devíti procenty se na hospodářské kriminalitě podílí velmi závažný trestný čin, trestný čin proti měně. Jedná se o trestný čin padělání a pozměňování peněz, padělání a pozměnění platebních prostředků a vůbec držení a výroba padělků. (Svatoš, R., 2010)

Tabulka č. 6: Stav trestných činů krádeží prostých na Novojičínsku v roce 2011

Stav hospodářské kriminality na Novojičínsku v roce 2011			
	počet hospodářských trestných činů	objasněno	objasněno v %
Neoprávněné podnikání	2	2	100
Krádež	1	1	100
Podv. proti soc. zab. a nem. p.	2	2	100
Ochrana měny	12	0	0
Krácení daně	4	2	50
Zneužívání pravomoci úřední osoby	1	0	0
Paděl. a pozměň. veř. listiny	5	2	40
Zpronevěra	13	12	92
Podvod	28	17	61
Neoprávněné držení platebního prostředku	39	10	26
Pojistný podvod	3	3	100
Úvěrový podvod	12	12	100
Ostatní hosp. trestné činy	9	5	56
celkem	131	68	52

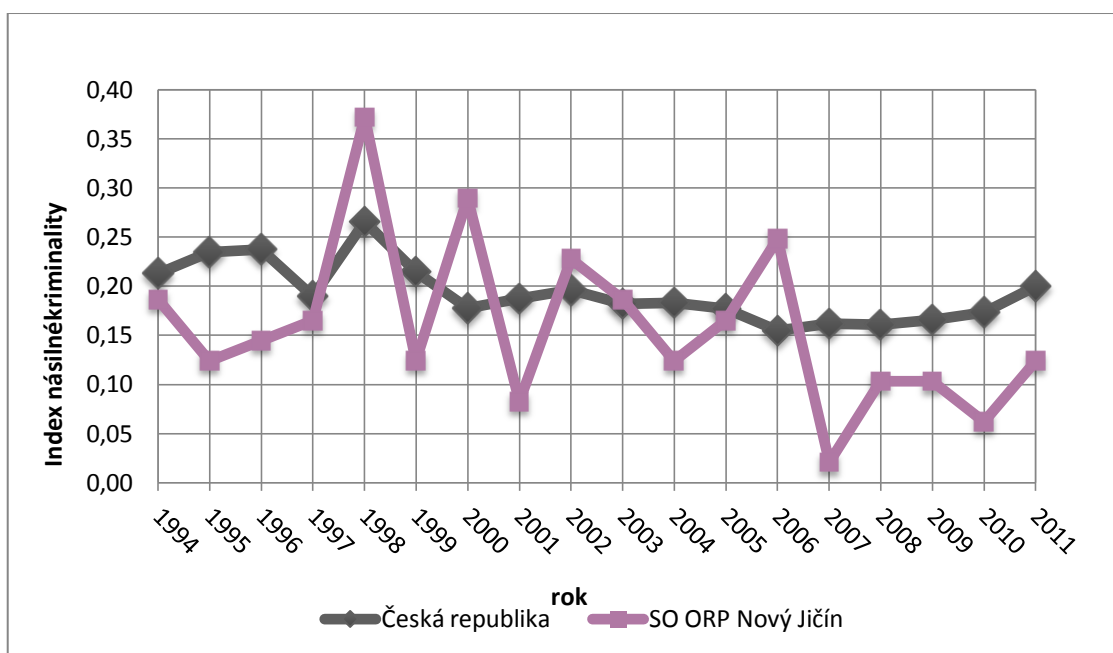
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

V roce 2011 v oblasti hospodářské trestné činnosti došlo na území Novojičínska celkově k 131 hospodářským trestným činům. Celkově bylo objasněno 68 těchto činů, což je asi 52%. Neoprávněné držení platebního prostředku bylo registrováno v 39 případech a objasněno pouze v případech 10 (26 %). U trestných činů, kdy dojde ke kontaktu s pachatelem, je objasněnost podstatně vyšší. Například u podvodu, kdy z 28 případů je objasněno 17, je objasněnost 61 %. Nebo u zpronevěry, je objasněnost 92 %. U podvodů pojistných a úvěrových, kdy při podpisu s mluv je kontakt jasný, je objasněnost 100%. Naopak trestné činy v rozporu s ochranou měny mají objasněnost minimální. V těchto případech je opravdu velice těžké pachatele vypátrat. V roce 2011 je objasněnost tohoto trestného činu 0%.

6.5 Mravnostní trestná činnost

Mravnostní kriminalita představuje vážný problém v každé společnosti. Jedná se o kriminalitu spjatou s pohlavním pudem a tyto projevy pohlavního chování nelze zcela postihnout ani vymítit, jelikož jde o velice intimní oblast lidského života, tedy často utajenou před okolím. (Štablová, R., 2008)

Dlouhodobý vývoj mravnostní kriminality na území Novojičínska není příliš vypovídající, především z důvodu nízkého počtu těchto trestných činů na sledovaném území, z nichž nelze vypozařovat žádný dlouhodobý trend. Mezi lety 1994 až 2011 došlo k nejvíce mravnostním trestným činům v roce 1998, a to 18. Naopak nejméně mravnostních trestných činů bylo v roce 2007, kdy byl zaznamenán pouze jeden tento trestný čin.

Obrázek č. 21: Srovnání indexu mravnostní kriminality v České republice a na Novojičínsku mezi lety 1994-2011

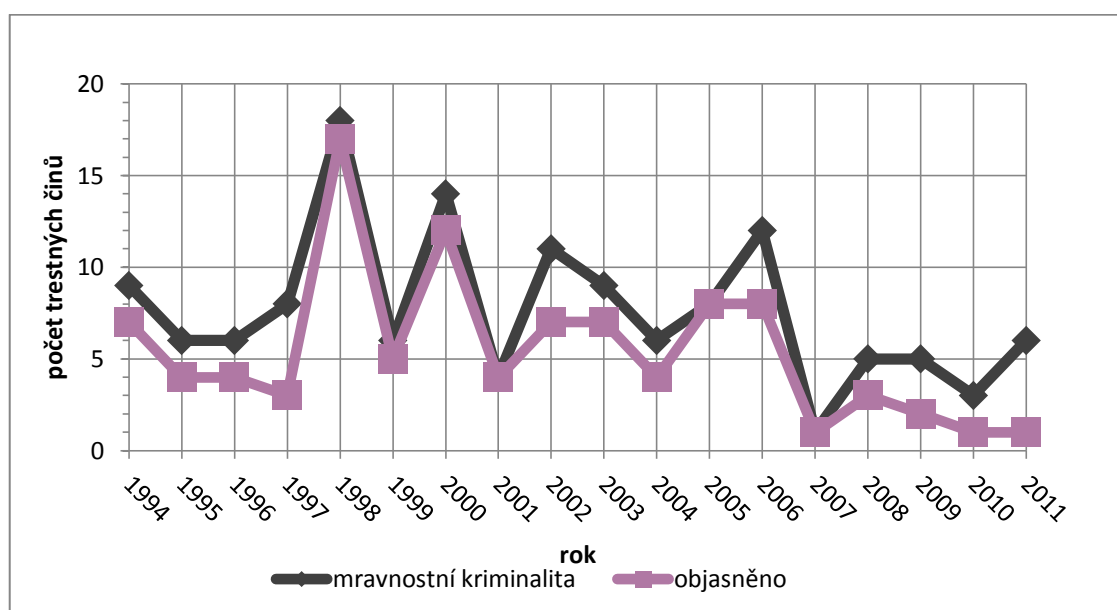
Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Oproti Novojičínsku má Česká republika vývoj relativně stabilní. Před rokem 1989 byl počet mravnostních trestných činů vysoký a patřil k jednomu z nejčetnějších typů kriminality. Bylo to zapříčiněno především zastoupením trestného činu příživnictví. Po roce 1989 došlo k dekriminalizaci tohoto trestného činu a počet

mravnostních trestných činů klesl pod 10% z celkové kriminality a drží se pod touto hranicí až do roku 2011 bez žádných větších výkyvů.

Otázkou ovšem zůstává, do jaké míry je nízký počet mravnostních trestných činů vůči celkovému počtu trestných činů objektivní. Pro tento druh kriminality je typická latence a to především u trestného činu pohlavního zneužití v rodinách. Děti se často bojí trestný čin oznamovat z důvodů vyhrožování ze strany jednoho z rodičů či z možnosti nechtěné publicity. Je odhadováno, že právě této trestné činnosti je páčáno ve skutečnosti 10 krát více, než je registrováno. (Scheinost, M. a kol., 2010)

Počet objasněných mravnostních trestných činů na Novojičínsku je relativně vysoký. Jelikož počet těchto trestných činů v průběhu jednoho roku není příliš mnoho, je objasněnost případů závislá na struktuře jednotlivých mravnostních trestných činů v určitém roce.

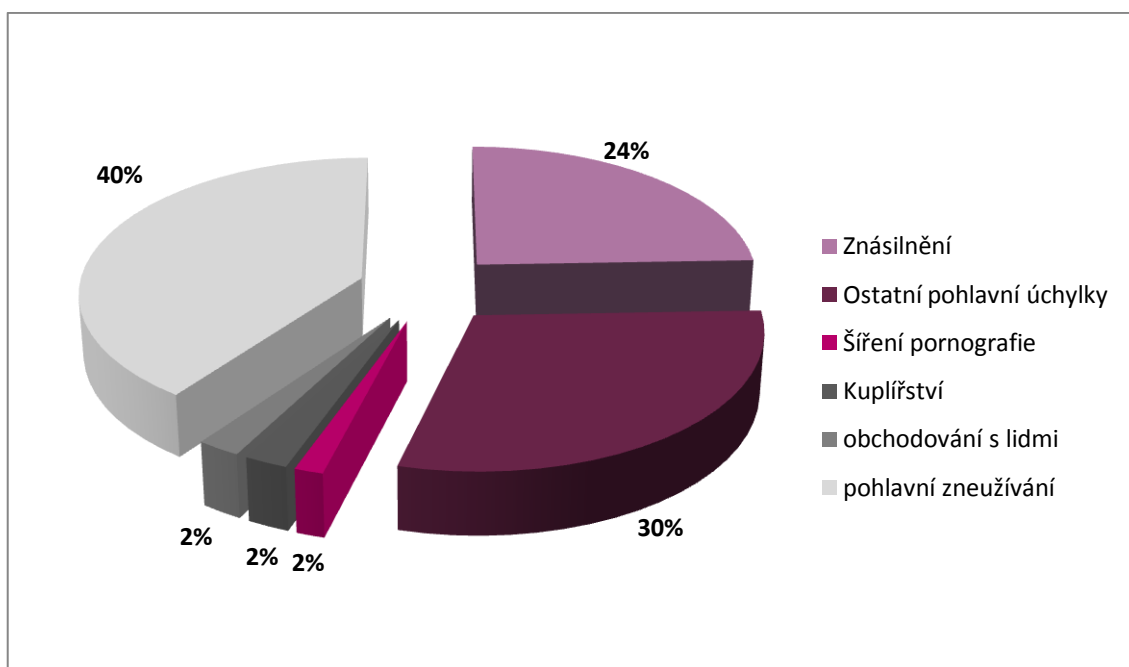

Obrázek č. 22: Objasněnost mravnostní kriminality na území Novojičínska v letech 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Struktura mravnostních trestných činů na Novojičínsku mezi lety 1994 a 2011 relativně kopíruje strukturu mravnostních trestných činů v České republice. Pouze se zde neobjevují méně četné mravnostní trestné činy, jelikož se jedná o velice malé území a některé druhy této trestné činnosti nebyly mezi lety 1994-2011 na tomto zkoumaném území vůbec registrovány.

Největší podíl zaujímá trestný čin pohlavního zneužívání. Tento čin se podílí na struktuře mravnostní kriminality na Novojičínsku mezi lety 1994-2011 40 % a to i přes to, jak bylo výše uvedeno, se předpokládá, že se této činnosti páchá ve skutečnosti mnohonásobně víc. Druhým nejčastějším mravnostním trestným činem je znásilnění, které se na celkové trestné činnosti na zkoumaném území podílí jednou čtvrtinou (24%). Trestné činy kuplířství, šíření pornografie a obchodování s lidmi se podílí na mravnostní kriminalitě 2%. Zbýlých 30% mravnostních trestných činů tvoří ostatní pohlavní úchyvky a jiné mravnostní trestné činy.

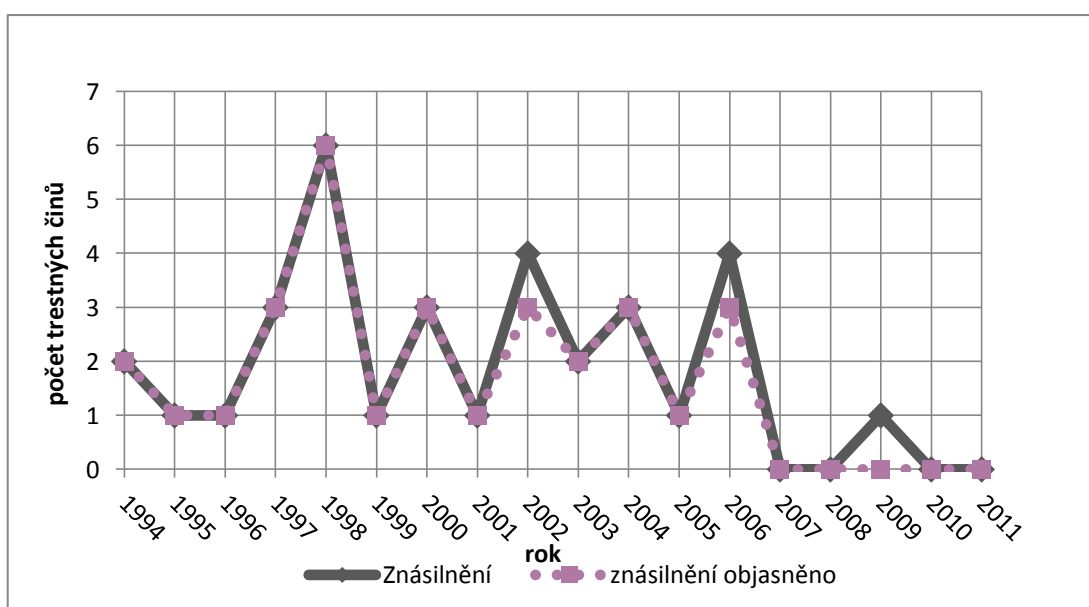
Obrázek č. 23: Struktura mravnostní kriminality na území Novojičínska v roce 2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Za celé zkoumané období (1994-2011) bylo na území Novojičínska spácháno 33 mravnostních trestných činů znásilnění. Průměrná objasněnost za toto období je vysoká, 91%. Počet registrovaných trestných činů znásilnění byl nejvyšší v roce 1998. V tomto roce bylo nahlášeno 6 těchto trestných činů s 100% objasněností.

Tento trestný čin, patří k nezávažnějším mravnostním trestným činům, proto je také jeho objasněnost velice vysoká, většinou 100%. Výjimkou jsou pouze roky 2002, 2006 a 2009, kdy bylo objasněno 75% případů. Vysoká míra objasněnosti svědčí o tom, že tomuto trestnému činu je věnována ze strany Policie České republiky zvýšená pozornost.

Pod vlivem alkoholu bylo spácháno 14 registrovaných případů znásilnění (42%). Vysoké procento svědčí o tom, že mnohdy pachatel požije alkohol na kuráž či může být dokonce částečným viníkem spáchání trestného činu, jelikož snižuje ovládací schopnosti pachatele. Znásilnění se dopustilo 14 recidivistů, což činí 42 % ze všech pachatelů. Vysoký počet recidivistů se dá přičítat ke skutečnosti, že někteří násilníci jsou nemocní a mají potřebu znásilňovat opakovaně. Pokud jde o věkovou skladbu pachatelů znásilnění, ve 3 případech se jednalo o mladistvého pachatele (9%). Ve všech případech se jednalo o pachatele muže, jejich procentuální zastoupení u tohoto trestného činu je všeobecně téměř 100%.

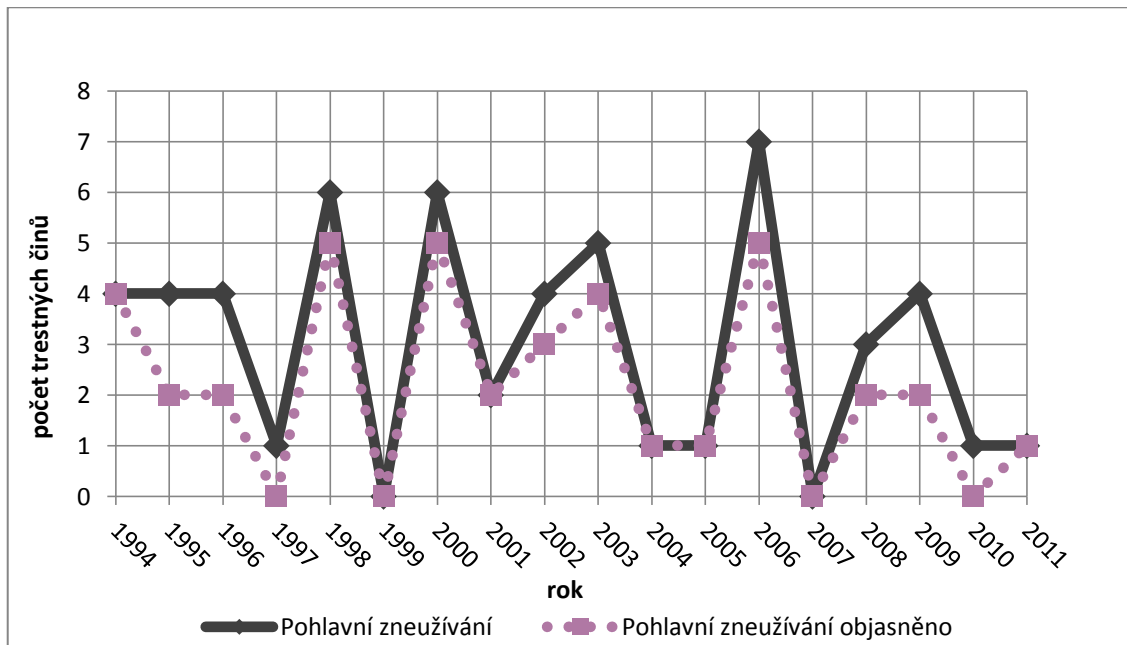
Obrázek č. 24: Vývoj násilného trestného činu znásilnění na území Novojičínska mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

Nejčtenějším mravnostním trestným činem je trestný čin pohlavního zneužívání. Na území Novojičínska je zastoupen v rámci mravnostních trestných činů 40 %. Za celé zkoumané období (1994-2011) bylo celkem registrováno těchto trestných činů 54. Objasněnost za celé období je 72 % (39 trestných činů). Nejvíce trestných činů pohlavního zneužívání bylo registrováno v roce 2006 (7 trestných činů). Vzhledem k malému zkoumanému území a malému počtu těchto trestných činů, nezaznamenává dlouhodobý vývoj žádný specifický trend. Požití alkoholu u pachatelů je ve zkoumaném období zaznamenáno v 11 % případů a recidiva v 24 % případů. U každého pátého

případu nalezneme mladistvého pachatele a jedná se, podobně jako u znásilnění, především o doménu mužů.

U této trestné činnosti je vykazovaná vysoká míra objasněnosti, více než 80 %. Tato vysoká objasněnost je dána skutečností, že oběť většinou pachatele zná a může jej identifikovat.

Obrázek č. 25: Vývoj násilného trestného činu pohlavní zneužívání na území Novojičína mezi lety 1994-2011

Zdroj: Statistický výkaz kriminality, Policejní prezidium České republiky, vlastní zpracování

7 VÝSLEDKY DOTAZNÍKOVÉHO ŠETŘENÍ

Tato kapitola je zaměřena na analýzu výsledků dotazníkového šetření ve městě Novém Jičíně. Hlavním cílem prováděného dotazníkového šetření bylo zjistit, zda se obyvatelé Nového Jičína cítí ve městě bezpečně. Jaké místa v Novém Jičíně hodnotí z pohledu trestné činnosti jako riziková, co si myslí, že by se mělo ve městě z hlediska prevence kriminality zlepšit, jak vnímají složku policie a její užitečnost v boji proti kriminalitě a zda se oni sami, nebo jejich nejbližší, setkali s trestným činem na území Nového Jičína.

7.1 Pocit bezpečí v místě bydliště

Z výsledků dotazníkového šetření vyplynulo, že ve dne se v místě svého bydliště cítí bezpečně celkem 60 % dotazovaných osob. Spíše ano odpovědělo 35 % a spíše ne a ne odpovědělo dohromady 5 % dotazovaných. Mezi muži se cítí bezpečně (ano či spíše ano) v místě kde bydlí 93 % dotazovaných mužů. U žen je to dokonce více, 97 %. Zajímavostí je, že žádná žena neodpověděla na tuto otázku, zda se cítí v místě svého bydliště bezpečně, ne. U mužů takto odpověděli 2 respondenti.

Z pohledu respondentů jednotlivých místních částí Nového Jičína se nejméně bezpečně cítí obyvatelé místní části Loučka. Ve dne se cítí bezpečně (ano a spíše ano) pouze 68 % dotázaných. Větší obavu o svou bezpečnost mají také obyvatelé místní části Žilina, bezpečně se cítí 77 % (ano a spíše ano) respondentů z této části. Největší pocit bezpečí mají respondenti z místní části Horní předměstí, ano odpovědělo 82 % a spíše ano 18% respondentů.

Tabulka č. 7: Počet odpovědí na otázku na otázku zda se respondenti cítí ve dne v místě svého bydliště bezpečně

	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Ano	73	59	86	61	159	60
Spíše ano	42	34	52	37	94	35
Spíše ne	6	5	4	3	10	4
Ne	2	2	0	0	2	1
celkem	123	100	142	100	265	100

Zdroj: dotazníkové šetření

V noci se v místě svého bydliště cítí úplně bezpečně, dle odpovědí ano 18 % dotázaných osob. Spíše ano odpověděla skoro polovina dotázaných (48 %) a bezpečně se necítí (ne a spíše ne) 33 % dotázaných osob. Muži jsou v noci jistější než ženy. Bezpečně se cítí 68 % mužů a 66 % žen. O své bezpečnosti v noci pochybuje o něco více žen 34 %, mužů o jedno procento méně, 33 %. Bezpečně se v noci cítí obyvatelé místní části Loučky pouze ve 2 %, spíše ano 31 %. Strach mají v noci v Loučce tedy 67 % (spíše ne a ne) zde žijících respondentů. V Žilině u Nového Jičina se v noci bezpečně necítí (ne a spíše ne) 52% zde žijících respondentů. V horním předměstí má strach (odpověď ne a spíše ne) pouze 31 % respondentů a v centru dokonce jen 22 % respondentů.

Tabulka č. 8: Počet odpovědí na otázku zda se respondenti cítí v noci v místě svého bydliště bezpečně

	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Ano	32	27	16	11	48	18
Spíše ano	49	41	77	55	126	48
Spíše ne	34	29	42	30	76	29
Ne	4	3	6	4	10	4
Celkem	119	100	141	100	260	100

Zdroj: dotazníkové šetření

Podle věkových skupin se ve dne cítí nejvíce bezpečně v místě svého bydliště skupina respondentů ve věku 65 let a více (67 % ano, 33 % spíše ano). Toto zjištění je celkem překvapující vzhledem k tomu, že starší lidé jsou díky své bezbrannosti častěji obětí trestných činů. Další věková skupina, která se cítí v místě svého bydliště bezpečně, jsou osoby mezi 55 – 64 lety (43 % ano, 57 % spíše ano) a osoby mladší 15let (57 %, ano 43 % spíše ano). Nejméně se cítí bezpečně věková skupina osob mezi 45-54 (5 % ne, 5 % spíše ne) a 25 – 34 (11 % spíše ne) rokem života.

V noci se nejvíce cítí ohrožena skupina respondentů v dětském věku do 15let (43 % spíše ne, 14 % ne) a 25-34let (32 % spíše ne, 5 % ne). Nejbezpečněji se v noci cítí opět skupina starších 65 let (33 % ano, 40 % spíše ano) a věková skupina mezi 25-34 rokem (16 % ano, 47 % spíše ano).

Respondenti, žijící ve svém místě bydliště déle, v našem případě celý život, se cítí průměrně bezpečněji, než respondenti, žijící na místě bydliště déle než půl svého

života či méně než půl svého života. Ve dne se těch, kteří bydlí ve svém bydlišti celý život, cítí bezpečně 66 % (a 28% spíše ano). V noci je toto číslo mnohem nižší, 21 %. Respondenti, žijící ve svém bydlišti déle než půl svého života, pociťují plnou bezpečnost v 53 % (a spíše ano 39 %) a v noci v pouhých 15 %. Dotazovaní, žijící ve stejném bydlišti kratší dobu, odpověděli ano na otázku, zda se cítí bezpečně pouze ve 40%.

Délka života na určitém místě a celoživotní znalost tohoto prostředí, je pravděpodobně důvodem, že se lidé cítí mnohem bezpečněji. Okolí berou jako samozřejmost, velice dobře znají své sousedy a ví, na koho se v případě nouze obrátit. Jistější respondenti, žijící na území celý život, jsou muži. Ti se ve dne cítí absolutně bezpečně v 73 % a spíše bezpečně ve 20 %. U žen je toto číslo nižší (ano 62 % a spíše ano 34 %).

Celkově se cítí bezpečněji v místě svého bydliště vůči zbytku Nového Jičína celkem 39 % respondentů, spíše bezpečněji 45 % a bezpečněji se necítí 3 %. Muži mají pocit bezpečí mnohem vyšší. Bezpečněji se cítí více než polovina mužů (52 %) a spíše bezpečněji více než čtvrtina mužů (27 %). Ženy jsou v tomto více skeptičtější. Bezpečněji vůči ostatním částem Nového Jičína se cítí pouze 28 % žen, spíše bezpečněji se cítí 60 % žen.

Tabulka č. 9: Počet odpovědí na otázku zda se respondenti cítí ve svém místě bydliště bezpečněji vůči zbytku Nového Jičína

	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Ano	64	52	40	28	104	39
Spíše ano	34	27	86	59	120	45
Spíše ne	18	15	18	13	36	13
Ne	8	6	0	0	8	3
celkem	124	100	144	100	268	100

Zdroj: dotazníkové šetření

V rámci celého města označilo Nový Jičín jako bezpečné město pouze 22 % respondentů. Jako spíše bezpečné město označila více než polovina všech respondentů 65 %. Lidé, žijící v Novém Jičíně celý život, označují město jako bezpečnější, než respondenti, žijící ve městě kratší dobu. Absolutně bezpečně se v Novém Jičíně cítí 23 % respondentů, kteří zde žijí celý život a 15 % respondentů žijících v Novém Jičíně více než polovinu svého života.

Tabulka č. 10: Počet odpovědí na otázku zda se respondenti cítí bezpečně v celém Novém Jičíně

	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Ano	42	33	18	13	60	22
Spíše ano	64	51	112	78	176	65
Spíše ne	16	13	14	10	30	11
Ne	4	3	0	0	4	1
celkem	126	100	144	100	270	100

Zdroj: dotazníkové šetření

Respondenti, kteří se ve městě necítí bezpečně, jako nejčastější důvod označovali málo pouličního osvětlení. Tento problém je nejčastější v periferních oblastech města, jako například horního nádraží, ulice Rybníčky a oblast známá pod názvem Lamberk. Dalším hojně uváděným důvodem, proč se obyvatelé necítí ve městě bezpečně, jsou Romové a lidé bez domova. V nebezpečí se také respondenti cítí díky chovancům diagnostického ústavu v Novém Jičíně. Za přínos v bezpečnosti ve městě by považovali i více policistů v ulicích, kteří by mohli zabránit například vandalismu, ale také více policistů na cestách, jako prevenci před agresivními řidiči.

Tabulka č. 11: Nejčastější důvody, proč se respondenti necítí ve městě Novém Jičíně bezpečně

	Počet*
Málo pouličního osvětlení (temná zákoutí)	10
Romové	10
Bezdomovci	8
Chovanci Výchovného ústavu	4
Periferních oblastí ve městě	4
Málo policistů v ulicích	2
Agresivní řidiči	2
Opilci	2
Vandalismus	2

Zdroj: dotazníkové šetření,

*počet stejných odpovědí

Zlepšení v rámci bezpečnosti v místě bydliště respondenti nehodnotili příliš kladně. Zlepšení pociťuje méně než polovina dotázaných, pouze 45 % (ano 10 %, spíše ano 35 %). Pozitivnější jsou v tomto smyslu muži. Nějakou změnu k lepšímu pociťuje 45 % (11 % ano, 34 % spíše ano), ženy změnu pociťují ve 44 % (8 % ano, 36% spíše ano).

Tabulka č.12 Odpovědi na otázku zda se zlepšila bezpečnost v místě bydliště respondentů

	Muži		Ženy		Celkem	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Ano	14	11	12	8	20	10
Spíše ano	42	34	52	36	88	35
Spíše ne	54	44	60	42	102	43
Ne	12	10	20	14	34	12
celkem	122	100	144	100	244	100

Zdroj: dotazníkové šetření

V závislosti na vzdělání je nejvíce skeptická k zlepšení bezpečnosti skupina osob se základním vzděláním, ano a spíše ano odpovědělo pouhých 29 % respondentů. Druhou nejnižší skupinou byli vysokoškoláci, kteří změnu zaregistrovali pouze v 31 % (ano 0 %, spíše ano 31 %). Největší změnu naopak zaregistrovali respondenti s výučním listem, kteří ji hodnotí odpovědí ano v 38 % a odpovědí spíše ano v 35 %.

Respondenti, kteří změnu pocitu bezpečí zaregistrovali, ji nejvíce spojují s větším výskytem policistů v ulicích, zlepšení pouličního osvětlení či rozšíření kamerového systému ve městě. Muži se cítí bezpečněji nejčastěji díky zlepšení pouličního osvětlení a také si myslí, že policie provádí svou práci lépe než před pár lety. Ženy zlepšení bezpečnosti vidí naopak nejvíce v častějších pochůzkách policistů a zlepšení kamerového systému ve městě. Co se týče věkových skupin, zajímavá je skupina respondentů s věkem 65 a víc, kteří ve všech odpovědích viděli změnu ve větším výskytu policistů v ulicích. Naopak nejčastější odpověď nejmladších skupin je zlepšení osvětlení v ulicích.

Tabulka č. 13: Odpovědi respondentů jak se zlepšila v poslední době bezpečnost v místě jejich bydliště

	Počet*
Větší výskyt policistů v ulicích	31
Rozšíření kamerového systému	15
Zlepšení pouličního osvětlení	12
Lepší práce policie	6
Méně potulující se mládeže	2
Větší všímovost lidí	1

Zdroj: dotazníkové šetření,

*počet stejných odpovědí

Porovnáme-li názory občanů na zlepšení pocitu bezpečnosti v místě jejich bydliště a v celém Novém Jičíně, zjistíme, že většinou ti respondenti, kteří konstatovali

zlepšení bezpečnosti v rámci svého bydliště, konstatovali ji také v rámci celého Nového Jičína. Respondentů, kteří se domnívají, že se bezpečnost v místě jejich bydliště zlepšila je 56 % (ano a spíše ano) a těch, kteří konstatují zlepšení v rámci celého Nového Jičína, je 52 %. Toto je pochopitelné, neboť pokud se občané domnívají, že se kriminalita zvýšila v rámci jejich bydliště, budou asi stěží usuzovat menší míru výskytu kriminality v rámci celého Nového Jičína. Respondentů, kteří konstatovali zhoršení bezpečnosti v rámci celého Nového Jičína, je 48 % (ne a spíše ne) a těch, kteří se takto rozhodli v rámci svého bydliště, je 44 % (ne a spíše ne).

Podrobíme-li data další analýze, ukazuje se, že respondenti ve věkové kategorii 65 a více let častěji soudí, že se bezpečnost v Novém Jičíně snížila. Výrazné zhoršení bezpečnosti, avšak spíše v rámci svého bydliště, pociťují občané, kteří se v minulosti stali obětí nějakého trestného činu, a to zejména násilného.

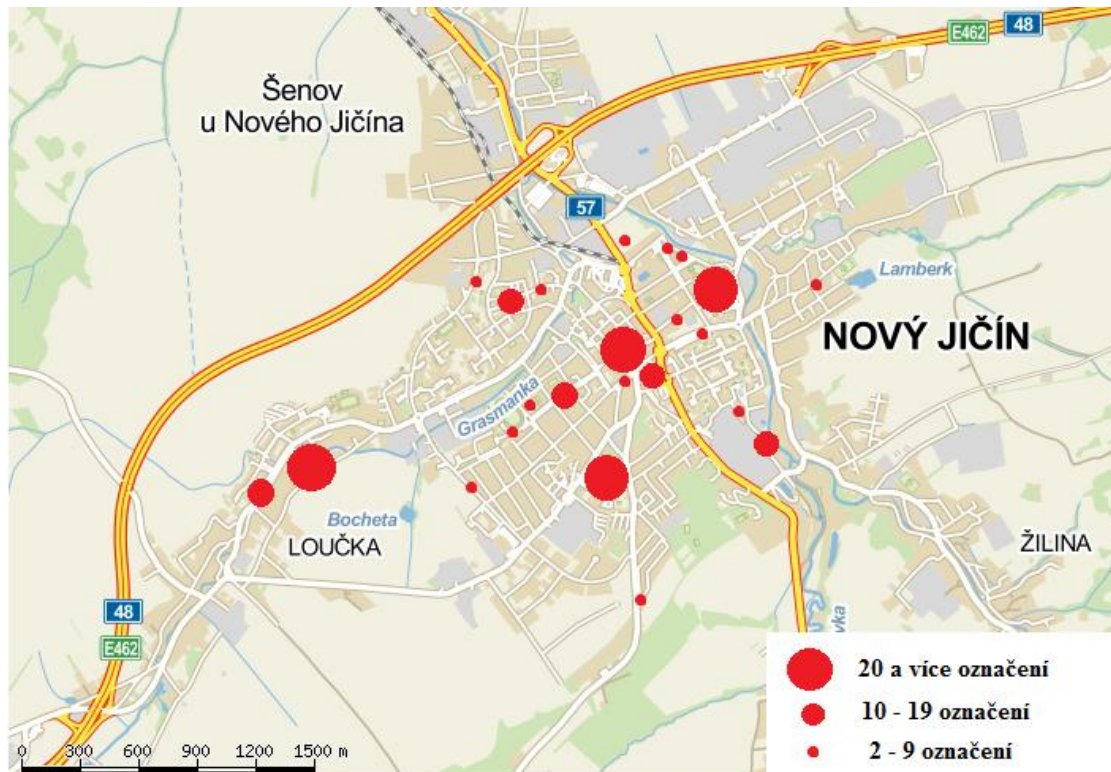
Ve výzkumu můžeme nalézt jistou souvislost spokojenosti občanů s prací policie a pocitem bezpečí. Nespokojení občané s prací policie mnohem častěji konstatují, že se bezpečnost zhoršila, a to jak v rámci Nového Jičína, tak v rámci jejich bydliště. Spokojení občané s prací policie podobně často, tedy výrazně častěji než občané nespokojení, konstatují, že je bezpečnost v místě bydliště i celém Novém Jičíně lepší či spíše lepší.

V místě svého bydliště posuzují občané bezpečnost a její úroveň spíše na základě svých vlastních pozorování, zkušeností sousedů a podobně. Lze tedy říci, že názory na pocit bezpečnosti v místě bydliště mají reálnější základ než názory na pocit bezpečnosti v rámci celého Nového Jičína, které mohou být ovlivňovány dalšími skutečnostmi.

Respondenti, kteří změnu pocitu bezpečnosti zaregistrovali, ji nejvíce spojují s větším výskytem policistů v ulicích, zlepšení pouličního osvětlení či rozšíření kamerového systému ve městě. Muži se cítí bezpečněji nejčastěji díky zlepšení pouličního osvětlení a také si myslí, že policie provádí svou práci lépe než před pár lety. Ženy zlepšení bezpečnosti vidí naopak nejvíce v častějších pochůzkách policistů a zlepšení kamerového systému ve městě. Co se týče věkových skupin, zajímavá je skupina respondentů s věkem 65 a víc, kteří ve všech odpovědích viděli změnu ve větším výskytu policistů v ulicích. Naopak nejčastější odpověď nejmladších skupin je zlepšení osvětlení v ulicích.

7.2 Riziková místa

Místa, kde nejčastěji dochází k trestným činům, respondenti označovali velice různorodě. Nejčastěji označovali přímo ulice, objekty či místní části.

Obrázek č.26: Lokalizace nejčastějších míst kde se občané necítí bezpečně
Zdroj: mapový server :www.mapy.cz, vlastní zpracování

Tabulka č. 14: Místa v Novém Jičíně, kde se respondenti necítí bezpečně

Místo	Celkem		Muži		Ženy	
	abs.č.	%	abs.č.	%	abs.č.	%
Loučka	39	17	21	17	18	16
Parky	34	14	14	12	20	18
Centrum	22	9	16	13	6	5
Nádraží	22	9	12	10	10	9
diskotéky	18	8	10	8	8	7
Rybničky	14	6	4	3	10	9
Divadelní	10	4	6	5	4	4
bazen, ul. Novosady	8	3	2	2	6	5
Žilina	8	3	6	5	2	2
obchodní centra	6	3	2	2	4	4
Lamberk	6	3	3	2	3	3
Skatepark	6	3	4	3	2	2
ul. Hoblíkova	5	2	2	2	3	3
ul. Anenská	4	2	2	2	2	2
Skalky	4	2	4	3	0	0
Jičínka	4	2	4	3	0	0
ul. Generála Hlad'o	3	1	2	2	1	1
ul. Vančurova	2	1	0	0	2	2
zimní stadion	2	1	2	2	0	0
ul. Bohuslava Martinů	2	1	1	1	1	1
ul. Nábřežní	2	1	0	0	2	2
Horní nádraží	2	1	0	0	2	2
ul. Bezručova	2	1	0	0	2	2
Tabačka	2	1	0	0	2	2

Zdroj: dotazníkové šetření

Na předním místě v nejčastějším označení se umístila místní část Nového Jičína, Loučka. Označena byla 39 respondenty, z toho 21 muži a 18 ženami. Tuto oblast představuje především velké sídliště s řadou výškových panelových domů. Je zde velká koncentrace obyvatelstva, což přináší jistou anonymitu pro život. Ta ale také přináší určité bezpečnostní riziko, například v nezájmu a neznalosti sousedů. Většina respondentů se v této části obává především krádeží kol, aut a vloupání do bytů a sklepů v panelových domech. Velkým problémem je také poškozování cizí věci a vandalismus. Vandalismus je problémem ve všech větších sídlištích v Novém Jičíně. Především vandalismus mladistvých, který je ve spoustě případech zapříčiněn nedostatkem aktivit mladých lidí, kteří se takzvaně nudí. Stejný problém skrývá vandalismus podnapilých osob, kdy často dochází k poškozování odpadkových košů, pouličního osvětlení na ulicích a devastaci dětských hřišť.

Obrázek č. 27: Zobrazení místní části Loučka
Zdroj: mapový server :www.mapy.cz, vlastní zpracování

Druhou nejčastější odpovědí na místa, kde nejčastěji dochází k trestným činům, byly parky. Parky jsou přes den odpočinkovým místem pro obyvatele Nového Jičína, ale večer se z nich stávají pro stejné osoby i místa strachu. Jako riziková místa parky označilo celkem 34 dotázaných, z toho 14 mužů a 20 žen. Většina z těchto osob se zde obává rizika přepadení, krádeže, sexuálního obtěžování nebo již zmíněného vandalismu. Všechny tyto činy mají ale respondenti spjatý s večerními či nočními hodinami. Parky jsou také jedním z nejčastějších míst kontrol městské policie. Přes den kontrolují v parku především děti, ve večerních a nočních hodinách mladistvé, kteří se zde koncentrují a často konzumují alkoholické nápoje. Respondenti se v parcích také obávají rizikových sociálních skupin, které se zde ve večerních hodinách koncentrují taktéž.

Obrázek č. 28: Lokalizace parků v Novém Jičíně a centra města
 Zdroj: mapový server :www.mapy.cz, vlastní zpracování

Centrum města považuje za rizikové z hlediska bezpečnosti 22 respondentů. Častěji bylo označeno muži. Za nebezpečné místo ho považuje 16 mužů a 6 žen. I zde jde především o riziko ve večerních či nočních hodinách a nejde přímo o náměstí, ale především o uličky kolem. Ač je v těchto uličkách spousta obchodů a do večerních hodin provozovaných restauračních podniků, je i přes to většina těchto uliček ve večerních hodinách liduprázdná. Pocitu bezpečnosti nepřispívá ani pouliční osvětlení, které v rámci zachování historického rázu města není dostatečné. Většina žen se v centru ve večerních hodinách obává především přepadení či obtěžování ze strany sociálně slabých skupin nebo opilých osob. Muži vidí riziko především v možnosti vloupání do obchodů nebo restauračních zařízení.

Obrázek č.29: Ulice Kostelní v centru města
Zdroj: vlastní fotografie

Pro mnoho lidí je také riziková oblast kolem autobusového a vlakového nádraží. Přesně pro 22, respondentů z toho 12 mužů a 10 žen. Komplex vlakového a autobusového nádraží skrývá několik rizikových míst. V areálu vlakového nádraží leží objekt, starý dřevěný hangár, který je již několik let opuštěný a který v posledních dvou letech využívají místní lidé bez domova jako své útočiště. Nejde zde o přímé ohrožení osob, jelikož bezdomovci nikoho nenapadají, ale působí to velice nevzhledně a spousta lidí kolem raději neprochází. Před několika měsíci došlo dokonce v těchto místech k požáru, zřejmě zapříčiněným nesprávnou manipulací s ohněm. Rizikové místo v blízkosti autobusového nádraží je odpočinková plocha s fontánkou a lavičkami. Tato plocha měla původně sloužit k odpočinku při čekání na autobusy, nebo také jako odpočinkové místo pro maminky s dětmi. Místo těchto funkcí slouží spíše jako útočiště pro sociálně slabší skupiny, které se zde hromadně schází, požívají nejrůznější návykové látky a obtěžují obyvatele města. Tito lidé se taky často shlukují před diskontem Lidl, který je hned vedle nádraží, či v chladnějších měsících v autobusové čekárně, která byla z těchto důvodů v nočních hodinách uzavřena.

Obrázek č. 30: Zanedbaná budova v areálu vlakového nádraží v Novém Jičíně
Zdroj: vlastní fotografie

Více než 70% mladých lidí se v nočních hodinách necítí bezpečně v místech, kde jsou v Novém Jičíně noční kluby. Respondenti nejčastěji označovali jako rizikové kluby Meinl dance klub a Sport bar na ulici Generála Hlad'o, noční klub Koruna v místní části Loučka nebo noční klub Máj na ulici Vančurově. Celkově vnímá jako rizikové místa z pohledu bezpečnosti tyto noční kluby 18 respondentů, z toho 10 mužů a 8 žen. Ulici Generála Hlad'o označili 3 respondenti, Vančurovu ulici 2 respondenti a celou místní část Loučku 39 respondentů. Obyvatelé se v těchto místech obávají především opilých mladistvých a s tím spojené poškozování cizí věci, obtěžování a také drobných krádeží a ublížení na zdraví. Restaurace Sport bar je provozována non-stop a je proto nad ránem častým cílem podnapilých osob a problematických skupin.

Ulice, která byla nejčastěji označovaná, je ulice Rybníčky. Označilo ji jako nebezpečnou 14 respondentů, 4 muži a 10 žen. Problematická je celá oblast, která se podle ulice Rybníčky, nazývá Rybníčky. Jde o místo na periferii Nového Jičína, propojující město Nový Jičín s místní částí Žilina u Nového Jičína. Ulice není obydlená, část vede kolem dnes už nefunkčního Horního nádraží, které je místem, kde se koncentrují lidé bez domova a jiné problémové sociální skupiny. Část vede kolem řeky

Jičínky, zahrádkářské kolonie a chátrajícího areálu továrny Tonak. Většina obyvatel má v této oblasti strach z přepadení, ublížení na zdraví nebo obtěžování.

Další ulice, která byla často označována, je ulice Divadelní. Jako nebezpečnou ji označilo 10 respondentů (6 mužů a 4 ženy). Problémem na této ulici je umístění Výchovného ústavu mládeže pro problémové chlapce ve věku 15 až 18 let. Zařízení je určeno pro 56 chovanců. To, že někteří z nich porušují na vycházkách či útěcích zákon, je všeobecné známé. Problémoví chovanci mají podle policie na svědomí desítky krádeží a loupeží a lidé se mladistvých bojí.

Oblast kolem plaveckého bazénu a ulice Novosady označilo ve výzkumu 8 respondentů (2 muži a 6 žen). Ulice je ve večerních hodinách špatně osvětlena a některé domy obývají Romové. Ulice je v blízkosti řeky Jičínky, na jejíž březích se scházejí mladiství popíjející alkohol a nepřizpůsobiví sociálně problematictí občané. Lidé se zde nejvíce bojí přepadení. Tato ulice navazuje na Nábřežní ulici, která je riziková ze stejných důvodů. Osvětlena pro změnu není vůbec. Přes řeku Jičínku zde vede pěší most, který bývá často místem obtěžování obyvatel, převážně žen.

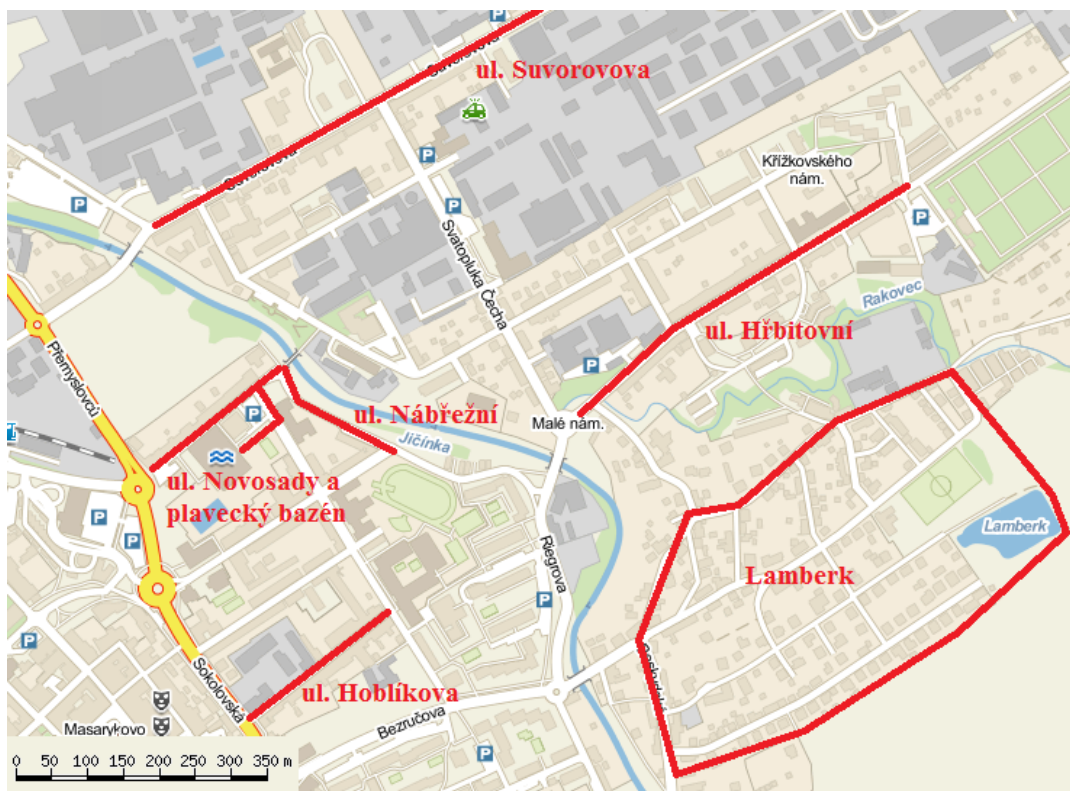

Obrázek č. 31: Ulice Novosady a okolí plaveckého bazénu
Zdroj: vlastní fotografie

Další místní část, kde se respondenti necítí bezpečně, je Žilina u Nového Jičína. Tato místní část má na rozdíl od Loučky spíše venkovský charakter. Ulice jsou zde špatně osvětlené a zástavba rodinných domů není příliš hustá. Respondenti zde označují jako obávanou kriminalitu trestný čin vloupání a to buď do rodinných domů, nebo rekreačních chat. Špatné osvětlení zase hrozí rizikem přepadení či ublížení na zdraví.

Obchodní centra označili za riziková z hlediska bezpečnosti 6 dotázaných (2 muži a 4 ženy). Obchodní centra jsou riziková především z hlediska krádeží věcí z automobilů na parkovištích a drobných krádeží v jejich okolí nebo přímo v nich. Například odcizení kabelky, peněženky a dalších věcí. Problémová silnice z hlediska krádeží věcí z aut je silnice R48, kde se nachází velké množství benzínových pump, ale také hypermarket Albert, kde jsou krádeže věcí z automobilů ze všech obchodních center nejčastější. Problémové je také obchodní centrum Kaufland a obchodní centrum Tesco.

Lamberk je vodní nádrž, nacházející se na území Nového Jičína, ale označuje se tak i část dolního předměstí v blízkosti této nádrže. Pro tuto oblast jsou typické rodinné domky. Proto je zde nebezpečí vykradení rodinného domu nebo přepadení v úzkých a temných uličkách.

Obrázek č. 32: Mapa části Dolního předměstí s vyznačenými rizikovými oblastmi
Zdroj: mapový server :www.mapy.cz, vlastní zpracování

Blízko ulice Divadelní a zimního stadionu v Novém Jičíně je novojičínský Skatepark. Tuto lokalitu hodnotili jako nebezpečnou z hlediska kriminality především zástupci mladé kategorie do 15 let a 15 až 24 let. Toto místo by mělo mít volnočasovou funkci pro mladé, ale dá se říct, že místo toho se zde schází mladiství, kteří konzumují návykové látky a devastují okolí. Často se zde ukrývají také chlapi z výchovného ústavu na Divadelní ulici.

Ulice Hoblíková je riziková z hlediska množství zchátralých domů a především domů, obydlených romským obyvatelstvem. Dotázaným také vadí večerka U višně, kde se shlukují různé skupiny podnapilých, sociálně slabých obyvatel.

Obrázek č. 33: Ulice Hoblíkova
Zdroj: vlastní fotografie

7.3 Riziková trestná činnost

Podle názoru dotázaných obyvatel je nejčastějším trestným činem v Novém Jičíně poškozování cizí věci. Tento trestný čin je podle respondentů nejčastější v místní části Loučka a na ostatních sídlištích. Problémem je také v blízkosti diskoték, největší asi v blízkosti diskotéky Meisl dance, k němu dochází nejčastěji v nočních hodinách. V tuto dobu z této diskotéky odcházejí mladí lidé, kteří ničí výlohy obchodů v blízkosti, devastují odpadkové koše a pouliční osvětlení. Město chce tento problém řešit pomocí kamerového systému a častějšími policejními hlídkami v inkriminovanou dobu.

Další trestný čin, který děsí obyvatele v Novém Jičíně, jsou krádeže kol a aut. Dotazování uvádí, že krádeže aut hrozí nejvíce na sídlištních parkovištích a u supermarketů. Krádeže kol jsou největší problém ve vícebytových jednotkách, které mají společnou úschovnu nebo sklep. Strach mají respondenti také ponechat své kolo před obchodem nebo domem. V rámci prevence kriminality vede Městská policie v Novém Jičíně preventivní program, zaměřený na instalaci bezpečnostních stojanů a

zámků v Novém Jičíně a další aktivity, například šíření osvěty mezi cyklisty a upozornění pro cyklisty u obchodů a úřadů.

Obyvatelé mají také strach ze závažnějších trestných činů a to například z vloupání. Především jde o vloupání do domu či bytů, ale i sklepů garáží a kůlen. Zajímavé je, že ani jeden respondent si nevzpomněl na vloupání do veřejných budov nebo obchodů a řešil převážně sebe a svůj majetek. Nejvíce se trestného činu vloupání bojí obyvatelé Loučky a Žiliny u Nového Jičína. Tyto místní části podle policejních zdrojů bývají i reálně nejčastějším cílem pachatelů tohoto trestného činu. V Loučce se jedná především o sklepy a jiné společné prostory v panelákových bytech, v Žilině u Nového Jičína jde především o víkendové či zahradní chaty.

Těsně za krádežemi vloupáním jsou krádeže na osobách respektive přepadení osob. Respondenti uvedli jako lokality tohoto trestného činu především ulici Vančurovu a Divadelní, romské lokality, oblast Dolní brány a skateparku. Největší obavy z přepadení mají respondenti s maturitou a například vysokoškolsky vzdělaní lidé strach z tohoto trestného činu neuvedli vůbec. Nejvíce se tohoto trestného činu obávají starší lidé a to především věkové skupiny 55-64 let a 64 let a více, přičemž jde především o starší ženy.

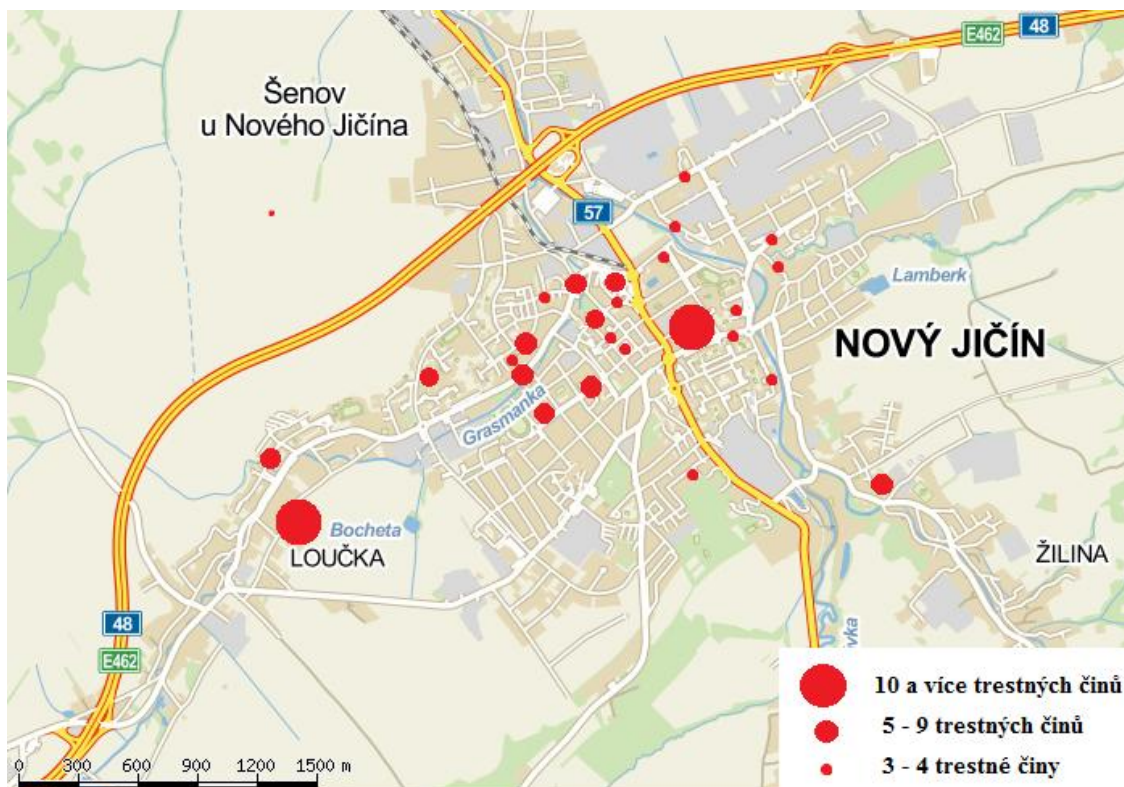
Kapesních krádeží se respondenti v Novém Jičíně příliš neobávají. Jako riziková místa uvedli nejčastěji městskou hromadnou dopravu a obchodní centra. Nejčastěji byla označena ulice Sokolovská a to kvůli diskontu Lidl a ulice Bohuslava Martinů, kde se nachází obchodní dům Kaufland. Nejvíce se kapesních krádeží obávají mladší lidé mezi 15 – 24 lety a lidé se s se základním vzděláním.

Nejméně četným byl označován trestný čin ublížení na zdraví. Místa, která mají respondenti s tímto trestným činem spojené, jsou například diskotéky v Novém Jičíně, kde se respondenti obávají drobných rvaček, nebo místní část Loučka, oblast u vodní nádrže Lamberk, oblast kolem ulice Rybníčky, oblast Skalky, Žilina u Nového Jičína a ulice Palackého, Hřbitovní a Kostelní. Tohoto trestného činu se obávají spíše starší obyvatelé a ve vzdělanostní struktuře nevyčnívá žádná skupina.

7.4 Zkušenost s trestnou činností

S trestným činem se osobně nebo v rámci rodiny či známých setkala 180 respondentů. Z celkového počtu 268 respondentů je to 68 %. Nejčastěji se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem krádeže vloupáním a to v 72 případech a krádeže kol či automobilů, taktéž v 72 případech. V 70 případech se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem poškozování cizí věci. Se závažným trestným činem ublížení na zdraví má zkušenost 38 a s přepadením 36 respondentů či jejich blízkých. Nejméně často se respondenti setkali s krádežemi kapesními (28) a to především proto, že tato trestná činnost je typická spíše pro větší města. Mezi další trestné činnosti, které byly uváděny, stojí za zmínku například sexuální obtěžování (1 případ) nebo domácí násilí (2případy).

Nejčastější trestné činy krádež vloupáním, krádež kol či automobilů a poškozování cizí věci patří do skupiny majtkové trestné činnosti. Tato trestná činnost byla ve výzkumu označována nejčastěji a je také podle dat z policejních statistik v Novojičínském policejním obvodu nejčastější. Kapesní krádeže patří do skupiny majtkové trestné činnosti také, ovšem jejich četnost je podle policejních statistik na zkoumaném území velice nízká. Násilná trestná činnost zaujímá v struktuře celkové kriminality pouze 7 %. Přes to, je počet 38 respondentů, kteří se s trestným činem ublížením na zdraví setkali, velice vysoký. Jednou z příčin tohoto nesouladu může být fakt, že některé oběti tento trestný čin ze strachu na policii nenahlásí.

Obrázek č. 34: Lokalizace nejčastějších míst trestných činů podle zkušenosti respondentů
 Zdroj: mapový server :www.mapy.cz, vlastní zpracování

S trestným činem ublížení na zdraví se osobně nebo v okruhu svých blízkých setkala 14 % všech respondentů. Nejčastěji byla označena, jako místo spáchání tohoto trestného činu, místní část Loučka. Respondenti se dále setkali s trestným činem ublížení na zdraví ve Sport baru na ulici Generála Hlad'o, v Domě dětí a mládeže v Novém Jičíně na ulici K nemocnici, v blízkosti nádrže Lamberk a ve Skateparku, který se nachází na ulici Divadelní. Ulice Divadelní byla samostatně označena 4 respondenty. 8 respondentů se setkala s trestným činem ublížení na zdraví na ulici Hoblíkové. Což znamená, že se na této ulici setkala s trestným činem ublížení na zdraví 3% všech respondentů.

Tabulka č. 15: Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem ublížení na zdraví

Místo	Počet trestných činů
Loučka	9
ul. Hoblíkova	8
Dolní brána	5
ul. Divadelní	4
Skatepark	1
Sport bar	1
Lamberk	1
Dům dětí a mládeže	1
ul. Jiráskova	1
ul. Kostelní	1
ul. Lužická	1
ul. Nerudova	1
ul. Palackého	1
ul. Resslova	1
ul. Sokolovská	1
ul. Štefánikova	1
ul. U Jičínky	1
ul. Valašská	1
ul. Vančurova	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

S trestným činem vloupání do objektu se setkalo v rámci své rodiny či z vlastní zkušenosti 27 % dotázaných osob. Nejvíce respondentů se s tímto trestným činem setkalo opět v místní části Loučka, přesně v 9 případech. Po jednom případě se respondenti setkali s vloupáním v Žilině u Nového Jičína, do restaurace Máj na ulici Vančurově a do objektu v areálu nádraží. Z ulic byla nejčastěji označena ulice Gregorova, která byla označena ve 4 případech. Stejný počet respondentů zná případ vloupání i na ulici Hoblíkově a na ulici Za Korunou, která se nachází právě v místní části Loučka. Na ulici Lesní se setkali s trestným činem vloupání 3 respondenti a na ulici U Jičínky a Palackého 2.

Tabulka č. 16: Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem vloupání do objektu

Místo	Počet trestných činů
Loučka	9
ul. Gregorova	4
ul. Hoblíkova	4
ul. Za Korunou	4
ul. Lesní	3
ul. U Jičinky	2
ul. Palackého	2
Žilina u Nového Jičina	1
restaurace Máj	1
Nádraží	1
ul. Bezručova	1
ul. Bohuslava Martinů	1
ul. Bulharská	1
ul. Dlouhá	1
Dolní Brána	1
ul. Kollárova	1
ul. Jugoslávská	1
ul. Karla Čapka	1
ul. Kostelní	1
ul. Lužická	1
ul. Svatopluka Čecha	1
ul. Štefánikova	1
ul. Sokolovská	1
ul. U Grasmanky	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

Dalším trestným činem je přepadení. S tímto trestným činem se setkala s vlastní zkušenosti či zkušenosti svých známých 13 % respondentů. Místo, které mají respondenti s tímto trestným činem spojené nejčastěji, je místní část Loučka. Označilo ji 10 respondentů. Loučka je označována respondenty jako ne příliš bezpečné místo, proto tento výsledek není nijak překvapující. Většina přepadených obyvatel v Loučce se s tímto trestným činem setkala v podvečerních či nočních hodinách. V rámci místní části Loučka byla uvedena ulice Za Korunou, kde se setkali s přepadením z vlastní zkušenosti či ze zkušenosti známých, rodiny, 3 respondenti. S přepadením na ulici Hoblíkova má zkušenost celkem 5 respondentů. Tato ulice patří z hlediska pocitu bezpečí také k rizikovějším oblastem. Je proto zřejmé, že obavy obyvatel o svou bezpečnost stojí na reálných podkladech. Další ulice je ulice Divadelní (4 případy přepadení), která je přímo spojená s nedalekým Skateparkem (2 případy přepadení) obě

místa spojuje strach obyvatel z mladistvých, nejčastěji mladistvých z Výchovného ústavu mládeže, který se na ulici Divadelní nachází.

Tabulka č. 17: Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem přepadení

Místo	Počet trestných činů
Loučka	10
Hoblíkova	5
Divadelní	4
Za korunou	3
Skatepark	2
Hřbitovní	2
Vančurova	2
v blízkosti Tonaku	1
Masarykovo náměstí	1
Dlouhá	1
Sportovní	1
Gregorova	1
Kollárova	1
Novosady	1
Jugoslávská	1
Štefánikova	1
Sokolovská	1
Resslova	1
Valašská	1
U Grasmanky	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

Kapesní krádeže se umístily ze všech uvedených trestných činů na posledním místě. Setkalo se s nimi osobně nebo v rámci rodiny či známých pouze 10 % respondentů. Tato trestná činnost je typická pro mnohem větší města, než je Nový Jičín, a především pro hromadnou městskou dopravu, která v Novém Jičíně není příliš rozšířená a využívána. Nejčastěji se respondenti setkali s tímto trestným činem v obchodních domech (3 případy v obchodním domě Lidl a 1 v obchodním domě Kaufland). Obchodní dům Lidl se nachází přímo v blízkosti centra města a v blízkosti autobusového nádraží, je proto hojně navštěvovaný, je zde velký pohyb lidí a tvoří tak ideální podmínky proto pachatele těchto krádeží. Vhodné prostředí pro tyto krádeže jsou také restaurace a noční bary. V našem případě je zde označen jedním respondentem Sport bar v Novém Jičíně.

Tabulka č. 18. Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem kapesní krádeže

Místo	Počet trestných činů
OD Lidl	3
OD Kaufland	1
Sport bar	1
Smetanovy sady	1
Loučka	1
ul. Hoblíkova	1
ul. Husova	1
ul. Tyršova	1
ul. Zborovská	1
ul. Tyršova	1
ul. Štefánikova	1
ul. Husova	1
ul. Gregorova	1
ul. Kollárova	1
ul. Novosady	1
ul. Jugoslávská	1
ul. Štefánikova	1
ul. Sokolovská	1
ul. Resslerova	1
ul. Valašská	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

Krádeže kol a aut jsou společně s vloupáním nejčastěji udávaným trestným činem. Zkušenost s nimi má 27 % respondentů. Pro krádeže aut jsou typická velká parkoviště a parkování na sídlištích. U kol je typická krádež nezamknutého kola, například před obchody, restauracemi nebo před domy. Často dochází k odcizení kola při trestném činu vloupání do sklepů v panelových domech nebo do garáží. S těmito faktory proto nepřekvapí, když se největší četnost těchto krádeží objeví v místní části Loučka. Ta je respondenty označena v 5 případech. Na druhém místě byla označována Žilina a u Nového Jičína (3 respondenty). A po dvou označeních mají ulice Hoblíkova, okolí bazénu, areál autobusového nádraží, kde se nachází velké parkoviště u obchodního domu Lidl a sídlištní ulice Riegrova a Máchova.

Tabulka č. 19: Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem krádeže kola či auta

Místo	Počet trestných činů
Loučka	5
Žilina u Nového Jičína	3
ul. Hoblíkova	2
okolí bazénu	2
ul. Riegrova	2
ul. Máchova	2
areál autobusového nádraží	2
ul. Suvorovova	2
ul. Nerudova	1
ul. Bezručova	1
ul. Dlouhá	1
ul. Gregorova	1
ul. Jubileiní	1
ul. Jugoslávská	1
ul. U Jičínky	1
ul. Komenského	1
ul. Palackého	1
OD Lidl	1
ul. Vančurova	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

Další četnou trestnou činností je poškozování cizí věci. S tímto trestným činem se setkalo osobně nebo v rámci svých známých více než čtvrtina respondentů (26 %). Opět byla nejčastěji označována místní část Loučka, kde se nachází rozsáhlá sídlištní zástavba. Jde převážně o ničení pouličního osvětlení, odpadkových košů a dětských hřišť. Ve dvou případech byla označena ulice Dlouhá, rovněž ulice v sídlištní zástavbě. Ulici Hoblíkovu respondenti označili rovněž ve dvou případech, důvodem může být romská komunita, která zde žije. Označení Skateparku je spojeno s trestnou činností poškozování cizí věci mladistvými, kteří se zde koncentrují a často požívají i návykové látky.

Tabulka č. 20: Místa, kde se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem poškozování cizí věci

Místo	Počet trestných činů
Loučka	5
ul. Dlouhá	2
ul. Hoblíkova	2
ul. Hřbitovní	2
Žilina	2
ul. Palackého	2
Skatepark	2
Tržnice	2
Za Korunou	2
centrum	2
ul. Bezručova	1
ul. Divadelní	1
ul. Sportovní	1
ul. Riegrova	1
Dolní brána	1
ul. Dvořáková	1
ul. Gregorova	1
ul. Kollárova	1
ul. Lesní	1
Stadion	1
Nábřežní	1
Nádraží	1
Smetanovy sady	1

Zdroj: Dotazníkové šetření

7.5 Důvody kriminality ve městě

Jako nejčastější důvod kriminality v Novém Jičíně respondenti pokládají nedostatek finančních prostředků. Respondenti předpokládají, že většinu pachatelů vede k trestným činům to, že se dostali do tíživé finanční situace a nejsou schopni sehnat peníze jinak. Otázkou zůstává, v jakém procentu případů jsou pachatelé opravdu v tak neřešitelné situaci, vzniklé například neplacením půjček či dokonce nedostatkem základních životních potřeb. Většina pachatelů spíše páchá trestnou činnost pro svůj vlastní zisk nebo pro potřebu získání návykových látek a podobně. V tomto případě jde především o majetkovou trestnou činnost. Tento důvod byl označen v 61 případech. S nedostatkem finančních prostředků je spojený i další důvod páchaní trestných činů, nezaměstnanost. Nezaměstnanost byla uvedena v 30 případech. Jde o stejný případ, kdy se pachatel vlivem ztráty zaměstnání a malé příležitosti nalézt si zaměstnání nové,

dostane do svízelné finanční situace a je donucen si finanční prostředky sehnat nelegální cestou.

Problémem ve městě jsou také sociálně slabší skupiny. V tomto případě jde přímo o romské skupiny ve městě. Jako určitý problém, spojený s kriminalitou v Novém Jičíně, jsou označováni v 28 případech. Podle odhadů žije ve městě 400 – 800 Romů. Přesné čísla nelze zjistit z důvodu nehlášení se těchto osob k romské národnosti. Romové bývají nejčastěji spojováni s drobnými krádežemi v obchodech či kapesními krádežemi, ale i krádežemi automobilů a kol, známé jsou také případy lichvářství. Ojedinelé se v jejich komunitách vyskytuje i prostituce a prodej drog.

Největším problémem, spojeným s touto skupinou, jsou problémy s bydlením. Dotace na opravy zdevastovaných domů nemají dlouhodobý účinek, proto město hledá jiná řešení. Lokality, které respondenti spojují s tímto problémem jsou například Dolní brána. Zde byly romské rodiny již vystěhovány, domy již po několikáté opraveny, ale pro většinu obyvatel je stejně tato lokalita spojená s Romy zřejmě na hodně dlouhou dobu. Dále to jsou ulice Hoblíkova, ulice Suvorovova a ulice Novosady.

Respondenti také shledávají jako jednu z příčin kriminality v Novém Jičíně špatnou výchovu mladistvých a mládeže. Tato skupina obyvatel má podle respondentů na svědomí především trestný čin poškozování cizí věci, rušení nočního klidu, ale i drobné krádeže. Míst kde se scházejí, je hned několik. Obecně známé jsou parky (Janáčkovy a Smetanovy sady, park u Žerotínského zámku či parčík u gymnázia) nebo plocha u ulice Dolní brány za budovou České spořitelny, scházejí se také na březích řeky Jičinky. Problém u těchto mladistvých je také s požíváním alkoholu v horším případě i jiných omamných látek.

Malá prevence a neopatrnost obyvatel, je také jedním z faktorů kriminality ve městě. Jako problém ji označilo 12 respondentů. Respondenti jsou většinou přesvědčeni, že trestným činům jde v určité míře předejít a to při dodržování některých preventivních opatřeních a také s určitou dávkou opatrnosti. Prevenci se v Novém Jičíně věnuje Preventivně informační skupina Policie České republiky a vybraní pracovníci obvodních oddělení. Tato skupina spolupracuje s pracovníky Městské policie v Novém Jičíně a společně organizují preventivní programy pro širokou veřejnost a školy. (Galiová, J., 2012)

Jako další příčiny kriminality v Novém Jičíně respondenti označili problémové sociální skupiny, nejčastěji mezi ně zařazovali osoby bez domova. Větší problém než

lidé bez domova jsou chovanci výchovného ústavu v Novém Jičíně, který se nachází na ulici Divadelní. 10 respondentů se domnívá, že jednou z příčin kriminality v Novém Jičíně je nedostatek policistů. Některé zdroje uvádějí, že počet policistů je opravdu k současnému plnění úkolů nedostatečný a policie má často problémy v denním výkonu služby. 8 respondentů označilo za jeden z důvodů kriminality ve městě lhostejnost a nevlídnost obyvatel, stejný počet respondentů označilo i problém mladistvých, který je spojen s problematikou špatné výchovy. Za další důvody byly označeno nízké vzdělání a inteligence, problémy s alkoholem a jinými návykovými látkami, závist, nuda a nízký počet kamer.

Tabulka č.21: Nejčastější důvody kriminality v Novém Jičíně

Důvod kriminality	Počet označení	
	abs. hodnota	%
Nedostatek finančních prostředků	61	27
Nezaměstnanost	30	13
Romové	28	13
Špatná výchova	14	6
Nízká prevence, neopatrnost	12	5
Sociální skupiny	12	5
Chovanci výchovného ústavu	11	5
Nedostatek policistů	10	4
Lhostejnost a nevlídnost obyvatel	8	4
Mladiství	8	4
Nízké vzdělání, inteligence	8	4
Alkohol	7	3
Závist, nuda	6	3
Jiné drogy	4	2
Málo kamer	2	1
Vandalismus	2	1

Zdroj: dotazníkové šetření

7.6 Práce policie

Bezpečnost v Novém Jičíně je úzce spjatá také s policií a její prací. Městská i státní policie hraje v bezpečnosti obyvatel Nového Jičina významnou roli. Velmi spokojeno s prací Policie ČR je pouze 4 % dotázaných osob. Městská policie je na tom trochu lépe, velmi spokojeno s její prací je 7 % dotázaných a jako dobrou její práci hodnotí více než polovina dotázaných (61 %). Dobrou práci odvádí i policie ČR a to podle 77 % respondentů. Nespokojeno s prací státní policie je 18 % dotázaných (špatná a velmi špatná). U policie městské je to skoro jedna třetina 32 % (špatně a velmi špatně).

Tabulka č. 22: Spokojenost respondentů s prací Městské policie a policie ČR

	Policie ČR		Městská policie	
	abs.č.	%	abs.č.	%
Velmi dobrá	13	5	19	7
Dobrá	206	77	164	61
Špatná	45	17	75	28
Velmi špatná	4	1	10	4

Zdroj: dotazníkové šetření

Muži vnímají práci policie všeobecně hůř než ženy. Státní policie podle nich provádí velmi dobrou práci pouze podle 3 % z nich. Ovšem dobře ji už hodnotí 71 %. Jako špatnou její práci vnímá více než čtvrtina mužských respondentů (26 %). Ženy jsou s prací Policie České republiky spokojeny v 6 %. Když ale přičteme situaci, kdy její práci vnímají i dobře dostaneme se na necelých 90 % spokojených respondentek. Práce policistů České republiky vnímá negativně pouze 13 % žen respondentek.

I městskou policii vnímají ženy pozitivněji, ale procentuální rozdíly nejsou již tak markantní jako u policie státní. Její práci jako velmi dobrou vnímá 7 % žen, a 6 % mužů. Jako dobrou její práci považuje 65 % žen a pouze 56 % mužů. Špatnou práci Městská policie provádí podle 28 % žen a podle 37 % mužů.

Podle respondentů, spokojených s prací policie České republiky, vidí občané nejčastěji zlepšení ve výskytu policistů v ulicích, s jejich pravidelnými obchůzkami je spokojeno 75 respondentů a dobře odvedenou práci, například v kontrole nepřizpůsobivých občanů, mladistvých a osob pod vlivem alkoholu, vidí 23 respondentů. Podle 12 respondentů se zlepšila také jejich efektivita práce a rychlost, za kterou jsou schopni na místo činu přijet. Kladně také respondenti hodnotí snahu policie České republiky o prevenci kriminality ve městě. Jde především o přednášky a besedy, které zajišťují pracovníci Preventivně informační skupiny Územního odboru Policie ČR a pracovníci obvodních oddělení.

Tabulka č. 23: Zlepšení činnosti práce policie České republiky

Činnost policie	Počet označení	
	abs. hodnoty	%
Výskyt v ulicích	75	50
Častější kontroly (např. nepřizpůsobivých osob či mladistvých)	23	15
Kvalitní prevence	11	7
Rychlost	12	8
Efektivita	12	8

Zdroj: dotazníkové šetření

Kladné hodnocení městské policie také spočívá především v tom, že ji respondenti častěji vidávají v ulicích (30 respondentů) a 14 respondentů je spokojeno s tím, že se setkávají s hlídkami i v nočních hodinách. Kontroly problémových občanů na ulicích a mladistvých v restauračních zařízeních si všimlo 12 respondentů. Nejčastější odpověď na otázku, jak městská policie přispívá k zlepšení bezpečnosti, byla provozem městského kamerového dohlížečického systému (dále MKDS). Zlepšení bezpečnosti v něm vidí 29 respondentů.

Tento kamerový systém byl pořízen především k prevenci kriminality a ke zvýšení bezpečnosti občanů, ochrany života, zdraví a majetku, k ochraně veřejného pořádku a sledování dopravní situace na vytypovaných místech města. Návrh jednotlivých míst a sledovaných lokalit pro umístění kamer byl proveden na základě vyhodnocení statistik Policie ČR. V lokalitách, kde jsou kamery MKDS umístěny, je provedeno umístění informativních tabulí a dále jsou informace o umístění jednotlivých kamer vyvěšeny na webových stránkách města. Kamery se nachází na ulici Na Lani, Jičínská, Zborovská, Gen.Hlad'o, Tyršova, Suvorovova a na Masarykově náměstí. (Město Nový Jičín, 2012)

Tabulka č. 24: Zlepšení činnosti práce policie České republiky

Činnost policie	Počet označení	
	abs. hodnoty	%
Výskyt v ulicích	30	32
Městský kamerový systém	29	31
Častější kontroly (např. nepřízpusobyvých osob či mladistvých)	12	13
Hlídní přechodů	8	8
Dobrá prevence	3	3
Rychlost	2	2
Efektivita	2	2

Zdroj: dotazníkové šetření

S městským kamerovým systémem nejsou občané jenom spokojeni, 11 respondentů si myslí, že by se měl rozšířit a že v této podobě je nedostatečný. 15 respondentů považuje jako nedostatečnou frekvenci hlídek městské policie v ulicích. 17 dotazovaným osobám se nelíbí to, že policisté místo pěších pochůzek objíždějí své úseky autem a 8 respondentů není spokojeno s rychlostí příjezdu policie po zavolání. 7

osob se setkala s nepříjemným přístupem městských policistů k obyvatelům Nového Jičína.

Tabulka č. 25: Návrhy na zlepšení práce městské policie

Zlepšení	Počet
Pěší pochůzky místo ježdění v autě	17
Větší výskyt v ulicích	15
Více kamer v ulicích	11
Rychlost příjezdu	8
Vhodnější chování policistů	7
Větší prevence	3
Větší aktivita a efektivita práce	1

Zdroj: dotazníkové šetření

Prostor pro zlepšení práce státní policie vidí respondenti především v ještě větší kontrole problémových osob a mladistvých v restauracích. Většina těchto respondentů je také pro přísnější postihy restaurátérů, kteří mladistvým prodávají alkohol nebo jiné návykové látky. Na škodu by podle 10 respondentů nebylo také posílení hlídek v ulicích a to především v rizikových částech Nového Jičína. I přes toto tvrzení ale většina těchto respondentů chápe, že při nedostatku policistů, je toto zlepšení celkem nereálné. Podle 5 respondentů by státní policie mohla bezpečnost ve městě ovlivnit zvýšením efektivity své práce a větší aktivitou. A větší prezentování prevence kriminality považují za důležité 3 respondenti.

Tabulka č. 26: Návrhy na zlepšení práce státní policie

Zlepšení	Počet
Častější a důkladnější kontroly osob	13
Větší výskyt v ulicích	10
Rychlost příjezdu	8
Větší aktivita a efektivita práce	5
Větší prevence	3

Zdroj: dotazníkové šetření

7.7 Místa strachu

Místa strachu, jsou místa ve městě, které vyvolávají v občanech přímo strach. V Novém Jičíně se tyto místa příliš neliší od míst, kde se obyvatelé necítí bezpečně. Ze všech dotázaných si myslí, že v Novém Jičíně existuje nějaké místo, z kterého mají

obyvatelé města podvědomě strach, 60 % dotázaných. Podíl žen, které si myslí, že takové místo existuje, je 64 % a mužů 55 %.

Tabulka č. 27: Místa strachu v Novém Jičíně

Místo strachu	Počet odpovědí	
	abs. počet	%
Dolní brána	47	30
parky	46	29
Loučka	31	19
zchátralá budova vlakového nádraží	10	6
ulice Hoblikova	8	5
ulice Suvorovova	2	1

Zdroj: dotazníkové šetření

Nejčastěji byla označena jako místo strachu ulice Dolní brána. Dlouhou dobu, tuto ulici obývali převážně Romové. V tuto dobu byly domy v dezolátním stavu. Vybité okna a dveře, zničená omítka na domech, nepořádek na ulici a povalující se odpadky nebyly nic výjimečného. Romové také často pokřikovali a obtěžovali lidi, kteří procházeli kolem, proto se většina obyvatel snažila těmto místům vyhýbat. Domy byly městem několikrát rekonstruovány, ale jejich opravený stav nikdy nevydržel moc dlouho. Dnes Romové v těchto domech již nebydlí, byli vystěhováni, ale v lidech zůstává negativní pověst Dolní brány stále zakořeněná.

Obrázek č. 34: Budovy Dolní brány

Zdroj: vlastní fotografie

Strachem na obyvatele Nového Jičína působí také oblast v areálu vlakového a autobusového nádraží. Jak už bylo řečeno v předchozích kapitolách, nejděsivěji na lidi působí budova v areálu vlakového nádraží, kterou obývají lidé bez domova. Spousta respondentů, ale také označovala nevzhlednou budovu OD Teben v blízkosti autobusového nádraží. V průchodu této budovy často vysedávají problémoví občané Nového Jičína a opilé osoby.

Obrázek č. 35: OD Teben v blízkosti autobusového nádraží
Zdroj: vlastní fotografie

Z ulic v Novém Jičíně mají respondenti největší pocit strachu na ulici Hoblíkova. I tato ulice již byla zmíněna v předchozích kapitolách. Občané se nejvíce obávají zde žijícího romského obyvatelstva a dobře na ně nepůsobí ani vzhled některých budov, které chátrají a musely být kvůli bezpečnosti dokonce zbourány. Na některé občany působí nepříjemně i večerka U Višně, kolem které často postávají opilí občané, pokřikující po kolemjdoucích lidech.

Obrázek č. 36: Zchátralá budova Dolní brány
Zdroj: vlastní fotografie

8 ZÁVĚR

Tato diplomová práce má za úkol analyzovat kriminální činy na území Nového Jičína a okolí a zjistit, jak vnímají zkoumané území místní obyvatelé z hlediska bezpečnosti a jaké mají s kriminalitou, popřípadě trestnými činy zkušenosti. Práce je dělena na dva výzkumné oddíly. První se věnuje analýze statistických dat o kriminalitě a nachází se v něm celková analýza kriminality pro zkoumané území. Z výsledků této analýzy vyplývá, že zkoumané území patří mezi části republiky, které nejsou zatížené vysokou mírou kriminality. Index celkové kriminality v roce 2011 činil 22 jednotek a je o 8 jednotek nižší, než index kriminality České republiky a o 12 jednotek nižší, než index kriminality v Moravskoslezském kraji.

Nejvyšší podíl na celkové kriminalitě na zkoumaném území v roce 2011 zaujímá kriminalita majetková (52 %). Ta se skládá převážně z krádeží prostých, které tvoří 48 % majetkové kriminality a z krádeží vloupáním, ty tvoří 33 % majetkové kriminality. V roce 2011 bylo registrováno na zkoumaném území 542 majetkových trestných činů. Nejčtetnějším trestným činem v roce 2011 byly krádeže věcí z automobilů, které byly registrovány v 78 případech.

Na zkoumaném území byl v roce 2011 registrován zvýšený nápad kriminality zbyvajících. Tu představují především trestné činy ohrožení pod vlivem návykové látky, nejčastěji řízení vozidla pod vlivem alkoholu nebo čin řízení motorového vozidla bez řidičského oprávnění či zanedbání povinné výživy. Na zkoumaném území je podíl této kriminality 18 %, což je o 7 % více, než je podíl této kriminality v celé České republice.

Podíl násilné kriminality na zkoumaném území je 7 % z celkové kriminality. Tento trestný čin byl v roce 2011 registrován v 74 případech a index kriminality činil 1,5 jednotek. Nejčastěji registrovaný násilný trestný čin v roce 2011 byl trestný čin úmyslného ublížení na zdraví ve 21 případech.

Hospodářská kriminalita tvořila v roce 2011 12 % z celkové kriminality a tento podíl byl o 3 % vyšší, než podíl této kriminality v České republice. Index kriminality činil v roce 2011 2,7 jednotek. Z celkového počtu 131 těchto trestných činů byl nejčtetnějším trestným činem neoprávněné držení platebního prostředku v 39 případech. Nejmenší podíl na území má kriminalita mravnostní, pouze 1%. Této kriminality bylo v roce 2011 registrováno pouze 6 případů.

Další část této práce se zabývala vlastním výzkumem. Hlavním cílem tohoto výzkumu bylo zjistit, jak vnímají obyvatelé Nového Jičína město z hlediska bezpečnosti a jaké mají s kriminalitou, popřípadě trestnými činy zkušenosti. Z výsledku šetření vyplynulo, že bezpečně se ve dne v místě svého bydliště cítí 93 % obyvatel. Bezpečněji se cítí ženy (98 %) než muži (92 %). V noci u obyvatel pocit bezpečí klesá a bezpečně se cítí už pouze 66 % obyvatel. Nejčastějším důvodem, který snižuje pocit bezpečí u obyvatel Nového Jičína, je nedostatečné pouliční osvětlení. Pocit strachu dále vyvolávají u obyvatel rizikové skupiny osob, například bezdomovci, Romové či lidé pod vlivem alkoholu. Velký problém v Novém Jičíně tvoří chovanci Výchovného ústavu v Novém Jičíně, kterých se lidé obávají také a kteří mají podle policie na svědomí desítky krádeží a loupeží.

Jako nejrizikovější místo obyvatelé považují místní část Nového Jičína Loučku, jejíž převážnou část tvoří sídlištní zástavba. Tato část je riziková především díky velké koncentraci obyvatel. Obyvatelé zde mají největší strach z trestných činů vloupání, krádeží kol či aut, nebo poškozování cizí věci. Obyvatelé dále pocítují obavy ze zločinu v parcích, v centru města, na nádraží a v okolí nočních podniků.

Nejčastějším trestným činem v Novém Jičíně je podle obyvatel poškozování cizí věci. Tento trestný čin je podle respondentů nejčastější v místní části Loučka a na ostatních sídlištních. Za další nejčastější trestné činy obyvatelé považují krádeže kol či automobilů, vloupání a přepadení. Krádeže aut hrozí podle obyvatel nejvíce na sídlištních, parkovištích a u supermarketů.

S trestným činem se osobně nebo v rámci rodiny setkalo 68 % dotázaných. Nejčastěji se respondenti nebo jejich blízcí setkali s trestným činem krádeže vloupáním a trestným činem krádeže kol či automobilů. Nejčastější místo, kde se jim tyto trestné činy staly, obyvatelé označovali místní část Loučku a ulici Hoblíkovu, která je riziková z hlediska koncentrace romského obyvatelstva. Důvodem, proč k trestné činnosti dochází, je podle obyvatel především nedostatek finančních prostředků a vysoká míra nezaměstnanosti ve městě.

K bezpečnosti ve městě přispívá také policie. S prací Policie ČR je spokojeno 85 % obyvatel a s prací městské policie 68 % obyvatel. Obyvatelé vidí pozitivum především v častých pochůzkách. Zlepšit by se podle nich naopak mohli v častějších kontrolách mladistvých a problémových skupin.

Z výzkumu vyplynulo, že obyvatelé se v Novém Jičíně cítí převážně bezpečně. Jako oblast, která se nejčastěji objevovala jak v místech, které obyvatele hodnotily jako rizikové, tak v místech, kde se respondenti či jejich známí setkali s trestným činem, je místní část Loučka. Vysoká koncentrace obyvatelstva dělá z této části Nového Jičína bezpečnostně nejrizikovější místo.

SUMMARY

Thesis on Criminality in Nový Jičín and the surrounding area has been developed on the basis of a number of literary sources dealing with crime and statistical data characterizing the investigated area.

The work is divided into two research units. The first is devoted to analysis of statistical data on crime and home to the overall analysis of crime for the investigated area. The results of this analysis implies that the investigated area is one part of the country that are not burdened with high crime rates. Overall crime index in 2011 was 22 and is 8 units lower than the index crime Czech Republic

The second section is devoted to our own research. The actual research was conducted through questionnaires and took place in February 2012 in New Jicin. The aim of this own research work is to find out how they perceive the surveyed local residents in terms of security and what the crime or crimes experience. The research showed that people in New Jicin feel mostly safe. As an area that appeared most often in both places that residents assessed as being at risk and in places where the respondents or their acquaintances met with the offense, is a local part of the lawn, where the largest settlement in the New Jicin. The reason for this risk in particular is a high concentration of population.

SEZNAM POUŽITÉ LITERATURY A ZDROJŮ

Seznam knižních zdrojů

BRUNA, E. (2011): *Vybrané kapitoly z kriminologie*, Vysoká škola Karlovy Vary, Karlovy Vary 110 s.

CEJP, M. (2011): *Aplikace výzkumných technik a metod v kriminologii*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 133 s.

DUŠEK, J., PÁNA, L. a kol. (2010): *Udržitelný rozvoj v evropských regionech*. Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, 400s.

GALIOVÁ, J. (2012): *Koncepce prevence kriminality města Nový Jičín 2009 - 2011*. Preventivně informační skupina Policie ČR, Nový Jičín, 39 s

JÍCHOVÁ, J. (2009): *Vnímání strachu na Žižkově a Jarově*. Diplomová práce. Univerzita Karlova, Přírodovědecká fakulta, katedra sociální geografie a regionálního rozvoje, Praha, 129 s.

JÍCHOVÁ, J., TEMELOVÁ, J. (2012): *Kriminalita a riziková místa centrálního a vnitřního města: Sonda do názoru obyvatel vybraných pražských čtvrtí*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň, 25 s.

MAREŠOVÁ, A., CEJP, M., MARTINKOVÁ, M., TOMÁŠEK, J. (2010): *Analýza kriminality v roce 2009 a v předchozím dvacetiletém období*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 120 s.

NĚMEČKOVÁ, M. (2012): *Lokalizace oblastí podle úrovně kriminality v regionu Most*. Bakalářská práce. Masarykova Univerzita, Fakulta sociálních studií, katedra politologie, Brno, 55 s.

NOVOTNÝ, O., ZAPLETAL, J. (2008): *Kriminologie*. ASPI a.s., Praha, 527 s.

SCHEINOST, M. a kol. (2010): *Kriminalita očima kriminologů*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 238 s.

SVATOŠ, R. (2010) *Kriminologie ve světle nového trestního zákoníku*. Vysoká škola evropských a regionálních studií, České Budějovice, 174 s.

SVATOŠ, R. (2012): *Kriminologie*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň, 290 s.

ŠTABLOVÁ, R. (2008): *Kriminologie*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 78 s.

TOMÁŠEK, J.,(2010): *Úvod do kriminologie: Jak studovat zločin*. Grada Publishing, a.s., Praha, 216s.

VÁLKOVÁ, H. a kol. (2012): *Základy kriminologie a trestní politiky*. C.H. Beck, Praha, 636 s.

VÁLKOVÁ, H. (2005): *Viktimologie*. C.H. Beck, Praha, 216 s.

VEČERKA, K., a kol. (2007): *Občané o kriminalitě a prevenci*. Institut pro kriminologii a sociální prevenci, Praha, 128 s.

ZAPLETAL, J. a kol. (2001): *Kriminologie*. Policejní akademie České republiky, Praha, 128 s.

ZDENĚK, M. (2012): *Aktuální stav kriminality v ČR ve statistikách k 31. prosinci 2011*. Úřad služby kriminální policie a vyšetřování, odbor analýz, Praha, 43 s.

ZOUBKOVÁ, I. a kol. (2011): *Kriminologický slovník*. Vydavatelství a nakladatelství Aleš Čeněk, Plzeň, 251 s.

Seznam online zdrojů:

Český statistický úřad [online]. 2012 [cit. 2012-09-02] Dostupné z: <http://www.czso.cz/>

Elektronické právo [online]. 2013 [cit. 2013-04-06] Dostupné z: <http://www.epravo.cz/>

HBI Česká republika. Databáze firem [online] 2013 [cit. 2013- 04-02]. Dostupné z <http://www.hbi.cz/search.php?sCou=C&sCoNam=&sAct=&sCit=&sReg=%22CZ0804%22&sIco=&sLeg=&sCpv=&sNaS=&sTur=&sEmp=&sTu2_sign=&sTu2=&sEm2_sign=&sEm2=&sCap_sign=&sCap=&sNotF=&sNot=&bsearch=hledej&cmd=MSearch&Logos=set&Lang=cs>

Institut pro kriminologii a sociální prevenci [online]. 2012 [cit. 2012-12-12] Dostupné z <http://www.ok.cz/iksp>

Město Nový Jičín [online]. 2012 [cit. 2012-11-14] Dostupné z: <http://www.novy-jicin.cz/>

Městská a obecní statistika, Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2013-01-12] Dostupné z <http://vdb.czso.cz/xml/mos.html>

Ministerstvo vnitra české republiky [online]. 2012 [cit. 2012-12-13] Dostupné z <http://www.mvcr.cz/>

Ministerstvo práce a sociálních věcí. Statistiky nezaměstnanosti z územního hlediska [online] 2013 [cit. 2013-03-24]. Dostupné z <http://portal.mpsv.cz/sz/stat/nz/uzem>

Novinky. cz, on-line magazín deníku Právo a Seznam.cz, Chovanci polepšovny v Novém Jičíně terorizují město [online]. 2013 [cit. 2013-03-20] Dostupné z: <http://www.novinky.cz/krimi/183344-chovanci-polepsovny-v-novem-jicine-terorizuji-mesto.html>

Policejní prezidium české republiky [online]. 2012 [cit. 2012-12-12] Dostupné z <http://www.policie.cz/>

Sčítání lidu, domů a bytů 2011, Český statistický úřad [online]. 2013 [cit. 2013-02-06] Dostupné z: <http://www.scitani.cz/>

Statistické výkazy kriminality Policejního prezidia České republiky [online]. 2013 [cit. 2013-01-22] Dostupné z <http://www.policie.cz/statistiky-kriminalita.aspx>

Zdroje dat k analýze kriminality:

Statistické výkazy kriminality Policejního prezidia České republiky za území Územního odboru Nový Jičín a Územního oddělení Nový Jičín, byly k vypracování práce poskytnuty Okresním ředitelstvím Policie ČR Nový Jičín, zmocněnými osobami.

Přílohy

Příloha č. 1.: Dotazník

Kriminalita ve městě Novém Jičíně a její vnímání místním obyvatelstvem
Univerzity Palackého v Olomouci

Dobrý den,
jmenuji se Barbora Khunová a studuji na Přírodovědecké fakultě Univerzity Palackého v Olomouci obor Regionální geografie. Píši diplomovou práci na téma " Kriminalita ve městě Novém Jičíně a její vnímání místním obyvatelstvem ", jejíž součástí je i tento dotazník.

**Velice Vám děkuji za spolupráci a vyplnění dotazníku.
Barbora Khunová**

V případě dotazů či připomínek mě můžete kontaktovat na můj e-mail: khunovab@seznam.cz
Zakroužkujte prosím, Vámi vybrané odpovědi

1. Žijete ve městě Novém Jičíně?

a) Ano b) Ne (pokud ne, vypište kde)

2. Pokud ano, jak dlouho ve městě žijete?

a) celý svůj život b) více než polovinu života c) méně než polovinu života
d) krátce

3. Cítíte se v místě Vašeho bydliště (městské části) bezpečně?

Ve dne: a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

V noci: a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

4. Cítíte se v místě Vašeho bydliště (městské části) bezpečněji ve srovnání s ostatními částmi města?

a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

5. Cítíte se bezpečně v rámci celého města Nového Jičína?

a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

6. Pokud ne případně spíše ne, co je příčinou, že se v okolí svého bydliště necítíte bezpečně?

7. V jakých částech města podle Vás dochází nejčastěji k trestným činům? (vypište konkrétní místo, ulici či část města, k jednotlivým místům můžete napsat i specifický trestný čin, který máte s tímto místem spojený)

8. Ke kterým trestným činům, podle Vás, nejčastěji v Novém Jičíně dochází? (můžete zakroužkovat i více odpovědí, v tomto případě prosím zakroužkované odpovědi vypište na předem určené místo pod otázkou podle intenzity např. na 1. místo uveďte trestný čin podle Vašeho názoru nejfrekventovanější, na 2. místo druhý nejfrekventovanější tak pokračujte dále podle počtu Vámi zakroužkovaných možností)

a) Ublížení na zdraví b) Vloupání (do objektů) c) Krádeže na osobách (přepadení) d) Kapesní krádeže e) Krádeže (aut, kol,..) f) Poškození cizí věci

g) Jiné (vypište jaké?)

1. _____ 2. _____ 3. _____ 4. _____

9. Proč k nim podle Vašeho názoru dochází?

10. Domníváte se, že se v posledních letech zlepšila bezpečnost v místě Vašeho bydliště (městské části)?

a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

11. Pokud ano (či spíše ano), jak?

12. Domníváte se, že se v posledních letech zlepšila bezpečnost v Novém Jičíně?

a) Ano b) Spíše ano c) Spíše ne d) Ne

13. Pokud ano (či spíše ano), jak?

14. Jak vnímáte práci státní policie v Novém Jičíně?

a) Velmi dobrá b) Dobrá c) Špatná d) Velmi špatná

15. Jak vnímáte práci městské policie v místě vašeho bydliště?

a) Velmi dobrá b) Dobrá c) Špatná d) Velmi špatná

16. Jak si myslíte, že policie ve vašem městě přispívá ke zvýšení bezpečnosti? (prosím vypište)

a) Policie ČR

b) Městská policie

17. V čem by se podle Vás mohla její práce případně zlepšit? (prosím vypište)

a) Policie ČR

b) Městská policie

18. Setkali jste se osobně nebo v rámci rodiny či známých s trestným činem na území Nového Jičína?

a) Ano b) Ne

19. Pokud ano o jaký druh se jednalo?

a) Ublížení na zdraví b) Vloupání (do objektů) c) Krádeže na osobách (přepadení) d) Kapesní krádeže e) Krádeže (aut, kol,..) f) Poškozování cizí věci

g) Jiné (vypište jaké?)

20. Pokud ano, v jaké části města jste se s tímto trestným činem setkali? (vypište konkrétní místo, ulici, lokalitu)

21. Existuje v Novém Jičíně místo (lokalita) z kterého mají obyvatelé obecně strach?

a) Ano b) Ne

22. Pokud ano, prosím vypište konkrétní místo, ulici či lokalitu.

Identifikační údaje:

Pohlaví: a) Muž b) Žena

Věk: a) do 15let b) 15-24let c) 25 – 34let d) 35-44let e) 45 -54let f) 55- 64 let g) 65 a více

Vzdělání: a) Základní b) Střední bez maturity c) Střední s maturitou d) Vysokoškolské

Ekonomická aktivita: a) Zaměstnanec b) Podnikatel c) Nezaměstnaný

d) Student e) Mateřská dovolená f) Jiné:

Adresa (ulice a číslo popisné*)

* Pokud si nepřejete uvést číslo popisné Vašeho domu, mohl/la byste, prosím, vyplnit kromě Vaší ulice alespoň i nejbližší ulici, která tu Vaši křížuje?

Děkuji za Váš čas a přeji krásný den.